

Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 17/2016 - 86 pàgines
Sessió ordinària del dia 17 de novembre del 2016

El dia 17 de novembre del 2016, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 78/2016, que és el següent:

Punt Únic: Debat sobre afers socials i seguretat social, (CASS).

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Gerard Alís Eroles
M. I. Sr. Marc Ballestà Alias
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloisa Bonet Perot
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach
M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sr. Carles Jordana Madero
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sr. Josep Majoral Obiols
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat

M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. Justo Ruiz González

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Xavier Espot Zamora, Ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Èric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports i Carles Àlvarez Marfany, ministre de Salut.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.38h)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Passem doncs a la intervenció del Govern per la seva presentació.

Té la paraula el ministre, el Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Senyor síndic,

Senyora subsíndica,

Senyores conselleres i senyors consellers,

És per a mi un honor poder representar el Govern en aquest debat sobre afers socials, sociosanitaris i de seguretat social. Un debat que és fruit d'una proposta inicial formulada pels consellers generals del Partit Socialdemòcrata adscrits al Grup Parlamentari Mixt, la iniciativa dels quals vull saludar.

El Govern considera especialment pertinent la celebració d'aquest debat, perquè permetrà visualitzar l'estat i l'evolució de les polítiques socials al nostre país, així com apuntar les línies d'evolució de cara al futur. Estic segur que el debat contribuirà a enriquir i millorar la política social que estem duent a terme des de l'Executiu. És per això que avui vinc a aquesta Cambra amb la voluntat d'escoltar, debatre i incorporar les propostes dels grups parlamentaris, sempre que aquestes propostes siguin compatibles amb les línies mestres de les polítiques que està implementant el Govern en el qual tinc l'honor i la responsabilitat de servir.

Si hagués de resumir les línies mestres de la política social que hem implementat des del Govern i des de la majoria parlamentària que li dóna suport al llarg dels últims cinc anys i mig, aquest resum seria el de la consolidació de l'Estat del benestar. En el benentès que l'Estat del benestar, -com la societat mateixa-, no és un concepte estàtic i rígid, sinó dinàmic. Per tant, consolidar l'Estat del benestar és sinònim de fer-lo evolucionar per respondre a les noves necessitats i als nous reptes, adaptar-lo a la disponibilitat de recursos i reordenar-lo, tenint en compte l'estructura institucional i associativa d'Andorra.

La necessitat de fer evolucionar l'Estat del benestar corre paral·lela als canvis viscuts en la nostra societat. Fa 40 o 50 anys, quan es van posar les bases del sistema de seguretat social, el repte era donar resposta a una nova realitat andorrana que ja no era la de la societat agrària i rural, sinó la d'una economia pròspera amb nombrosos treballadors provinents de la immigració dels països veïns. Andorra era una societat jove amb una economia expansiva i, -per contra-, molt sovint no disposava

de les estructures pròpies d'un Estat del benestar modern.

La situació actual és força més complexa: El procés de consolidació de l'Estat del benestar que estem duent a terme ha d'atendre canvis demogràfics i socials molt significatius. El primer és l'envelliment de la població, arran de l'augment de l'esperança de vida i la davallada de la natalitat. Aparellat a aquest primer fenomen, hem de fer front a un augment de les situacions de dependència. I hem de fer-hi front en un context en què la família extensa tradicional ha evolucionat cap a una família més nuclear i més diversa, amb l'aparició de noves modalitats familiars.

Aquesta nova realitat demogràfica, que comporta una progressiva inversió de la piràmide poblacional, unida a un període de recessió i de posterior creixement econòmic moderat, -lluny dels creixements accelerats de les dècades anteriors-, és la que obliga a pensar en la sostenibilitat de l'Estat del benestar, conciliant unes necessitats creixents amb uns recursos limitats.

D'altra banda, la consolidació de l'Estat del benestar implica també una reordenació dels recursos i les estructures existents, adaptada a una definició competencial més acurada entre els diversos nivells administratius. Aquesta reordenació està directament vinculada amb la racionalització de l'estructura territorial de l'Estat i, -per tant-, amb el procés de revisió i clarificació de les competències i les transferències dels comuns.

Són aquests tres criteris, -evolució per donar resposta a noves realitats, adaptació per garantir la sostenibilitat del sistema i reordenació competencial i funcional-, els que presideixen les dues grans reformes legislatives dutes a terme al llarg dels últims anys en matèria de benestar social: La Llei de serveis socials i sociosanitaris i les successives reformes de la Llei de la seguretat social.

Les diferents modificacions de la Llei de la seguretat social implementades al llarg dels darrers cinc anys i mig han estat totes elles encaminades a garantir la sostenibilitat futura del sistema de protecció social, així com a facilitar la inclusió en aquest sistema de totes les persones i col·lectius, especialment els més vulnerables.

Però la llei que realment ha marcat la política social endegada pel govern demòcrata i per la majoria parlamentària que li dóna suport ha estat, sense dubte, la Llei de serveis socials i sociosanitaris, aprovada l'abril del 2014 i que estem desplegant i aplicant durant aquesta legislatura.

El Govern i la majoria demòcrates han fet de l'obertura i de l'homologació del nostre país un dels trets d'identitat de la seva política. Però, -com ens

recordava el cap de Govern en el darrer debat d'orientació política, la primavera passada-, l'obertura i l'homologació d'Andorra no és només una qüestió institucional, -com es va fer amb la Constitució del 1993-, ni econòmica, -com s'ha fet al llarg dels últims anys amb el procés de reformes en aquest àmbit. Andorra ha de ser també reconeguda en altres àmbits, com l'educatiu, el mediambiental, el de la qualitat dels serveis turístics o, -com el que ara ens ocupa-, el social.

En aquest sentit, la política social del Govern i del Grup Demòcrata, -ben definida a la Llei de serveis socials i sociosanitaris-, situa Andorra a l'avantguarda dels països desenvolupats: Es tracta d'una política social que presta especial atenció a noves realitats, com la dependència o el risc d'exclusió social; que aborda el tractament de col·lectius com el de la gent gran o les persones amb discapacitat des d'una perspectiva més centrada en la dignitat d'aquestes persones; i que defuig l'estigmatització i vetlla per mantenir les persones actives i dins del sistema.

Les nostres accions en aquest àmbit es fonamenten en els drets i també en els deures dels ciutadans; és a dir, en la coresponsabilitat dels poders públics i dels beneficiaris i les seves famílies, que estan cridats a col·laborar en funció de les seves possibilitats. Tot plegat per potenciar una societat activa, en què les persones participen en la resolució dels problemes i en què l'acció pública no substitueix, sinó que potencia i es coordina amb les accions privades.

Gràcies a un ampli consens en aquesta Cambra, -els consellers de Socialdemocràcia i Progrés van participar d'aquest consens-, la legislatura passada es van posar les bases d'una política social autònoma: que reconeix i garanteix drets, prestacions i llindars de cohesió social, amb independència de les previsions pressupostàries.

És aquesta la política social que hem implementat i seguirem implementant. En l'atenció als menors desemparats, als joves en situació de risc i vulnerabilitat, i a la gent gran; en el suport a les famílies i a les persones amb discapacitat, en la lluita contra la violència de gènere i en la promoció del respecte a la diversitat.

La nostra és una política social que no nega la diferència, sinó que potencia el valor de la diversitat; que no ofega el mèrit i l'esforç, sinó que fa coresponsables els ciutadans de mantenir i consolidar el seu benestar; que no perpetua situacions de precarietat sota el mantell protector de l'Estat, sinó que dóna eines i instruments per superar aquestes situacions i avançar plegats cap a una major cohesió social; que no concep les persones com a

simples receptores de serveis o meres consumidoras de recursos, sinó com a portadores de capacitats i de talent. Una política social no tant encaminada a protegir els ciutadans i a fer-los dependents del sistema, sinó a invertir en ells, a empoderar-los i a fer-los amos del seu propi destí. Una política en què les persones no són només una estadística o un número en la gran computadora de l'Estat; sinó que són individus lliures i responsables, amb diferències, -fins i tot amb desigualtats-, però en què totes i cadascuna de les persones, -amb les seves capacitats diverses i els seus projectes de vida propis-, són igualment importants.

Senyores conselleres i senyors consellers,

De totes les àrees competencials que conformen l'àmbit social, voldria començar per les polítiques d'ocupació i treball. Perquè l'atur ha estat la principal preocupació del Govern durant els anys de la recessió econòmica que, afortunadament han anat quedant enrere, i perquè molt sovint la participació en el mercat de treball és el millor símptoma d'integració de les persones en risc d'exclusió i la millor garantia de cohesió social.

Evidentment, la lluita contra l'atur i la creació de llocs de treball excedeix l'àmbit temàtic del debat d'avui i ens portaria a una reflexió molt més àmplia sobre la política econòmica, el model de creixement i el projecte de país. En aquest sentit, em remeto al que ha dit en diverses ocasions el cap de Govern en els debats d'orientació política celebrats en aquesta Cambra. Però em sembla pertinent comparar la situació existent fa cinc anys i mig, -en el moment en què es va constituir la primera majoria i el primer govern demòcrates-, amb la situació actual.

El maig del 2011, hi havia 691 persones aturades inscrites al Servei d'Ocupació, i l'atur augmentava a un ritme del 15% respecte l'any anterior. En paral·lel, el nombre d'assalariats aquell mes de maig era de 35.739, fet que representava una reducció del 3,3% respecte el mateix mes de l'any anterior. L'atur, -que havia començat a augmentar de manera significativa el quart trimestre del 2008-, va seguir pujant fins al juny del 2013. I a partir d'aquell moment ha anat davallant fins a situar-se en 490 persones aturades a mitjans d'aquest mes, unes xifres que se situen entre les del 2009 i les del 2010. Els assalariats van seguir la línia descendent fins al gener del 2014; i des d'aleshores acumulem 32 mesos consecutius de creació de llocs de treball (fins a l'agost passat, que és l'últim mes del qual disposem de dades).

Em sembla important fer aquest repàs de les xifres, perquè, -com he dit al principi de la meua intervenció-, la política social s'ha d'adaptar als

reptes i a les necessitats del moment. I la realitat del 2011 era d'augment de l'atur i destrucció de llocs de treball, mentre que la realitat del 2016 és de davallada de l'atur i creació de llocs de treball. Segurament la Llei d'obertura econòmica que va promoure l'exministre Alcobé, els convenis de doble imposició que han negociat i signat els ministres Cinca i Saboya, i la política comercial i turística del ministre Camp, hi tenen alguna cosa a veure en aquest canvi de tendència.

Fa cinc anys, mentre es treballava intensament per afavorir i acompanyar la reactivació de l'economia, la prioritat del Govern va ser evitar que les persones que es trobaven a l'atur quedessin excloses del mercat laboral. En conseqüència, vam posar en marxa dos programes ocupacionals perquè les persones inscrites al Servei d'Ocupació poguessin ser contractades per les administracions o altres entitats públiques per dur a terme feines en benefici de la col·lectivitat, amb una durada màxima de sis mesos. Els programes, -finançats íntegrament des del Govern-, i que s'han anat renovant d'any en any, han tingut una excel·lent acollida, -del 2013 al 2015 s'han formalitzat gairebé 960 contractacions-, i han permès a persones aturades mantenir-se actives i fins i tot reinserir-se durant els anys més durs de la passada crisi econòmica.

La intenció del Govern és anar re configurant aquests programes a mesura que es consolidi la recuperació econòmica. És per aquest motiu que enguany els dos programes s'han fusionat en un programa únic, en què s'han inclòs entre els possibles oferents de feina les entitats sense afany de lucre; i en què els beneficiaris de les contractacions han de ser, -a partir d'ara i llevat de casos excepcionals-, persones en situació potencial de vulnerabilitat, com ara les persones majors de 45 anys, les persones de 18 a 25 anys que cerquen una primera feina, els menors emancipats, les persones aturades de llarga durada i les persones amb una discapacitat. A més, la contractació s'ha d'emmarcar en un projecte concret i determinat.

Pel que fa als quatre programes ocupacionals en el sector privat que s'han anat implementant en els darrers anys, han fet possible un nombre de contractacions menor, -del 2013 al 2015 s'han portat a terme 116 contractacions. Es tracta, però, d'una xifra destacable si es tenen en compte els antecedents d'altres programes, i el fet que estan orientats al foment de la contractació indefinida. Ho demostra el fet que d'aquestes 116 persones només un 7% estan actualment inscrites al Servei d'Ocupació en recerca de feina.

Tot i així, aquest any s'han revisat aquests quatre programes per seguir garantint que tinguin èxit

d'acord amb la nova conjuntura econòmica i social; per tant, s'ha disminuït el període mínim d'inscripció al Servei d'Ocupació per acollir-s'hi, s'han incrementat les subvencions a les empreses, s'han flexibilitzat els tràmits administratius, i els programes s'han orientat especialment cap als col·lectius que tenen dificultats d'inserció al mercat laboral.

El foment de l'ocupació i de l'ocupabilitat de les persones aturades ha anat acompanyat, -evidentment-, del manteniment de la prestació per desocupació involuntària, introduïda pel Govern socialdemòcrata el 2009 i que el Govern demòcrata va consolidar el 2013, ampliant el nombre de persones que tenen dret a la pròrroga d'aquesta prestació. Els beneficiaris d'aquesta prestació han anat a la baixa al llarg dels darrers tres anys, en consonància amb la davallada del nombre d'aturats. Tot i així, recentment s'ha introduït una millora en la gestió de la prestació, quan la persona aturada té una feina de curta durada i necessita, després reactivar l'ajuda. Aquesta millora ha permès reduir el temps d'espera per tornar a percebre la prestació.

D'altra banda, al llarg dels últims mesos hem posat en marxa diverses iniciatives per abordar la problemàtica de les persones en situació d'atur persistent: em refereixo als aturats de llarga durada, que continuen sense trobar feina malgrat la millora de l'economia i que, -en alguns casos-, la seva situació de desocupació es remunta fins i tot als temps anteriors a la crisi econòmica. En aquest sentit, cal destacar els programes de formació ocupacional, -que combinen hores de formació a les aules i pràctiques a l'empresa-, organitzats en coordinació amb el Ministeri d'Educació i Ensenyament Superior: En el darrer any s'han ofert 59 accions formatives, que han comptat amb 520 inscripcions, i progressivament anem estructurant una formació cada cop més àmplia, professionalitzadora i pràctica en l'àmbit de l'empresa.

Quan parlava d'una política social centrada en les persones i que atengui les seves situacions concretes, em referia, -entre moltes altres coses-, a això: A fer un seguiment individualitzat de les persones que tenen dificultats persistents per trobar feina i que, -per tant-, presenten un alt risc d'exclusió social, i a fer un tractament diferenciat dels diferents col·lectius i grups de població activa. En la línia del que ja estem fent, -també en coordinació amb el Ministeri d'Educació-, amb el programa Focus 16/20: per donar una resposta a la situació dels joves d'entre 16 i 20 anys que han deixat els estudis i no tenen una feina remunerada. Un programa que va en una doble direcció: D'una banda, millorar l'ocupabilitat d'aquests joves, amb programes de formació

específics, i de l'altra, fomentar la contractació amb un programa de pràctiques a l'empresa.

A partir de l'any vinent, el programa Focus 16/20 es complementarà amb un altre programa per donar cabuda als joves amb discapacitat d'entre 16 i 20 anys que actualment participen en el programa Fent Camí impulsat per l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell, al qual em referiré després. Perquè una política d'ocupació personalitzada i centrada en els col·lectius més vulnerables, també ha de tenir en compte la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.

En aquest sentit, el Govern ha dissenyat una estratègia d'inserció laboral de les persones amb discapacitat que s'ha nodrit amb les aportacions de les entitats que formen part del Consell Nacional de la Discapacitat -com ara la Federació Andorrana d'Associacions de Persones amb Discapacitat i l'Associació de Familiars de Malalts Mentals d'Andorra- i que ja s'està implementant. Aquesta estratègia es fonamenta en un pla estratègic per al període 2016-2019, que permetrà promoure l'accés i la permanència en el mercat de treball de les persones amb discapacitat i fer possible la seva integració laboral de qualitat, i que implicarà i corresponsabilitzarà a les administracions públiques i als agents econòmics o socials en l'assoliment d'aquests objectius.

La integració que s'està operant dins el Servei d'Ocupació de les persones amb discapacitat que cerquen una feina, la creació d'una comissió interdisciplinària per avaluar cada treballador amb discapacitat i definir un pla d'actuació adaptat a la seva situació, o la creació d'una xarxa d'empreses responsables i inclusives, que ofereixin i destinin llocs de treball per a persones amb discapacitat, són les primeres mesures que s'han adoptat en compliment de l'estratègia que hem aprovat. Perquè també comptem amb el que es pot fer des de l'àmbit privat i associatiu.

Actualment estem immersos en un procés ampli de reforma i millora del Servei d'Ocupació. Un procés per fer transitar aquest Servei d'un perfil gestor a un perfil tècnic consultor; per convertir-lo en un recurs més eficaç i efectiu en la gestió de les demandes dels usuaris; per millorar-ne la comunicació externa, i per potenciar la formació, la capacitació i l'especialització dels equips de treball. Un procés que culminarà l'any que ve amb l'entrada a tràmit parlamentari de la Llei d'ocupació.

El seguiment personalitzat de les persones inscrites al Servei d'Ocupació, la progressiva reforma d'aquest servei i l'aprovació de la Llei d'ocupació, era un dels punts del programa amb què Demòcrates per

Andorra va concórrer i va guanyar les eleccions generals del març del 2015. Com també ho era l'augment progressiu del salari mínim al llarg de la present legislatura fins a situar-lo en el 50% del salari mitjà. Així doncs -honorant aquest compromís- el salari mínim va augmentar el passat gener, passant de 962 a 975,87 euros mensuals; i el proper mes de gener tornarà a augmentar, aquest cop fins als 991,47 euros. Una xifra que no només determinarà al salari mínim, sinó també el llindar econòmic de cohesió social que ha de servir per calcular les pensions de solidaritat o els complements no contributius.

Tal com he dit a l'inici de la meua intervenció, l'homologació i obertura d'Andorra no només és un procés en l'àmbit econòmic, sinó també en l'àmbit social. Situant el salari mínim en el 50% del salari mitjà, seguim les recomanacions del Comitè Europeu dels Drets Socials, l'òrgan que avalua el nostre país en virtut de la ratificació de la Carta Social Europea revisada. Precisament, la darrera avaluació del Comitè Europeu dels Drets Socials, feta pública a finals del mes gener passat, xifrava el compliment d'Andorra dels articles que eren objecte d'avaluació per sobre del 70%. A més, si tenim en compte que la meitat de situacions de "no conformitat" detectades en l'avaluació ja han estat subsanades en els darrers dos anys, Andorra se situaria avui en un compliment proper al 90%.

Per acabar amb les polítiques d'ocupació i treball, voldria referir-me a l'actualització necessària de la nostra normativa laboral. Em consta que el Grup Parlamentari Demòcrata està treballant en un nou Codi de relacions laborals i en una nova Llei d'acció sindical i patronal, que adaptarà les lleis vigents a les circumstàncies econòmiques i socials presents, tal com demanen els sindicats i les patronals. El nou Codi regularà per primera vegada les mesures de conflicte col·lectiu, com la vaga i el tancament patronal, en la línia del Projecte de llei que el Govern va entrar a tràmit parlamentari a finals de la passada legislatura. I també establirà un nou marc legal dels drets col·lectius dels treballadors que fomenti la negociació col·lectiva en l'àmbit de l'empresa, i que generalitzi i normalitzi la representació col·lectiva dels treballadors.

Tenim l'experiència del Codi de Relacions Laborals del 2008, que aspirava a potenciar la representació i la negociació col·lectiva dels treballadors. Però l'evolució d'aquests darrers anys demostra que aquell objectiu s'ha quedat més en una aspiració que no pas en una realitat. Probablement perquè -amb la millor de les intencions, això sí- es va cometre l'error de voler traslladar a Andorra una regulació sindical pròpia d'altres països, amb empreses més grans i

plantilles més nombroses. I la realitat d'Andorra és la d'un teixit productiu amb un 98% de petites i mitjanes empreses i, per tant, cal adaptar la normativa sindical a aquesta realitat.

Senyores i senyors consellers generals, l'àmbit on s'evidencia de forma més clara el repte demogràfic i de finançament del nostre Estat del benestar és, sense dubte, la seguretat social. El model dissenyat en el moment de crear la Caixa Andorrana de Seguretat Social, el 1968, preveia un 10% de cotització a la branca de malaltia i un 8% de cotització a la branca de jubilació. Recordem quina era la realitat demogràfica d'Andorra ara fa 48 anys: Una població jove amb una esperança de vida al tomb de 72 anys.

El sistema es va calcular de tal manera que l'assegurat -un cop jubilat als 65 anys- en sis anys percebia el que havia aportat al sistema en concepte de cotitzacions per jubilació. Aquest sistema -tots ho sabem- no es va modificar durant 40 anys, al llarg dels quals l'esperança de vida va anar augmentant fins a superar els 80 anys. El sistema, tot i no ser sostenible, ho compensava incorporant nous treballadors, ja que al llarg de les dècades de 1970, 1980 i 1990 el nombre d'assalariats creixia a un ritme del 5%, del 10% o fins i tot en alguns moments del 15% cada any.

Aquesta no és la realitat avui en dia: l'esperança de vida ha crescut, la natalitat ha baixat i el nostre país ja no incorpora nous assalariats al ritme que ho feia fa 20, 30 o 40 anys. La crisi econòmica, evidentment, va accelerar el deteriorament del sistema de pensions, perquè entre el 2007 i el 2013 Andorra va acumular més de sis anys de pèrdua continuada d'assalariats, a un ritme del 2%, el 3% o el 4% anual. I la creació de nous llocs de treball a partir del gener del 2014 se situa només entre l'1% i el 2%.

L'augment de cotitzacions aplicat el novembre del 2009, fent passar la cotització a la branca de jubilació del 8% al 10%, va augmentar el coeficient de conversió de 6,4 a 8: és a dir, els punts de jubilació adquirits per l'assegurat a partir de l'1 de novembre del 2009 es retornen en 8 anys, mentre els anteriors es continuen retornant en 6,4 anys. L'augment de cotització aplicat el març del 2015, passant del 10% al 12%, ha incrementat aquest coeficient fins al 9,6. Però l'esperança de vida ja arriba als 85 anys. Això vol dir que una persona que es jubila als 65 anys té de mitjana una esperança de vida de 20 anys més; i en menys de 10 anys ja haurà consumit tot el que va aportar al sistema en concepte de cotitzacions per jubilació.

I tot això en un context en què, malgrat la millora de l'economia, no es preveu una entrada massiva de

nous assalariats al sistema i de retruc tots els assalariats que van entrar al sistema fa 30 o 40 anys, en el moment de màxim creixement, estan arribant a l'edat de jubilació.

Els estudis actuàrials de la Caixa Andorrana de Seguretat Social són un reflex fidel del que l'envelliment de la nostra societat significa. Un envelliment que no només té conseqüències per al sistema de pensions, sinó que també deixa sentir els seus efectes sobre la branca de malaltia: perquè més envelliment significa més dependència, major cronicitat de les malalties i un cost més elevat dels tractaments. I, en canvi, des del 1968 no hem pujat mai la cotització per malaltia, que continua situada en el 10%.

I davant d'aquest escenari -que, un cop més, demostra que no som tant diferents d'altres països europeus i que els problemes del món també són els nostres problemes- què hem fet els responsables públics?

El 2008, el Consell General va aprovar amb un amplíssim consens una reforma de la Llei de la seguretat social que, com he dit abans, augmentava les cotitzacions per jubilació del 8% al 10%, injectant oxigen al sistema. També posava negre sobre blanc el que ja tots donàvem per descomptat: que en cas d'esgotament de les reserves, el Govern havia de cobrir el dèficit de la seguretat social. I, en paral·lel, creava o ampliava tota una nova sèrie de prestacions, sense determinar com es finançarien: es creaven noves prestacions, s'escurçava el període de carència de les baixes i es relaxaven els requisits de cotització per tenir dret a incapacitats temporals per malaltia comuna i malaltia professional o accident de treball, entre d'altres. A més, aquell mateix 2008, la Llei de mesures urgents per a la reactivació econòmica va reduir la cotització dels assalariats que reben una pensió de jubilació, fet que va suposar una disminució dels ingressos de la CASS de 550.000 euros anyals.

Al llarg dels últims cinc anys i mig, el Govern i la majoria que li dona suport han anat implementant reformes successives que han buscat treure de la CASS en la mesura del possible totes les prestacions que no tenien un caràcter contributiu, consolidar les noves prestacions de la Llei del 2008 necessàries per a la cohesió social i replantejar les que no eren assumibles des d'un punt de vista financer, exigir coresponsabilitat als prestadors de serveis del sistema de seguretat social, avançar en la sostenibilitat del sistema de pensions, incloure en el sistema de seguretat social col·lectius que per raons diverses n'estaven exclosos, i atendre especialment les persones i els col·lectius amb risc d'exclusió social.

Aquests són els sis fronts en els quals hem avançat des del Govern i des del Grup Parlamentari Demòcrata. I en els quals haurem de seguir avançant: de manera progressiva i equilibrada.

Entenc que el primer punt -separar de la CASS, en la mesura del possible, les prestacions no contributives- era essencial per disposar d'una bona imatge de l'estat actual i de l'evolució futura del nostre sistema de seguretat social. És el que es va fer -per exemple- el 2014, quan la Llei de serveis socials i sociosanitaris va desvincular de la CASS les prestacions familiars per fills a càrrec, que ara gestiona i paga el Govern.

Les successives reformes dutes a terme la legislatura passada van revisar les noves prestacions incorporades a partir del novembre del 2009 per reformular les que eren més difícilment assumibles i el replantejament de les quals no posava en risc la cohesió social. Així, es van revisar els requisits per tenir dret a baixes per malaltia comuna; es va tornar a allargar el període de carència de les baixes passant de tres a quatre dies; es van establir els requisits de convivència per tenir dret a la pensió de viduitat i es van fixar períodes mínims de cotització per tenir dret a les pensions de viduitat i orfenesa.

La nostra política de seguretat social, i també la nostra política social com he dit abans, es basa entre d'altres principis en la coresponsabilitat: del sector públic, que es fa responsable dels dèficits i de les pensions no contributives i de solidaritat a càrrec dels impostos que paguem tots els ciutadans; dels assegurats i beneficiaris de les prestacions i també dels prestadors de serveis inscrits en el sistema públic. Així s'explica, per exemple, el suplement de crèdit i la transferència de més de 35 milions d'euros que es van aprovar i materialitzar l'any 2011 per cobrir el dèficit de la branca general de la CASS, un cop esgotades les reserves, o la reducció de les tarifes dels prestadors de serveis sanitaris acordada pel Govern el 2012.

Estretament vinculat a la qüestió de la coresponsabilitat hi ha el continu i necessari avenç cap a una major sostenibilitat del sistema de pensions. Diverses vegades el cap de Govern ha explicat el que hagués passat si no haguéssim augmentat les cotitzacions de la branca de jubilació: al tomb del 2020, d'aquí tot just quatre anys, la branca de jubilació hauria entrat en dèficit i en menys de 10 anys s'haurien esgotat les reserves. I el Govern, d'aquí a una dècada, hauria de destinar el 80% del seu pressupost a pagar les pensions. Un escenari del tot inassumible.

L'augment de cotitzacions del 2015 ha allargat la vida del sistema -com també ho va fer l'augment de

cotitzacions del 2009-, però estem lluny encara de la sostenibilitat. Ho deia abans: una persona jubilada té una esperança de vida de 20 anys des del moment en què es jubila -suposant que ho faci als 65 anys- però, en menys de 10 anys ja haurà consumit tot el que va aportar al sistema. I això, malgrat haver passat en menys de sis anys de cotitzar un 8% per jubilació a cotitzar un 12%.

És per això que la Llei del 2014 també va preveure que el Govern hagués de posar diners cada any al fons de reserva de les pensions a partir del moment en què el sistema entrés en dèficit. Perquè així obliguem els responsables públics -siguin quins siguin- a fer front al problema des del moment en què es produeix el dèficit i a no posposar-lo irresponsablement fins al moment en què s'hagin esgotat les reserves.

Per tant, els avenços per fer més sostenible el sistema de pensions no s'han acabat i caldrà seguir estudiant i implementant-ne de nous de cara al futur.

Quan parlem de fer sostenible el sistema, de fer assumibles els dèficits o de plantejar com es finançaran les prestacions, no ho fem perquè estiguem obsessionats amb el dèficit zero, l'equilibri pressupostari o la racionalització de la despesa. Ho fem perquè sabem que les necessitats de la població són creixents, que la realitat és canviant i que hi ha persones i col·lectius que necessiten una atenció especial. Volem que el sistema funcioni; i que funcioni per a tots, perquè aquesta és la millor garantia de què l'Estat del benestar tal com el coneixem pervisqui.

És per això que en els darrers anys també hem treballat per incloure en el sistema de seguretat social persones i col·lectius que abans no hi tenien accés. Així, el 2011 es va obrir la possibilitat d'assegurar els joves que prosseguien els seus estudis entre els 25 i els 30 anys, amb una quota de cotització reduïda; donant resposta així a la necessitat de cobertura d'estudiants de postgraus, màsters i doctorats. També adreçat al col·lectiu dels joves: a partir del 2015 es va obrir la possibilitat que els menors de 25 anys que ja no estan estudiant i que encara no tenen feina, puguin continuar sent beneficiaris dels seus pares, sempre que estiguin inscrits al Servei d'Ocupació.

Seguint amb la necessitat -i la voluntat- d'incloure al sistema col·lectius abans exclosos, també es va preveure la possibilitat que les persones aturades inscrites al Servei d'Ocupació puguin tenir cobertura sanitària amb una cotització reduïda. Abans del 2011, recordem-ho, les persones aturades es quedaven sense cobertura sanitària al cap de quatre mesos d'haver perdut la feina, sense cap solució de

continuïtat. En una línia similar, el 2014 vam estendre aquests quatre mesos de cobertura sanitària addicionals als treballadors fronterers que perdien la feina.

La inclusió de col·lectius al sistema també passava per facilitar la participació dels treballadors per compte propi -hi vam fer referència la setmana passada. En aquest sentit, el 2011 es va permetre una cotització reduïda per als emprenedors que inicien una activitat amb beneficis inferiors als 24.000 euros anuals. A principis de la present legislatura, per facilitar la inclusió dels treballadors per compte propi que haguessin passat per moments de dificultats econòmiques, es va permetre que les persones assegurades per compte propi amb deutes a la CASS puguin tenir prestacions si acorden un pla de pagament ajornat del deute i el compleixen.

Seguint amb els sis punts que he esmentat fa uns instants: la política de reformes de la seguretat social també vol atendre especialment les persones i col·lectius que presenten un risc més elevat d'exclusió. Abans parlava de les prestacions familiars per fills a càrrec, que han passat a ser gestionades pel Govern; però, a més, aquestes prestacions s'han desvinculat del fet que els pares que les sol·liciten estiguin cotitzant a la seguretat social. Precisament perquè aquest és el sentit i la raó de ser de les prestacions no contributives: ser accessibles a tothom que les necessiti.

Amb la mateixa filosofia de vetllar per les persones i col·lectius més vulnerables, el 2015 es van crear els complements no contributius de les pensions d'invalidesa, que garanteixen que les pensions per invalidesa, siguin o no compatibles amb el treball, han d'arribar a uns llindars mínims. La CASS ja ha fet arribar més de 200 cartes a pensionistes d'invalidesa amb pensions baixes que es podrien acollir a aquest complement no contributiu.

En la mateixa línia, també des de l'inici de la present legislatura, es poden sumar els graus d'incapacitat per malaltia comuna, malaltia professional o accident de treball; fet del qual en pot resultar una prestació més elevada per a les persones que les pateixen.

De la mateixa manera, s'ha obert la possibilitat que les persones vídues d'entre 50 i 55 anys que hagin conviscut un mínim de 10 anys amb el cònjuge premort puguin tenir una pensió vitalícia, més enllà de la pensió de 5 anys a la que fins ara tenien dret. La CASS també ha fet arribar cartes a 71 persones en aquesta situació que es podrien acollir a la prestació esmentada.

I, finalment, per donar resposta a la situació de les persones que pateixen malalties cròniques o de

tractament costós, el Govern va aprovar per primer cop el 2011 una relació de medicaments especialment costosos, finançats al 100% per la CASS. Una llista que, al llarg dels darrers cinc anys s'ha anat ampliant i que -en efecte- té per objectiu contribuir a evitar que una malaltia de tractament costós es converteixi en un factor de risc d'exclusió social.

Senyores conselleres i senyors consellers,

Quan parlem de polítiques socials -i aquest debat d'avui no serà una excepció- ens centrem en les persones i els col·lectius que són receptors i beneficiaris d'aquestes accions: els menors desemparats, la gent gran, les persones amb discapacitat, les víctimes d'abús o de violència, les famílies amb pocs recursos, les persones aturades o els col·lectius susceptibles de patir algun tipus de discriminació. Sense dubte, aquestes persones i col·lectius són els receptors finals de les polítiques socials i el seu benestar és part essencial de la cohesió social per la qual vetlla el Ministeri que tinc la responsabilitat d'encapçalar, i amb ell tot el Govern.

Però no podem oblidar que la primera missió d'una organització és una missió interna: cap al seu personal. Perquè són els equips del Departament d'Ocupació i Treball i del Departament d'Afers Socials els que -dia a dia- han d'aplicar el que disposen les lleis i reglaments, han d'atendre les persones i els col·lectius destinataris de les polítiques socials i han de fer realitat els objectius i les directrius que emanen del Govern.

Sense un personal motivat i plenament implicat en la missió que els departaments esmentats tenen encomanada seria molt difícil tirar endavant qualsevol política de manera efectiva. I si això és veritat per a qualsevol departament de l'Administració, potser encara és més cert per al Departament d'Ocupació i Treball i el Departament d'Afers Socials; perquè en aquests casos no es tracta només de tenir la formació i les capacitats necessàries, sinó de disposar de l'estructura i l'ambient de treball adients per tractar situacions que requereixen un tacte i una sensibilitat especials.

Per aquesta raó, una de les primeres tasques a les que em vaig dedicar quan vaig assumir la cartera d'Afers Socials el gener passat va ser la reorganització del Departament d'Afers Socials, tasca que tot just estem culminant aquests dies. Hem creat quatre noves àrees per donar un servei individualitzat i especialitzat a cadascuna de les persones i els col·lectius interessats, i el Departament està, actualment, estructurat en les àrees d'Atenció a les persones i a les famílies, d'Atenció a la infància i

l'adolescència, de Suport als joves tutelats i extutelats, del Centre d'acolliment d'infants i joves de la Governera, de Polítiques d'igualtat, de Promoció de l'autonomia personal, de Serveis socio-sanitaris i de Sistemes d'Informació, Coordinació i Planificació.

Aquesta darrera àrea, de nova creació, està dedicada a centralitzar i gestionar la tramitació administrativa de totes les prestacions que s'atorguen des del Departament d'Afers Socials. I té per objectiu descarregar d'aquesta feina la resta d'àrees del Departament que -d'aquesta manera- es poden centrar en la tasca d'atenció propera als col·lectius i a les persones beneficiàries de les accions de benestar social.

Aquesta reorganització ha anat acompanyada de la convocatòria dels corresponents concursos per proveir i consolidar definitivament les places de caps de les diferents àrees del Departament, ja que gairebé totes aquestes places es trobaven ocupades en situació d'interinitat. D'aquesta manera es garanteix una estabilitat i una continuïtat en l'atenció social, amb independència dels canvis ministerials o de Govern.

Amb tota aquesta reestructuració crec que podem dir que els equips d'Afers Socials estan avui més ben preparats, més motivats i amb millors eines per aconseguir la important missió que tenen encomanada.

Aquest 2016 ha estat també l'any de desplegar i implementar les previsions de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris que -com he dit abans- és l'autèntica clau de volta de la política social d'aquest Govern. El desplegament de la Llei, unida a la reestructuració del Ministeri, ens ha portat i ens portarà a la incorporació de nou personal a les diverses àrees. Unes incorporacions indispensables, precisament, per atendre els administrats en les condicions adequades i per seguir vetllant per la cohesió social.

A tall d'exemple, durant aquest any i el proper any s'han incorporat o s'incorporaran vuit nous treballadors socials, cinc nous educadors socials, tres nous psicòlegs, un nou jurista, tres tècnics de gestió de prestacions socials i dos tècnics d'ocupació.

En paral·lel a la incorporació de nou personal, s'ha procedit al desplegament de les previsions de la Llei. És així que s'ha constituït la Comissió Nacional de Benestar Social -que és l'òrgan de coordinació i cooperació del Govern i els comuns en matèria de serveis socials-, i s'ha reglamentat la Comissió de Participació de les Entitats Cíviques en l'àmbit dels Serveis Socials i Socio-sanitaris -que permet la implicació i la participació del teixit cívic en la definició dels serveis i les polítiques socials-, i que es

constituirà per primera vegada el proper 21 de novembre.

És també en compliment del que preveu la Llei que enguany s'ha aprovat el Reglament regulador de les prestacions econòmiques de serveis socials i socio-sanitaris -al qual m'aniré referint més endavant quan parli de les prestacions que s'hi desenvolupen-, i que properament s'aprovarà el Reglament regulador de les prestacions tècniques i tecnològiques de serveis socials i socio-sanitaris. Aquest segon reglament, l'esborrany del qual està enllestit i se sotmetrà a consulta de la Comissió de Participació de les Entitats Cíviques la setmana que ve, regula entre d'altres l'autorització, l'acreditació i els requisits dels centres i establiments de serveis socials i socio-sanitaris, estableix les bases del finançament i la inspecció d'aquests serveis, i conté i detalla tota la cartera de serveis socials i socio-sanitaris. Tot plegat per configurar un sistema de serveis basat en la qualitat, el rigor en la gestió i la transparència.

Senyores i senyors consellers,

Quan explicava els reptes als quals ha de fer front l'Estat del benestar d'una societat que tendeix a l'envelliment -com la nostra- he posat l'èmfasi en la dependència; un fenomen que no afecta exclusivament a la gent gran, però que -evidentment- està molt sovint relacionat amb les persones de la tercera edat. Un fenomen -el de la dependència- que, a més, té implicacions que van més enllà del que estrictament podríem considerar que és l'àmbit competencial de la cartera d'Afers Socials; ja que té implicacions directes en l'àmbit de la Salut.

És per això que aquest any hem posat en marxa la Comissió Interministerial Socio-sanitària, presidida pel ministre Álvarez i per mi mateix, que ja ha començat a treballar en les línies d'actuació i les prioritats que caldrà abordar -i que, de fet, ja estem abordant- en el futur immediat.

La prioritat de la Comissió Interministerial Socio-sanitària ha estat -precisament- definir una estratègia d'actuació per a la dependència i l'atenció a la gent gran. En aquest sentit, la Comissió ha treballat en dos fronts: Un d'accions a curt termini, com poden ser els convenis signats amb centres residencials privats per a la concertació de places. I un altre d'accions a més llarg termini, com començar a estudiar la possibilitat de crear una branca de dependència a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social per poder assumir i fer front a les necessitats de la població més envellida i dependent.

Aquesta darrera possibilitat es troba -com he dit- en una fase incipient de reflexió; i tindrem ocasió de parlar-ne en els propers anys. El que sí em sembla

rellevant és exposar l'estratègia del Govern pel que fa a l'atenció a la gent gran. La nostra prioritat és preservar al màxim l'autonomia de les persones grans, prioritzant -sempre que sigui possible- la permanència de les persones grans en el seu entorn habitual, i deixant l'ingrés en centres residencials com a darrer recurs per als casos amb un grau major de dependència.

Entenc que una societat que vol ciutadans implicats, una societat que es vol inclusiva i respectuosa de la seva diversitat, ha de fer tots els possibles perquè les persones grans continuïn sent presents i actives en el seu dia a dia. És per això que l'atenció domiciliària és una prioritat de l'Àrea de Serveis Sociosanitaris, que també s'ha creat aquest any.

Recentment, hem arribat a un acord amb els set comuns perquè sigui el Govern qui gestioni el servei d'atenció domiciliària, fet que permetrà centralitzar i optimitzar la gestió d'aquest servei. I dic bé, centralitzar la gestió -per motius d'eficàcia i eficiència- però mantenint la proximitat i la implantació al territori. Així, d'ara endavant l'atenció domiciliària es podrà prestar les 24 hores del dia i els 7 dies de la setmana, amb l'abast que determini de forma equitativa la Covass o la Conava, segons si es tracta d'una persona gran o d'una persona amb una discapacitat. A més, el preu públic que aquesta persona haurà de pagar, sigui o no amb l'ajut del Govern, serà el mateix amb independència de la parròquia on resideixi.

El pla del Govern per potenciar el servei d'atenció domiciliària també passa per donar formacions especialitzades als cuidadors, en coordinació amb el Ministeri d'Educació i la Creu Roja; per promoure recursos de proximitat, més propers a les persones i garantint la màxima equitat territorial; i per prestar les ajudes tècniques i econòmiques necessàries per millorar l'accessibilitat dels edificis i dels habitatges. Tot plegat per afavorir al màxim l'autonomia de les persones grans i per convertir el servei d'atenció domiciliària en un servei d'atenció integral.

D'altra banda, per als casos en què l'atenció al propi domicili no sigui possible, però que -tot i així- la persona sigui prou autònoma com per no requerir l'ingrés en un centre residencial, el Govern treballa per crear una xarxa d'habitatges tutelats per a persones grans. Fins ara, aquest tipus de recurs era pràcticament desconegut al nostre país, però permet combinar l'atenció sociosanitària integral i el manteniment de l'autonomia personal. Actualment, el Govern disposa d'un habitatge cedit pel Comú d'Ordino tot just fa un parell de dies, i de diversos habitatges de propietat repartits per les parròquies de Canillo, Encamp i la Massana que es troben en procés de rehabilitació i que es convertiran en

habitatges tutelats. En paral·lel, el Ministeri d'Afers Socials ha iniciat contactes amb una entitat privada que podria posar a disposició del Govern un edifici per habilitar-hi pisos tutelats.

El servei d'atenció domiciliària, els habitatges tutelats i els diversos serveis de lleure, oci i culturals disponibles per a la gent gran ens han de permetre bastir una xarxa en què les persones grans rebin una atenció integral, però no per això perdin la seva autonomia i puguin romandre en el seu entorn com el que són: un actor indispensable de la nostra comunitat. Evidentment, la consecució d'aquest objectiu no és una tasca exclusiva del Govern i els resultats que -de ben segur- obtindrem no seran mèrit exclusiu nostre: En aquest projecte hi estem implicant els comuns, les associacions, les entitats privades i -també- les mateixes persones grans i les seves famílies.

Tot aquest model d'atenció a la gent gran està en consonància amb les disposicions i l'esperit de la Llei de serveis socials i sociosanitaris i amb la política definida i implementada pel Govern i pel Grup Parlamentari Demòcrata al llarg dels últims cinc anys i mig. Una política que no concep les persones i les famílies -ho he dit abans- com a simples receptores de serveis, sinó com a part activa i responsable en la consolidació de l'Estat del benestar.

Precisament, la noció de familiar obligat -una qüestió que va suscitar força polèmica en el moment d'aprovar-se la Llei, fa dos anys i mig- està íntimament lligada a aquesta filosofia. Com bé saben els membres d'aquesta Cambra, la Llei fixa que els fills i els néts de les persones grans amb pocs recursos han de contribuir al sosteniment dels seus pares i padrins; sempre que els propis recursos ho permetin. Amb això es volia evitar arribar a la situació absurda -i poc equitativa- de persones grans que perceben una pensió de solidaritat a càrrec íntegre del Govern i, per tant, de tots els contribuents, mentre els seus fills i néts disposen de recursos més que suficients. I amb això -en el fons- no fèiem altra cosa que mantenir-nos fidels a una de les institucions jurídiques i socioeconòmiques més arrelades en la nostra societat, com és l'obligació d'aliments, ja establerta en el dret romà clàssic.

Quan establim que els fills o néts de les persones grans amb pocs recursos es facin coresponsables de la situació dels seus pares i padrins ho fem perquè creiem que la cohesió social també passa perquè les xarxes familiars continuïn complint el paper de suport i solidaritat que tradicionalment han tingut. Ho fem més per una qüestió de filosofia que no pas cercant un estalvi. De fet, des que està en aplicació la nova Llei, les pensions de solidaritat per a la gent

gran -que s'articulen com un complement a altres pensions ja existents- han crescut: el 2013 la pensió de solidaritat mitjana era de 3.765 euros per persona i any, i el 2015 va ser de 4.181 euros per persona i any; el 2013 vam liquidar gairebé 2.500.000 euros en concepte de la pensió de solidaritat per a la gent gran, i el 2015, 3.100.000 euros. Perquè amb la nova Llei, aquesta pensió no està indexada a un llinar fix, sinó que s'incrementa cada any si ho fa el salari mínim; i perquè el càlcul del llinar d'accés s'incrementa ara en un 20% si el beneficiari pertany a una família monoparental o per cada membre de la família amb una discapacitat.

És debades que alguns s'entestessin -i encara s'entestin- a caricaturitzar la Llei de serveis socials i socio-sanitaris com una llei limitadora de drets i prestacions. Perquè l'aplicació de la Llei desmenteix aquesta caricatura. Els fets desmenteixen aquesta caricatura.

Senyores conselleres i senyors consellers,

Allà on potser s'evidencien de manera més clara els avenços que suposa la política social del Govern i de la majoria demòcrates és en l'atenció a les persones i a les famílies. I per explicar-ho no cal recórrer a grans formulacions retòriques ni a argumentacions complicades: n'hi ha prou amb fets. Amb fets com, per exemple, la prestació econòmica per fills a càrrec, que abans s'atorgava a partir del segon fill i ara s'atorga a partir del primer fill. O la creació de nous ajuts per facilitar l'emancipació i la integració sociolaboral de joves extutelats, o per fer possible el respir familiar i l'ajuda dels cuidadors. O l'especial atenció que es té amb les famílies que presenten un major risc de precarietat i d'exclusió social, com són les famílies monoparentals o amb algun membre de la família que té una discapacitat. És per això que el llinar econòmic per accedir a les prestacions socials s'ha incrementat un 20% en aquests supòsits, tal com he dit abans.

La política social que estem implementant des de l'Executiu també passa -en consonància amb l'esperit de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris- per la reordenació i millor coordinació dels diferents recursos i prestacions. En aquest sentit, cal destacar el pla de millora de l'atenció social primària que hem portat a terme aquest any, i la integració de l'antic Departament d'Habitatge en el Departament d'Afers Socials, que actualment està treballant en una nova convocatòria d'ajuts a l'habitatge que s'obrirà -previsiblement-, a mitjans del mes de gener del 2017, i que tindran com a finalitat seguir garantint el dret a l'habitatge de les persones i les famílies sense recursos suficients.

El fet de gestionar els ajuts a l'habitatge des del Departament d'Afers Socials permetrà una millor coordinació de tots els serveis, i permetrà també concentrar els recursos allà on siguin més necessaris. A la vegada, converteix el Departament d'Afers Socials en una organització d'atenció integral a les persones i a les famílies.

Una atenció integral que, quan del que es tracta és de pal·liar la precarietat i evitar l'exclusió social, ha de ser el més ràpida i eficient possible. Per aquesta raó els ajuts econòmics ocasionals urgents han passat de tenir una durada màxima de 14 dies a tenir una durada màxima de 30 dies. I és per això -també- que hem posat en marxa el Servei d'Atenció Immediata, creant un dispositiu específic i permanent -amb un horari d'atenció ampliat- que permet donar resposta ràpidament a situacions que revesteixen caràcter d'urgència. Precisament perquè el personal d'Afers Socials, que viu el dia a dia de les persones i els col·lectius més vulnerables, sap que moltes vegades la rapidesa en l'atorgament d'una prestació és gairebé tan important com la prestació en si mateixa.

Senyores conselleres i senyors consellers,

En el moment d'assumir la cartera d'Afers Socials, el gener passat, vaig explicar que una de les prioritats del meu mandat serien les polítiques d'infància i adolescència. De fet, entenc que són precisament aquestes polítiques les que millor justifiquen que s'hagin unit en un Ministeri funcions régaliennes -per utilitzar l'expressió francesa- com les de les carteres de Justícia i Interior, amb funcions que no tenen aquesta consideració, com les d'Afers Socials.

Realitats com les dels infants adoptats, els menors tutelats, l'acolliment familiar o la prevenció i el tractament dels infants víctimes de violència o abús són realitats compartides entre el Ministeri d'Afers Socials, el Ministeri de Justícia i el Ministeri d'Interior. I, precisament, crec que la unió d'aquestes carteres va arribar en el moment adequat, en què les polítiques d'infància i adolescència necessitaven un nou impuls.

Un impuls que passa -en primer lloc- per la prevenció i la detecció precoç. Dos conceptes -prevenció i detecció precoç- que tenen especial força, rellevància i significat quan del que estem parlant és d'atenció a infants i adolescents en situació de vulnerabilitat: Perquè la prevenció i la reacció ràpida és la millor política en qualsevol àmbit, però especialment quan estem parlant de menors.

Així doncs, amb l'objectiu d'avançar en aquesta direcció, i en consonància amb les disposicions del Conveni del Consell d'Europa sobre la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexuals, que vam

ratificar el 2014, en els darrers mesos hem estat treballant en tres programes: El Programa de detecció precoç dels casos d'infants en risc, el Programa de detecció i actuació en casos de violència sexual i situacions de risc envers els infants i el Protocol d'actuació en casos d'abús sexual i maltractament físic agut. Tots aquests programes i protocols han de servir per establir els passos a seguir en casos de violència o abús contra els menors; per formar les persones que hauran de gestionar aquestes situacions: ja siguin treballadors i educadors socials, psicòlegs, personal docent o les mateixes famílies; per donar eines i instruments als menors que, eventualment-, puguin patir aquesta violència i aquest abús; i, finalment, per sensibilitzar i conscienciar la societat sobre la gravetat del problema i la millor manera d'abordar-lo.

Seguint amb les mesures de protecció dels menors, Andorra és avui un dels pocs països que ha tipificat al seu Codi Penal totes les modalitats de càstig corporal infantil. En això també estem a l'avantguarda i també som pioners.

Més enllà dels casos de menors sotmesos a violència o abús, -que, podríem dir, són els més greus i extrems-, al llarg dels darrers mesos també hem reforçat els recursos d'atenció als infants en risc (sigui quina sigui la tipologia del risc). L'equip especialitzat d'atenció a la infància, -un grup interdisciplinari format per treballadors socials, educadors socials i psicòlegs-, ha incrementat en un 40% el seu personal i això li ha permès atendre més menors susceptibles de patir una situació de risc.

De cara a l'any vinent, els recursos d'atenció a la infància en risc seguiran augmentant, amb la incorporació de nous psicòlegs forenses dedicats especialment a la detecció precoç i la reacció ràpida davant de casos de violència o abús a menors.

Quan estem davant d'infants en risc volem seguir, -si em permeten la comparació-, la mateixa filosofia que en casos de gent gran amb cert grau de dependència: Intentar que les persones, -en aquest cas els infants-, romanguin en un entorn proper i conegut, en la mesura del possible, deixant l'internament residencial (en aquest cas al Centre d'Acolliment d'Infants i Joves de La Gavernera) com a últim recurs.

Amb aquest objectiu, s'està treballant per potenciar l'acolliment familiar: ja sigui en la família extensa, -és a dir, els casos en què el menor és acollit per familiars diferents del nucli del qual prové-, o bé en famílies d'acollida alienes. Des del ministeri estem treballant per donar a conèixer i ampliar la borsa de famílies d'acollida, actualment formada per quatre famílies; però que, -sense dubte-, s'ampliarà aviat, ja

que en el que portem de 2016 ja són set les famílies que s'han adreçat al ministeri i que es troben actualment en procés de valoració.

El fet de voler potenciar l'acolliment familiar i de reservar l'internament al CAI com a últim recurs, no significa un menysteniment d'aquesta institució. Ben al contrari, va ser arran de la reestructuració del Departament d'Afers Socials duta a terme el gener passat que el Centre d'Acolliment d'Infants va passar a tenir rang d'Àrea pròpiament dita. I per ser conseqüents amb aquest nou rang, el pressupost de l'any vinent preveu la contractació de nous educadors que complementaran la gran feina que fan dia a dia els professionals de La Gavernera. Uns professionals que tindran al seu abast més formacions específiques, així com el suport d'un col·laborador educatiu del programa Integra per atendre casos d'infants amb discapacitat.

Per donar continuïtat a la feina d'acolliment que es fa des del CAI, s'està treballant en la creació d'un centre d'acolliment per a menors d'edats compreses entre els 12 i els 18 anys, fet que permetrà reservar La Gavernera per als infants d'entre 0 i 12 anys, i disposar d'una infraestructura específica per als joves tutelats que atengui específicament la seva situació i els ajudi a fer la transició a la vida adulta amb totes les garanties.

Evidentment, l'ajuda als joves tutelats i ex tutelats no acaba amb l'acolliment en una institució pública, sinó que continua amb programes de suport específics, als quals actualment estan inscrits 20 joves d'edats compreses entre 16 i 25 anys. D'altra banda, la col·laboració amb els comuns i amb entitats privades per obtenir habitatges d'ús social, també serveix per posar en marxa i mantenir pisos tutelats per a joves. Tota aquesta tasca s'està duent a terme des de l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Ex tutelats que hem creat aquest any.

Quan deia que em semblava pertinent i adequat haver fet coincidir les carteres d'Afers Socials, Justícia i Interior en un únic ministeri em referia a qüestions compartides entre aquestes carteres com la guarda i custòdia de menors, la tutela, la infància en risc, el règim d'acolliment... i, és clar, el règim d'adopcions.

Actualment Andorra disposa d'una Llei d'adopció i de protecció del menor desemparat que data del 1996. No cal dir que les realitats socials i familiars, els convenis internacionals en la matèria i els conceptes mateixos han canviat al llarg d'aquests últims 20 anys. La Llei actual ha fet un bon servei, però és hora de pensar a renovar-la amb un nou text que no només s'adreci a les situacions d'adopció i dels infants i joves desemparats, sinó que tracti tota

la casuística vinculada a la infància i l'adolescència en situació de risc o desemparament d'una manera global i moderna.

Mentre treballem en la redacció de la nova Llei, s'ha conclòs un nou conveni de col·laboració, -en aquest cas amb Xile-, per permetre tramitar expedients d'adopció internacional des d'aquell país. En l'actualitat, doncs, són sis els països amb els quals es poden tramitar expedients d'adopció internacional: Colòmbia, Filipines, República Dominicana, Eslovàquia, Brasil i, -des d'aquest any-, també Xile. I des del ministeri tenim la intenció de seguir ampliant aquesta xarxa de països per fer possible que les persones, les parelles o les famílies del nostre país puguin adoptar un infant o un jove amb garanties i en un termini raonable.

Senyores i senyors consellers,

Si hi ha un àmbit competencial del Departament d'Afers Socials que ha viscut canvis en profunditat al llarg dels últims anys aquest és, sense dubte, l'àmbit de les persones amb discapacitat. Tant la concepció de la discapacitat mateixa com l'atenció a les persones que tenen algun tipus de discapacitat ha evolucionat de manera molt notable, -i de manera molt positiva-, en les darreres dècades. I si hi ha un àmbit en què té sentit parlar de foment de l'autonomia personal, de donar les eines perquè les persones puguin desenvolupar projectes de vida independents, de treballar per la inclusió, -educativa, laboral o social-, i d'avançar en la igualtat d'oportunitats, aquest àmbit és, -sense dubte-, el de la discapacitat.

L'experiència acumulada a Andorra i a la resta de països desenvolupats al llarg de les últimes dècades demostra que molts dels desavantatges que tradicionalment havíem associat a la discapacitat no són un tret intrínsec d'aquesta discapacitat, sinó una manca de capacitat de la societat per adaptar-s'hi. En la mesura en què hem construït una societat més inclusiva i en la mesura en què hem vetllat per donar oportunitats a les persones amb discapacitat en els àmbits educatiu i laboral, ens hem adonat que bona part dels obstacles amb què es trobaven les persones amb discapacitat són producte de la societat i que, per tant, poden ser remoguts.

A casa nostra, el punt d'inflexió probablement més significatiu pel que fa l'atenció a les persones amb discapacitat el va marcar la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat del 2002. Aquesta Llei va posar les bases de la política d'atenció a la discapacitat que tenim avui; i que en els darrers anys hem treballat per ampliar i millorar. Aquella Llei ja ens homologava, com a país, amb les

tendències internacionals en matèria de política social a favor de les persones amb discapacitat.

Un procés d'homologació que ha continuat al llarg dels anys i que va fer un altre pas significatiu el 2014 amb la ratificació del Conveni i el Protocol opcional de les Nacions Unides relatiu al dret de les persones amb discapacitat. Precisament, per donar compliment a les disposicions d'aquest Conveni, el Govern farà arribar a aquesta Cambra, -abans de finals d'any-, un projecte de llei de mesures urgents per adaptar la normativa interna al Conveni esmentat. Un projecte de llei que modifica disposicions de més de deu lleis vigents i que espero que obtingui el suport del Consell General, en coherència amb el suport donat a la ratificació del Conveni. L'elaboració del projecte de llei s'ha obert a un procés participatiu de consulta a totes les entitats de l'àmbit de la discapacitat; perquè volem que les entitats i els ciutadans siguin agents actius i participatius dels processos i projectes que els afecten.

Quan parlem d'homologar-nos amb les pràctiques internacionals no ho fem pel simple fet de complir amb les directrius i els acords presos en els fòrums multilaterals, -cosa que, ja de per si, tindria valor-, sinó que també ho fem perquè considerem que aquestes tendències estan en consonància amb la nostra concepció de la política social i del que creiem que ha de ser l'atenció a les persones amb discapacitat. És el que he dit a l'inici d'aquesta intervenció: Un model d'atenció social basat en la persona, -en aquest cas en la persona que té una discapacitat-, i que vetlla per fomentar la seva autonomia, per preservar la seva dignitat i per garantir la seva integració, participació i coresponsabilitat social.

La gran majoria de projectes en l'àmbit de l'atenció a les persones amb discapacitat que estem posant en marxa parteixen d'aquesta filosofia. Un clar exemple el trobem en el Servei de l'assistent personal, del qual ja s'està realitzant una prova pilot i que estarà a disposició dels usuaris al llarg de l'any vinent. Es tracta, -o es tractarà-, d'un servei amb professionals específicament formats per prestar assistència a les persones amb discapacitat greu en actes de la seva vida quotidiana. L'objectiu és clar: garantir que aquestes persones puguin dur una vida autònoma i estar perfectament incloses a la comunitat, evitant-ne l'aïllament.

El Servei de l'assistent personal segueix, en certa manera, l'estela del Programa de Vida Independent, creat en el seu dia per la Fundació Tutelar i que ara du a terme l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell amb el finançament del Govern; per a persones amb una discapacitat intel·lectual. El

programa, en el qual hi ha actualment vuit usuaris, compta amb una coordinadora i un monitor a ple temps que acompanyen a les persones amb discapacitat en el seu procés d'inclusió a la vida comunitària.

En l'àmbit de la inclusió laboral de les persones amb discapacitat, del qual ja he fet una pinzellada en parlar de les polítiques d'ocupació i treball, precisament aquesta setmana hem donat el tret de sortida a Fent Camí, que és el programa de capacitació del Servei d'Inserció i Ocupació Laboral de l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell. El programa posa a disposició dels usuaris, -joves d'entre 16 i 21 anys que ja hagin acabat l'escolarització obligatòria-, una estructura formativa prèvia a la vida laboral adaptada a aquests joves en procés d'inserció al mercat de treball.

Entre les diverses iniciatives que es posaran en marxa al llarg del 2017 cal destacar també el Programa de mentoria d'interns al Centre Penitenciari, i que consisteix en oferir un tractament específic a les persones amb discapacitat que estan complint una condemna privativa de llibertat. El programa es vol focalitzar en un col·lectiu especialment vulnerable, amb l'objectiu de donar les màximes garanties de reinserció i resocialització d'aquestes persones. Així doncs, es preveuen, -entre d'altres-, la formació específica als agents penitenciaris; el treball directe amb els reclusos amb discapacitat per fomentar les seves habilitats socials i laborals i prevenir conductes violentes; la sensibilització de la resta de reclusos; i una continuïtat en l'atenció que vagi més enllà de l'internament al Centre Penitenciari, acompanyant amb garanties aquestes persones en el trànsit cap a la vida en societat.

Un altre dels programes destacables que estem posant en marxa és el Servei d'assessorament i subministrament de productes de suport: En els propers mesos habilitarem un espai de l'edifici on està ubicat el Ministeri d'Afers Socials que servirà per mostrar a les persones amb discapacitat productes de suport, i també per orientar-los en la recerca i adquisició dels mateixos. L'objectiu és posar a l'abast de les persones amb discapacitat els últims avenços tecnològics que els ajudin a millorar la seva qualitat de vida i incrementar la seva autonomia. A més, aquest servei també estarà a disposició de les persones grans dependents i les seves famílies.

D'altra banda, també s'està treballant per ampliar els recursos de lleure a l'abast de les persones amb discapacitat. Fins ara, els adolescents amb discapacitat disposaven d'un servei de lleure dins del programa EDES ESPLAI dut a terme per l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell. Durant

el primer trimestre del 2017 es posarà en marxa però, un servei de lleure per a adults amb discapacitat greu, que actualment ja està essent implementat en el marc d'una prova pilot amb la Fundació Privada Tutelar.

L'experiència ens demostra que un pas essencial per donar l'atenció més adequada a les persones amb discapacitat passa per una detecció precoç d'aquesta discapacitat. Només així es pot fer un seguiment des de la infància i treballar per la inclusió i l'autonomia des del primer moment. És per això que seguirem posant èmfasi en el Programa de detecció precoç d'infants amb discapacitat o en risc de tenir-la.

En parlar de les persones amb discapacitat he volgut referir-me als programes i accions concretes i deixar la qüestió de les pensions i les prestacions econòmiques per al final. Precisament perquè el foment de l'autonomia, la inclusió i la dignitat de les persones amb discapacitat va molt més enllà d'una prestació econòmica. Això no vol dir, però, que el Govern i la majoria parlamentària que li dona suport no considerin important garantir que aquestes prestacions cobreixen les necessitats de les persones amb discapacitat.

En aplicació de la Llei de serveis socials i sociosanitaris, les pensions de solidaritat per a les persones amb discapacitat s'indexen prenent el salari mínim com a llindar (el nou llindar de cohesió social) i no l'antic llindar econòmic de precarietat, que era fix. És a dir, en la mesura que anem augmentant el salari mínim, també augmentem les pensions de solidaritat. A més, -per a les persones que poden treballar-, ara es permet acumular una pensió de solidaritat amb un salari, sempre que la quantitat global no superi el 150% del salari mínim. Tot plegat ha fet que la pensió de solidaritat mitjana per a persones amb discapacitat hagi passat de 7.589 euros anuals el 2013 a 8.420 euros anuals el 2015 (primer any d'aplicació de la nova Llei). Un augment que també es deixa sentir en l'import global liquidat per aquest concepte: que va ser d'1,5 milions d'euros el 2013 i d'1,7 milions el 2015.

Senyores conselleres i senyors consellers generals,

Deia a l'inici de la meva intervenció que la nostra política social no nega la diferència ni la diversitat, ni pretén tractar les persones com una simple estadística o com a part d'un col·lectiu o d'un grup homogeni; sinó que totes i cadascuna de les persones, -amb les seves circumstàncies concretes i amb el seu projecte vital únic i irrepetible-, són igualment importants.

Així ho determina la Constitució, en l'apartat segon del seu article primer quan anomena la igualtat com un dels principis inspiradors de l'acció de l'Estat. És

per aquest motiu que una de les nostres prioritats ha estat posar en marxa els treballs que han de conduir a l'elaboració d'una Llei d'igualtat que abordi la qüestió d'una manera transversal, per aconseguir eradicar totes les situacions de discriminació i avançar cap a la igualtat de totes les persones i col·lectius, posant, -evidentment-, l'èmfasi en els que tenen una vulnerabilitat potencial major, com són les dones, el col·lectiu de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere, intersexuals i queers (LGBTIQ), les persones amb discapacitat, les persones immigrants, els infants i joves, i la gent gran.

La rellevància de la futura Llei d'igualtat no rau exclusivament en el text que finalment arribarà a aquesta Cambra per a la seva aprovació, sinó que el mateix procés d'elaboració, començant pel Llibre blanc de la igualtat, ha de ser un model d'inclusió, de treball transversal i de participació ciutadana. Divendres passat vam constituir la Taula Transversal de Treball, integrada pel Govern, el Consell General i les diverses associacions representatives dels col·lectius considerats més vulnerables; i al llarg dels propers mesos drem a terme un treball conjunt per millorar i implementar les polítiques d'igualtat i nodrir d'idees la futura Llei d'igualtat.

Al mateix temps, en breu el Govern entrarà a tràmit parlamentari una modificació de la Llei del Raonador del Ciutadà que ampliarà les competències d'aquesta institució. D'aquesta manera, el Raonador del Ciutadà podrà tramitar i resoldre les queixes arran d'una actuació que vulneri el principi d'igualtat i de no discriminació, tant si prové del sector públic com del sector privat, acomplint així les recomanacions que ens va fer la Comissió Europea contra el Racisme i la Intolerància en la visita de la primavera passada.

En paral·lel a aquesta reflexió i a l'elaboració dels textos legals pertinents, el Govern continua treballant en el foment i la promoció de la igualtat, a través de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat que s'ha creat enguany. Les professionals d'aquesta Àrea realitzen tasques d'assessorament a les persones que han patit o poden patir alguna discriminació, així com d'acompanyament educatiu, social i legal a aquestes persones. I també du a terme tasques de sensibilització prop de les entitats socials i les administracions públiques i treballa colze a colze amb les associacions per donar a conèixer les ajudes i recursos a les persones i els col·lectius susceptibles de ser discriminats. A tall d'exemple, conjuntament amb l'associació Som Com Som, s'ha organitzat una conferència contra l'homofòbia, -que tindrà lloc, aquí al vestíbul del Consell General, el proper 2 de desembre-, i s'està treballant en

l'elaboració de fulletons per informar i conscienciar la població en relació a aquesta problemàtica.

Tot i que la futura Llei d'igualtat ha de tractar totes les formes de discriminació i ha de vetllar per la igualtat efectiva de tots els ciutadans, amb independència de la seva pertinença o no a un col·lectiu específic, hi ha un fenomen, -una autèntica xacra social-, en què la discriminació es fa evident de la manera més descarnada: la violència de gènere. La plena integració de les dones a la vida social, laboral i política ha estat una de les conquestes socials més rellevants dels últims cent anys; potser és per això que allà on la discriminació i la desigualtat es manifesta de manera més dura és en la violència de gènere.

S'ha fet molt camí en aquest àmbit al llarg dels últims anys, com ara la ratificació l'any 2014 del Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica, o l'aprovació de la Llei per a l'eradicació de la violència de gènere i domèstica a finals de la passada legislatura. A més, durant aquest any s'ha reglamentat i constituït plenament la Comissió de Prevenció de la Violència de Gènere i Domèstica, que ja ha celebrat dues reunions i ha establert un programa d'actuació ambiciós a curt i mitjà termini.

En els últims mesos l'antic Equip d'Atenció Integral a la Dona ha passat a denominar-se Servei d'Atenció a les Víctimes de Violència de Gènere i Domèstica, i s'ha adscrit a l'Àrea de Polítiques d'Igualtat. També n'hem incrementat els efectius, amb la incorporació d'una psicòloga encarregada de treballar amb els menors víctimes de violència de gènere o domèstica. El servei doncs, queda integrat per una educadora social, una treballadora social, una psicòloga que atén a les dones, una segona psicòloga que atén específicament els menors i una jurista.

Així mateix, estem duent a terme un procés de revisió dels procediments i protocols, així com una millora progressiva de les instal·lacions i els equipaments. En aquest sentit, cal destacar que als dos pisos d'acollida per a víctimes de violència de gènere de què disposàvem fins ara hi hem afegit un tercer pis, complint amb la filosofia que exposava a l'inici de la meva intervenció d'acostar els recursos a les persones.

En paral·lel a la incorporació de nous recursos s'està treballant en l'elaboració de protocols d'atenció i assistència a les víctimes de violència de gènere i domèstica amb els departaments, institucions i entitats com ara el Departament d'Afers Socials, el Departament d'Ocupació i Treball, els serveis de Salut Mental i d'Urgències de l'Hospital Nostra

Senyora de Meritxell, el Servei de Policia, el Ministeri d'Educació, l'Administració de Justícia, el Ministeri Fiscal, els comuns, l'Associació de Dones d'Andorra i l'Associació Stop Violències. Un cop feta tota aquesta feina transversal, els diversos protocols es refundran en un Protocol o programa únic de detecció i intervenció en casos de violència de gènere.

Fins ara, l'Àrea de Polítiques d'Igualtat disposa de dos serveis: el servei general encarregat de prevenir, detectar i combatre totes les situacions discriminatòries i el servei especialitzat d'atenció a les víctimes de la violència de gènere i domèstica, centrat en aquesta dimensió, especialment preocupant, de la discriminació.

A partir de l'any vinent, a més, posarem en marxa un segon servei especialitzat que consistirà essencialment en un espai on els cònjuges o les parelles separades que tenen un règim de custòdia compartida o de visites però que no tenen una relació pacífica o que presenten altres dificultats, puguin deixar i recollir els fills menors. Així mateix, aquest espai també servirà per dur a terme les visites monitoritzades dels menors, en el cas que així hagin estat acordades pels batlles i tribunals.

La posada en marxa d'un servei d'aquestes característiques compleix una doble funció: d'una banda proporciona un espai neutre que facilita el compliment dels règims de visites -supervisades o no- i que evita episodis de tensió entre les parelles separades i les conseqüències negatives per als menors; i d'altra banda, permet als professionals del servei fer un seguiment dels casos que presenten un risc més elevat d'episodis de violència i detectar aquests episodis, en cas que s'arribessin a produir, de forma precoç.

Senyor síndic, senyora subsíndica, senyores conselleres i senyors consellers generals,

En començar el meu parlament d'avui he parlat del repte que tenim tots plegats de consolidar l'Estat del benestar. I dic bé consolidar, perquè no voldria acabar la meva intervenció d'avui sense reconèixer la feina dels que m'han precedit com a màxims responsables de la política d'Afers Socials del Govern. Perquè en bona mesura em sento hereu i continuador de la seva feina. Podria remuntar-me molt enrere en el temps, però em limitaré a repassar tot el que s'ha fet en aquests 15 anys que portem de segle XXI.

Fa uns instants, en parlar dels drets de les persones amb discapacitat, m'he referit a la Llei del 2002 com un punt d'inflexió. De fet, podríem dir que aquella legislatura, que es va estendre del 2001 al 2005, amb la Sra. Mònica Codina com a ministra de Salut i

Benestar, va suposar un avenç molt significatiu en les polítiques socials al nostre país. A banda de la Llei ja referida, també es van aprovar en aquells anys la Llei d'incapacitació i organismes tutelars i el Reglament de creació del Consell Nacional de la Discapacitat, així com el primer Protocol d'actuació en casos de violència domèstica. Així mateix, el Govern va començar a treballar en dos projectes de llei que no van arribar a ser aprovats pel Consell General, però que ja marcaven les prioritats normatives de les legislatures següents: Una nova llei de la CASS i una llei d'atenció social.

El procés d'expansió de l'Estat del benestar va continuar sota el mandat de la senyora Montserrat Gil com a ministra de Salut, Benestar i Família. Sota el seu mandat es va aprovar el Pla nacional d'atenció social i es va introduir la pensió de solidaritat per a la gent gran.

Entre els anys 2009 i 2011, el Govern socialdemòcrata, amb les senyores Cristina Rodríguez i Sílvia Bonet al capdavant de la cartera de Salut, Benestar i Treball, va haver de fer front als primers anys de la crisi econòmica, amb la important fita de la introducció de la prestació econòmica per desocupació involuntària.

Al llarg de la meua intervenció m'he referit diverses vegades a la legislatura precedent, amb majoria de Demòcrates per Andorra i la Sra. Rodríguez com a ministra de Salut i Benestar altra vegada, i al pas significatiu, decisiu i rellevant que va ser la Llei de serveis socials i socio-sanitaris, autèntica clau de volta de la consolidació de l'Estat del Benestar. Una legislatura en la qual també es va ratificar el Conveni de les Nacions Unides relatiu als drets de les persones amb discapacitat.

I, evidentment, en l'actual legislatura, cal reconèixer també la feina de la Sra. Rosa Ferrer, que va començar a desplegar les previsions de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris. Gràcies a la seva feina, el meu equip i jo hem pogut posar-nos a treballar amb la intensitat necessària des del dia en què vaig assumir les carteres d'Afers Socials i Ocupació el gener passat, amb l'ajuda constant i lleial de la secretària d'Estat, la Sra. Ester Fenoll i de tots els caps d'àrea, tècnics i administratius, i també amb la col·laboració de les entitats socials i cíviques.

Crec que és de justícia fer aquest reconeixement a la feina feta per aquells que m'han precedit -reconeixement que faig extensiu a tots els equips de persones que han treballat amb les ministres al llarg de tots aquests anys-, però, no només ho faig per una qüestió de justícia, sinó també de coherència: nosaltres, el Govern i la majoria parlamentària de Demòcrates per Andorra no pretenem tenir

l'exclusiva ni la paternitat de la política social. Ens sentim hereus de les grans aportacions que es van fer en el seu dia des dels sectors més socials i progressistes de l'antic Partit Liberal -sectors que estan avui majoritàriament integrats o propers a Demòcrates per Andorra-, i ens sentim també hereus de la feina feta pels socialdemòcrates i també comptem amb persones que havien format part o havien estat properes al Partit Socialdemòcrata. I creiem que hi ha una línia comuna que -més enllà dels canvis de Govern i de la política política- és compartida pels diversos responsables que ha tingut la cartera d'Afers Socials.

Nosaltres hem vingut a fer la nostra aportació en aquest camí compartit. Després d'anys d'expansió de l'Estat del benestar, després d'haver superat una llarga crisi econòmica en què gràcies a l'esforç de moltes persones s'ha evitat la fractura social, ens pertoca consolidar el nostre model d'atenció social i adaptar-lo a nous reptes i a noves realitats.

El 2017, un any més, com ha estat la constant en els gairebé sis anys de governs demòcrates, el pressupost d'Afers Socials tornarà a créixer; aquest cop gairebé un 10% respecte l'any anterior: passant de 19,7 milions d'euros el 2016 a 21,6 milions el 2017. Però, -tal i com havia dit diverses vegades la legislatura anterior el cap de Govern-, no només es tracta de gastar més en polítiques socials, sinó de gastar millor.

Gastar millor segons el nostre punt de vista vol dir desenvolupar una política social no únicament basada en l'ajuda, en la prestació i en l'assistència; sinó també en l'incentiu, en la inversió i en l'acompanyament a les persones perquè siguin autònomes, independents i responsables. Una política que, d'una banda, protegeixi les persones vulnerables, però que també de l'altra i sobretot doni instruments a aquestes persones perquè deixin de ser-ho; una política que fins i tot redissenyi la societat perquè aquestes persones deixin de ser vulnerables.

L'Andorra de la qualitat que volem ha de ser un país referent en bona gestió de les seves finances públiques; referent en transparència i cooperació fiscal i econòmica; referent -com sempre ho ha estat-, en seguretat jurídica, pacifisme i seguretat ciutadana; referent en qualitat de la seva oferta educativa; referent en respecte del medi ambient i del paisatge; referent en qualitat turística... Jo avui vull posar l'èmfasi en la qualitat dels nostres serveis i prestacions socials; que són un factor clau a l'hora de determinar la qualitat de vida d'un país. Recentment, el setembre passat, una publicació britànica -seguint els criteris marcats per les Nacions Unides- reconeixia Andorra com el quart país del món amb millor qualitat de vida, després d'Islàndia,

Suècia i Singapur. Aquesta és l'Andorra que volem. Aquestes són les llistes en què volem que el nostre país aparegui. Aquestes són de fet les llistes en què, per justícia i coherència, hem d'aparèixer.

La qualitat de vida i el grau de desenvolupament d'una societat es mesura entre d'altres factors per com aquella societat tracta les persones més desfavorides i més vulnerables. Tenim la sort de viure en un país on encara és possible conservar la mesura humana de les coses; on podem tractar les persones com el que són: projectes de vida únics, exclusius i irrepetibles; i on podem adaptar els programes i les accions concretes a les necessitats de cada persona. A Andorra, parlar d'una política social centrada en les persones no és una quimera, no és només un recurs retòric. És una realitat, una realitat que les persones que treballen al Departament d'Afers Socials, al Departament d'Ocupació i Treball i a la CASS coneixen cada dia de primera mà.

La realitat evoluciona i cada canvi posa davant nostre nous reptes i noves necessitats. Hem de ser prou humils -i entenc que nosaltres ho som- per reconèixer que queda camí per recórrer, que no arribem a tot arreu i que quan hi arribem no tot ho fem bé. Per això estem avui aquí: per debatre l'estat de la qüestió, per escoltar les propostes de millora i per trobar, entre tots, les solucions més adequades.

Amb el mateix esperit d'agraïment, humilitat i coherència amb què he reconegut la feina de tots aquells que m'han precedit en el càrrec, estenc ara la mà per convocar tots els presents en aquesta Cambra per continuar construint entre tots una Andorra solidària amb els més febles, respectuosa amb la diversitat i responsable en la gestió dels recursos públics.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. ministre.

Acte seguit suspenem la sessió durant una hora, fins a les 12.15h, moment en què iniciarem el debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Se suspèn la sessió.

(Són les 11.10h)

Es reprèn la sessió

(Són les 12.19h)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

Iniciem el debat amb la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Parlamentari Mixt, -per SDP- té la paraula la consellera Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Durant el debat en el qual es va adoptar la Llei de serveis socials i sociosanitaris ja vàrem dir que en la planificació que s'havia dut a terme anteriorment sobre polítiques socials no sempre s'havia tingut en compte les disfuncions, duplicitats o les diferències territorials.

Tot i la tasca que ha reconegut el ministre que s'havia desenvolupat durant totes les legislatures anteriors, vull destacar dues coses, primer agrair d'entrada la seva sensibilitat en les polítiques socials que actualment podem veure en fets, però no recolzo la idea que en la passada legislatura la sensibilitat fos la mateixa, la Llei de serveis socials i sociosanitaris va ser una proposta del Grup Parlamentari de DA i les accions dutes a terme pel ministeri no van ser tant nombroses i es van centrar en aturar certs projectes com la secretaria d'igualtat o donar simple continuïtat al que ja s'estava fent, per exemple el PANI, i que torno a agrair que hagi recuperat per emmarcar els treballs del llibre blanc de la igualtat i la llei d'igualtat que se'n derivarà.

Les polítiques socials ens han de permetre concretar de quina forma incideixen les diferents lleis i reglaments en la vida quotidiana dels nostres ciutadans i valorar la seva transcendència tant des de l'àmbit social i sociosanitari com del de país.

La Carta Social Europea insta als governs a garantir als ciutadans els drets socials especificats amb l'objectiu de millorar el seu nivell de vida i de promoure el seu benestar social a través dels drets socials

Avui segurament es parlarà molt de dades, ja n'hem vist algunes... Bé ja sabem que aquestes els hi podem fer dir el que volem, tot i que reconec que algunes són tossudes i sempre ens porten al mateix resultat.

Però més que centrar-me en dades, el que vull encetar és un debat de principis. Principis que els membres d'SDP hem defensat sempre, i que hem justificat dintre del context socioeconòmic actual, de les possibilitats socials, de les realitats existents i fugint totalment de la demagògia i el populisme que alguns preconitzen, convertint-se en molt freqüents i que hem pogut sentir moltes vegades en diversos debats en aquesta mateixa Cambra.

Nosaltres entenem que hem d'anar cap a una millora i consolidació de tots els serveis d'atenció social i sociosanitaris com un dels pilars fonamentals de l'Estat del benestar tal i com proclama la nostra Constitució.

SDP defensa les polítiques socials com una inversió de futur en ciutadania, cohesió social, solidaritat i equitat.

Defensem un Estat del benestar per tots els ciutadans d'Andorra com a eina fonamental de progrés del país, i que si algun dia els ciutadans ens donessin la seva confiança aplicaríem sense enganys ni embuts.

Càritas en la seva memòria del 2015 destaca que tot i un petit decrement del nombre d'usuaris que atén, molts dels casos s'han cronificat i resulta complicat poder donar-los la capacitat de reintegració que cal, tenint en compte l'estructura actual.

UNICEF també posa èmfasi sobre la situació de la infància i conclou que a l'any 2010, un terç dels joves de 18 a 24 anys -és a dir, un 33,3%- havien completat com a màxim els estudis obligatoris i no havien fet cap formació reglada més, destacant que les persones que tenen poca formació o els que no han arribat a obtenir el graduat escolar sobretot, tenen majors dificultats per trobar feina o per trobar-les amb bones condicions laborals. Si, a més, no aconsegueixen treball, tenen un major risc d'exclusió i de marginació.

Segons dades del CRES existeix un 12% dels ciutadans que consideren que el primer aspecte que cal millorar a Andorra actualment són les polítiques socials, prestacions o pensions, i són un 30% d'ells que consideren que cal introduir aspectes per millorar més aquests àmbits.

Quant a la satisfacció per part dels usuaris un 6% està poc i un 2'5% gens satisfets amb aquests serveis.

El motiu de la insatisfacció en un 27% dels casos és pel temps que va trigar l'Administració en resoldre la gestió i també un 27% ho diuen per la dificultat en els procediments administratius, un 16% ho diuen per la manca d'ajudes econòmiques, i un 14% per la necessitat d'augmentar el control en l'adjudicació d'ajudes.

El ministre ens ha explicat la remodelació del departament amb la dotació i millora de la formació dels professionals que esperem que sigui l'adequada per donar resposta als reptes actuals i aquestes percepcions que tenen els ciutadans sobre els serveis socials.

Però no ens hem d'enganyar, ni enganyar a ningú, els serveis socials es troben sota un conjunt de canvis estructurals i conjunturals deguts a la crisi econòmica que es pateix des del 2008 que ha generat un futur ple d'incerteses agreujat per la pèrdua de confiança i de valors i un creixement de les desigualtats que dia d'avui encara perdura.

Ha canviat la tipologia de l'usuari, les seves necessitats i el paper que juguen els serveis socials i el Govern en la protecció de l'Estat del benestar creant unes regles del joc diferents a les que s'havien establert en moments de bonança econòmica.

Nosaltres volem ser realistes, i ser realistes no vol dir ser insensibles als problemes de la gent ni altres qualificatius que ens han donat, tot al contrari, vull posar l'accent en fomentar un dels principis bàsics que han de regir les polítiques socials que és l'equitat com alhora posar a la persona en el centre del sistema, empoderar i fomentar l'autonomia de les persones i això només s'aconsegueix estant al costat de les persones i, de manera molt especial, al costat dels que més ho necessiten.

Sempre hem defensat la nostra voluntat de garantir determinats serveis socials, com poden ser els serveis d'atenció domiciliària com el servei de respir. Si tenim en compte l'evolució de la piràmide poblacional i l'envelliment de la població cal afrontar aquest repte.

En aquest punt entra el concepte tant discutit sobre la universalitat o l'especificitat dels serveis socials.

La universalització pot ser vista com el concepte més conservador de beneficència o assistencialisme dels serveis socials, o com oferir les prestacions de forma indiscriminada sense tenir en compte la situació econòmica i social de cadascú dels beneficiats.

SDP defensa que totes les persones són subjectes de dret del sistema de serveis socials i socio-sanitaris sense cap discriminació o diferenciació, i acceptem el fet de què existeixin serveis o accions adreçades a col·lectius concrets. La universalització l'entendem en funció de la missió o de la necessitat que cal cobrir, i hem de considerar aquestes necessitats com a socials, públiques i compartides.

Nosaltres reconeixem el dret subjectiu i defensem que cal fomentar l'accessibilitat als serveis des del concepte de dignitat i superant l'estigmatització associada a què només van dirigits als grups vulnerables.

Vist aquest aspectes vull destacar que tot i el nostre suport a la Llei de serveis socials i socio-sanitaris, existien molts aspectes i també principis sobre els que no estàvem, i no estem d'acord, i ja ho vàrem expressar en aquell moment, i tot i que potser el meu llenguatge sempre és més respectuós no deixa de ser contundent.

Vull destacar l'aspecte de la coresponsabilitat, l'entendem com una sortida a la sostenibilitat del sistema i representa una peça clau per recuperar el valor de la redistribució per davant de la fal·làcia de la gratuïtat i l'accés il·limitat als béns i serveis.

L'entendem com una millora en l'eficiència i racionalització el seu consum.

Però dit això, i tal com vàrem expressar seguim sense donar suport de forma contundent el tema dels familiars obligats de segon grau; nosaltres volíem que només afectés als de primer grau, i seguim amb la mateixa idea, per la raó que els néts no es veiessin afectats, sobretot tenint en compte la situació actual d'atur juvenil i que molts joves allarguen i compaginen la seva formació amb feines poc remunerades.

Com tampoc compartíem el principi que la coresponsabilitat s'envoltés única i exclusivament sobre el nucli familiar com el PS reclamava. Aquesta situació genera una discriminació sobre les obligacions que tenen els familiars del mateix grau de parentesc sobre els beneficiaris i penalitza al que es fa càrrec posant en risc la solidaritat familiar que durant tota la història de la humanitat ha estat present a totes les societats, i que les economies més avançades actualment, i en les que acostumen a emmirallar-nos, defensen.

Tampoc vàrem aconseguir millorar certes de les demandes dels col·lectius de discapacitats en vista de garantir alguns dels serveis, com són els serveis de llar residencial, ni la residència assistida, ni el transport adaptat socio-sanitari, ni els serveis respir pels cuidadors de persones amb discapacitat.

Tampoc compartim el barem instaurat sobre el grau de menyscabament en el 60%, creiem que cal baixar-lo al 33% per tenir dret a la pensió de solidaritat pels discapacitats. Tot i que acceptem que cal un pla de treball personalitzat de cada cas per aconseguir la seva inclusió com a persona activa en la societat amb les eines que li calguin a cadascú.

També volíem aprofitar la pensió de solidaritat i ampliar-la perquè es poguessin beneficiar d'ella les vídues de més de 55 anys que no rebien una pensió vitalícia de viudetat de la seguretat social. La incorporació d'aquestes dones al món laboral és molt complicada i vàrem creure que aprofitar aquesta prestació les podia ajudar a no situar-se en zona de risc d'exclusió social.

I una esmena molt important que vàrem incorporar és la que obliga a presentar i a examinar per la Comissió Legislativa d'Afers Socials l'auditoria d'eficàcia i eficiència dels serveis socials i socio-sanitaris, fet que ens facilitaria la tasca per poder actuar legislativament i corregir les desigualtats que es puguin presentar. I aquesta serà una de les nostres propostes.

Ja han passat dos anys i ja toca presentar-la, i tornar a posar sobre la taula aquests aspectes que pensem que cal millorar per anar pel camí cap a l'equitat.

Finalment, no hem de deixar de costat l'incompliment que provoca la carència de residència per donar la pensió de solidaritat per a persones amb discapacitat amb l'article 13.4 de la Carta Social Europea.

Aquesta serà una altra de les nostres propostes, intentar aixecar la reserva a diversos articles de la Carta Social Europea en vista de millorar en drets socials el nostre país, i com diu el ministre arribar a un compliment real del 90%.

Ara volia entrar amb la CASS, sobretot en l'aspecte més social de la nostra seguretat social.

La davallada constant del nombre d'assalariats durant els últims anys ens ha mostrat la fragilitat de la nostra economia, i tot i que hi ha certes dades positives com l'augment del nombre d'assalariats en el primer semestre del 2016 d'un 2% encara ens trobem en una situació d'extrema fragilitat.

Durant el treball de la reforma de la Llei de la CASS no vàrem regatejat cap esforç per assolir tot el que va ser possible per evitar retallades i discriminacions, i insisteixo, no pel nostre bé, no per l'interès partidista, no mantenint posicions intocables i rígides que no duïen a cap lloc ni aportaven cap solució, sinó entrant a dialogar per l'interès del país, i dels ciutadans.

I ja en aquell moment vàrem expressar el nostre rebuig a certes reformes que dia d'avui també rebutgem.

Tot i que s'implantava definitivament l'obligatorietat de cotització de les persones que desenvolupen una activitat per compte propi i dels assegurats indirectes, avui entenem que cal revisar aquest concepte per la gran discriminació que provoca, i el nostre grup promou activament la recerca d'una solució que ajudi a aquest col·lectiu.

Aquest és un exemple del que entenem per estar al costat de les persones.

La reforma del 2014 que va presentar el Govern, que s'ha de dir sense embuts retallava de forma important molts drets, en alguns casos deixava la porta oberta a interpretacions, provocava una inseguretat important als ciutadans, i posava en perill els principis d'equitat i solidaritat i l'important efecte estabilitzador de l'economia tant de les pensions d'invalidesa com també de les pensions de jubilació.

Revisem certs aspectes que a dia d'avui resulten encara discriminatoris:

El tema pensions d'invalidesa és realment preocupant per la dimensió del problema, les disfuncions resulten molt importants. I aquí també

seria una de les nostres propostes entrar a treballar i analitzar de nou el tema de les pensions d'invalidesa.

La base de càlcul de les invalideses derivades de malaltia comuna o accident no laboral...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, acabo de seguida Sr. síndic.

...és en funció dels punts adquirits durant la cotització prèvia reajustant-la amb el que cobraria de pensió de jubilació quan li toqués amb el mateix sou, en compte de sobre el salari mig cotitzat durant els últims 12 mesos. Aquest fet ha provocat que evidentment la prestació que se'n derivi sigui molt menor i que vagi en detriment de les persones que pateixen una invalidesa provocant que moltes vegades els revinguts siguin insuficients per cobrir les despeses, ja no només de manutenció sinó també les derivades dels problemes de salut associats a la invalidesa.

Segon seria que el règim de tercer pagador genera importants disfuncions que quasi resulta impossible poder-les resumir. Com no existeixen ni la cartera de productes de salut ni la cartera de serveis socials i socio-sanitaris, fet que provoca que no existeixin criteris clars en determinades prestacions que tenen més un caire social que sanitari.

S'han augmentat els terminis per poder obtenir prestacions; el termini mínim de cotització per tenir dret a la primera demanda de prestacions passa de 25 dies a 90 dies, i aquí s'inclou la prestació per incapacitat temporal, com també es troben molt reduïts els percentatges de cobrament en els diferents tipus de categories: accident laboral o no laboral, malaltia comuna i malaltia professional.

I quart, les pensions de jubilació es revaloritzen o bé a través del factor de sostenibilitat o bé a través de l'IPC. Fet al qual vam arribar a un acord. Entenem que les pensions de jubilació baixes haurien de revaloritzar-se sempre, perquè com he dit moltes vegades per assolir aquesta equitat que caracteritza l'Estat del benestar.

Estem totalment d'acord quan volem una societat que desenvolupi accions per tenir una societat activa, i la participació de les persones en el mercat laboral és important.

Tot i que reconec la feina que fan i que molta d'ella és la continuació de programes ja encetats pel ministeri que vaig tenir l'honor de dirigir, encara queden mancances que cal impulsar. Entre el 2013 i el 2015 només s'han formalitzat 19 contractes

indefinites a través de programes privats. Cal seguir impulsant mesures per aconseguir un mercat de treball estable i de durada.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També pel Grup Parlamentari Mixt i pels consellers del Partit Socialista, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Voldria començar la meua intervenció avui amb unes frases, de fet una frase és bastant similar a la que ha pronunciat cap al final de la seva intervenció el Sr. ministre, si bé que m'ha semblat que la posava una miqueta amb calçador, si més no tenint en compte algun dels seus posicionaments al llarg del discurs.

La primera de les frases és una frase de Nelson Mandela que diu que "Una nació no ha de jutjar-se pel tracte als ciutadans que es troben en una millor posició sinó per com ho fa amb aquells que menys tenen o fins i tot amb aquells que no tenen res".

La segona de les frases, si em permeten, a hores d'ara no els hi diré qui l'ha pronunciat, en tot cas suposo que durant el debat de la tarda tindrem ocasió de dir-ho: "La humanitat d'una societat és mesura pel tractament que dóna als més febles, sobretot quan es tracta de gent gran i de persones malaltes".

També voldria agafar una reflexió manllevada de la conferència que es va organitzar la setmana passada, si no estic equivocat, en relació al Llibre blanc de la igualtat per part d'un dels conferencians. Un dels conferencians que apel·lava a l'empatia dels legisladors i dels governants a l'hora de fer front a les situacions avui dia existents.

Abans d'entrar en matèria, voldria explicar per què hem demanat aquest debat i quines són les nostres intencions i quina és la nostra voluntat i amb quin ànim l'encarem.

Volem que quedi ben clar des del primer moment que encarem aquest debat amb ànim constructiu, amb voluntat d'aportar dades i elements de reflexió. I, també, que esperem trobar voluntat de debat i d'interlocució positiva.

Perquè realment l'única cosa que ens preocupa en un debat com el d'avui, és que demà es puguin acordar, es puguin tirar endavant propostes de resolució que millorin la situació de les persones que han de merèixer més atenció per part dels poders públics, com són la gent gran, les persones amb

diversitat funcional, les persones que pateixen alguna circumstància difícil com puguin ser els infants en risc d'exclusió, a les víctimes de violència de gènere.

No venim aquí -i també volem que quedi clar- amb la intenció de demostrar si teníem o no teníem raó al llarg dels debats que va haver-hi la passada legislatura, o si més no només per aquest motiu perquè evidentment parlarem de les retallades que es van aplicar. Ni tampoc voldríem entrar en un camp numèric ni en un debat de qui va fer més o menys quan va governar o quin és el Govern que està destinant més pressupostos a polítiques socials. Tot i que si volen també tenim les dades i em serà un plaer poder-ne parlar.

També volem dir que som aquí a part de com a formació política, com a representants i portaveus de col·lectius importants del país, col·lectius socials i de les converses que hem tingut amb la federació de la gent gran.

Com deia volem aportar llum, dades. Dades que el Sr. ministre no ens ha volgut donar i que nosaltres sí que donarem, dades que vostè sap que li hem demanat per tal de poder tirar endavant propostes de millora. I ho fem amb la tranquil·litat que ens dóna el convenciment de què el que avui defensarem, el que avui comentarem o si més no mirarem de fer, entenem que són qüestions de justícia.

I aquí voldria referir-me i serà de moment l'última de les cites, si més no, en aquest principi de la meua intervenció a unes paraules que va pronunciar fa uns dies la secretària d'Estat i candidata a la presidència dels Estats Units, la Sra. Hillary Clinton adreçant-se als seus col·laboradors i companys de partit, després d'un mal resultat electoral. Una experiència que jo també he patit en algun moment. I els hi deia: "aquesta derrota és dolorosa; però sobretot mai deixeu de creure que la defensa del que és just val la pena; sempre val la pena".

En tot cas, aquesta és la nostra predisposició, vull agafar de forma positiva la certa mà estesa que el ministre ha fet en algunes parts de les seves intervencions. També confio que tots els grups parlamentaris, però particularment el grup parlamentari que té la clau perquè es puguin tirar endavant propostes de resolució, com és el Grup Demòcrata, doncs, també tingui aquesta predisposició positiva.

Hem de dir que la intervenció del ministre ens ha semblat plena de frases boniques, plena de discursos ben construïts i elaborats, però molt allunyada de la problemàtica real i del patiment econòmic de moltes persones, i també és un discurs que coneixem de Demòcrates per Andorra que està instal·lat amb un

cert negacionisme, un negacionisme al qual tindrè ocasió de referir-me més endavant.

Fetes aquestes consideracions prèvies potser és el moment de donar algunes dades. Com per exemple la pensió de jubilació mitjana a Andorra, una pensió de jubilació mitjana que no arriba als 600 euros, està al voltant dels 580 euros o 585 euros. Unes pensions que són, evidentment, inferiors a la gran majoria de països europeus, inferiors a les de França, i fins i tot a les d'Espanya, un país que té menys renda econòmica que nosaltres i que compta amb uns salaris també més baixos.

Més del 85% de les pensions són inferiors a 1.000 euros, concretament 8.254 de 9.647. Jo no sé Sr. ministre, si això és el que vostè considera una societat a l'avantguarda, crec que ha dit en diverses ocasions, i no sé si vostè considera que aquestes persones, que en algun moment, m'ha semblat, fins i tot, una certa actitud de reprovament, considera que són persones que demanen assistència o que estan demanant alguna cosa que no els correspon i que els està demanant una major proactivitat.

Ens sembla, si més no a nosaltres, que una persona després de 40 anys de treball té dret a una pensió digna i que no estem en condicions de demanar-li masses coses més.

Sap que hem demanat la informació de les noves pensions de jubilació que s'han concedit i que tenim una relació uniueral, perquè no hi ha les persones, sinó amb un número de cadascuna d'aquestes pensions. I voldria donar algunes dades únicament a tall d'exemple. Persones que han cotitzat per exemple 488 mesos, és a dir més de 40 anys, que amb una pensió de 581 euros, o una persona amb una cotització de més de 508 mesos, per tant, 42 anys llargs si no m'equivoco, amb una pensió de 715 euros, o una persona que ha cotitzat 486 mesos i una pensió de 706 euros.

Tot això són casos particulars, reals de persones amb nom i cognom, que nosaltres evidentment desconeixem, però són ciutadans que viuen al nostre país.

Les pensions inferiors al salari mínim s'han reduït aproximadament en un 25%. Un percentatge, aquest el del 25%, que retrobarem tot sovint al llarg de les retallades, fins i tot podríem anomenar-lo com efecte DA en polítiques socials, que vostès van aplicar al llarg de la passada legislatura, tot i que persisteixen en negar-ho.

A demés, i després parlarem de qüestions de sostenibilitat, hem fet números, a nosaltres ens sembla que garantir unes pensions mínimes suposaria aproximadament un import de 500.000 euros, però en tot cas serà un plaer poder-ne parlar les pensions

concedides al llarg de l'any passat, 500.000 euros anuals.

Vostè ens ha dit que part d'aquestes pensions es complementen amb el complement no contributiu que complementen aquestes pensions. I aquí arribarem a una qüestió fonamental que d'una banda és ideològica i d'una banda és numèrica. Una banda és ideològica perquè vostès el que fan amb un dret és partir-lo en dos. I per tant, un dret que per a nosaltres existeix, que és que una persona té dret a una pensió mínima equivalent al salari mínim quan ha cotitzat al llarg de 40 anys, vostès el converteixen una part en dret i una part amb una demanda d'ajuda social. Una demanda d'ajuda social que a demés està vinculada a l'entorn d'aquest familiar d'aquesta persona fins al segon grau, i que per tant, suposa una forçada solidaritat familiar. No discutim els principis de la família ni de la solidaritat familiar, però no que aquesta sigui forçada per part de l'Estat.

A demés vostè ens ha parlat que la partida pressupostària de les pensions de solidaritat s'ha incrementat. Aquest increment prové clarament per la manca de les pensions de jubilació. Un increment que aproximadament, amb les xifres que vostè ens ha donat, que també ens va lliurar perquè vam obtenir en el seu moment, és aproximadament uns 200.000 euros, la qual cosa demostra clarament que bona part de les persones o, en tot cas, la majoria de les persones que han vist reduir la seva pensió de jubilació no poden accedir a la pensió de solidaritat pels motius que siguin, alguns no l'han demanat, alguns no la volen demanar, els tràmits tampoc són senzills, o pot haver-hi en algun cas en el que la solidaritat familiar impedeixi que accedeixin al que, al nostre entendre, és un dret.

En tot cas, és una situació preocupant la de les pensions entre el 50% i el 100% del salari mínim, una preocupació que es recull en informes elaborats pel propi Govern.

A demés, Sres. ministres, tot i que avui ara mateix no hi ha cap Sra. ministra aquí present, Sres. consellers i Sra. subsíndica, aquesta és clarament una política que suposa una discriminació de gènere, perquè al llarg dels anys les persones que han tingut salaris més baixos, i per tant, les persones que es veuen afectades per aquestes pensions baixes són principalment les dones.

Voldria parlar ara de les pensions d'invalidesa, per donar també una dada que penso que és d'interès públic, i és que la pensió mitjana d'invalidesa al nostre país és de 602 euros. Deu ser una altra qüestió que ens situa a l'avantguarda en polítiques socials. Unes pensions d'invalidesa que es van veure reduïdes de manera important amb les lleis

aprovades en la passada legislatura, unes lleis, Sra. Bonet, que SDP tot i els intents d'excusar-se que ha fet avui vostè o, com a mínim, d'explicar el seu vot, va votar favorablement, i per tant, també és part activa d'aquestes retallades, van modificar de manera substancial.

Les pensions d'accident són realment molt difícils de comparar, però les pensions de malaltia sí que són comparables i aquestes s'han reduït, fins i tot, més d'aquest 25% que els hi deia, un 27% de mitjana.

Això fa que una majoria de persones hagin de recórrer al complement no contributiu que complementen les pensions d'invalidesa fins al 80% del salari mínim o el 40% segons la tipologia.

Uns percentatges Sr. ministre que vostè no ha gosat ni tant sols dir en el seu discurs. En general ha parlat molt i ens ha fet frases molt boniques però quan han parlat de pensions i imports ha fet uns esprints, ha parlat ràpid, ha donat alguns plantejaments generals però ha evitat donar tot tipus de dades. Unes dades que no les ha donat avui ni les ha donat mai ni vostè ni ningú del seu Govern.

Per tant, com hem demostrat en part, va haver-hi retallades, retallades importants, retallades d'aquest 25% com a percentatge general en molts dels casos i a més hi ha hagut una voluntat manifesta d'ocultar aquestes informacions i fer-les públiques com nosaltres estem fent avui.

Més exemples de retallades. Les baixes de llarga durada de malaltia professional, que també es van retallar un 25%. Aquestes es van reduir del 80% que es cobrava fins el 60%. I a més m'ha semblat, no n'estic segur però en tot cas tindrà temps de confirmar-ho en les seves intervencions de la tarda que ho considera com una mesura positiva. M'ha semblat que es felicitava d'haver pres aquest tipus de decisió. Nosaltres sincerament no ho entenem. No entenem per què cal penalitzar-les persones que pateixen una malaltia de llarga durada. A més hem mirat el que es fa en altres països i es fa justament el contrari i a més el que sembla que és de tot sentit comú, que és que quan algú es consolida amb la seva malaltia, és algú que necessita especials atencions, especials tractaments, presa de medicaments, el que sigui. Per tant, quin sentit té endurir la seva situació i retallar-li encara més les seves prestacions.

En tot cas ja ens explicarà per què entén vostè com ha dit en el seu discurs que aquesta és una bona mesura la qual al nostre entendre és una manca de sensibilitat envers les famílies que pateixen una situació tan dolorosa com és sempre quan en una família existeix una malaltia de llarga durada.

Totes aquestes retallades s'han argumentat i vostè també ho ha fet, en base a la manca de sostenibilitat

del sistema. Una manca de sostenibilitat que vostè ja ha afirmat que existeix. Ha dit que fins i tot estem lluny de la sostenibilitat del sistema que al nostre entendre, en el cas d'existir, no es pot fer només pagar als que menys tenen. Que és el que vostès han fet. Han retallat les pensions baixes. Han retallat les prestacions en malalties de llarga durada, retallat les invalideses però no han fet cap plantejament sobre les pensions més elevades. En tot cas, han rebutjat propostes treballades en el si del consell d'administració de la CASS. Van rebutjar una esmena que el PS va presentar en aquest sentit, i al nostre entendre pensem que si dificultats econòmiques hi ha, si impossible insostenibilitat del sistema hi ha, aquesta ha de ser per tots i particularment pels més que més tenen i no com han fet vostès atacant els que menys tenen que a més és obvi que el problema de sostenibilitat del sistema no s'arreglarà tocant les pensions més baixes, tocant les malalties, tocant les invalideses i deixant totes les altres pensions sense cap efecte, i les persones que avui dia estan cotitzant adquirint els punts i compromisos que estan adquirint.

Nosaltres volem demanar i és unes de les propostes de resolució, ben entès que tots els arguments que he anat exposant anteriorment faran part de propostes de resolució, les diferents mesures que han anunciat, que el consell d'administració faci una proposta concreta de decisions que cal prendre amb la informació que tenim disposen ja d'un nou estudi actuarial i per tant, un calendari concret, proposem que siguin els propers tres mesos, en els mesos a venir, de quines són les decisions que cal prendre i amb el calendari, i que aquestes actuacions han de permetre viabilitzar la sostenibilitat del sistema.

Al nostre entendre, aquesta problema que vostè ha reconegut repetidament és un problema que no es soluciona ni amb estudis actuariais ni amb articles als mitjans de comunicació, ni amb declaracions més o menys altisonants o menys encara fent por a la gent.

Una altra mesura que ens sembla que mereix una molt seriosa reflexió per part d'aquesta Cambra és l'exigència de cotització de 60 mesos dins dels darrers 72 mesos per poder accedir a determinades prestacions. Una limitació de la qual també m'ha semblat que el ministre es felicitava, la qual cosa em genera una enorme sorpresa per quan aquesta limitació està fent que moltes persones que han cotitzat molts anys al llarg de la seva vida, estiguin perdent tots els seus drets, ja sigui amb pensions de viudat, pensions d'invalidesa i d'altres.

En relació amb la cartera de serveis socials, de la qual sí que ens n'ha parlat abastament a diferència de les seves explicacions ràpides i de puntetes sobre

les pensions, hi ha alguns conceptes que no acabem d'entendre.

El primer dels conceptes és el de les prestacions que no estan garantides. Sap que aquesta és una qüestió que va ser de debat però voldríem que avui ens expliqués què vol dir que el servei d'atenció domiciliària, que el servei de tele atenció domiciliària o els serveis d'acollida d'infants i adolescents no estan garantits i que per tant es poden veure limitats per manca de limitacions pressupostàries. La llei del pressupost que ara és a tràmit parlamentari, existeixen moltes partides de despesa que tenen el caràcter d'ampliable i no entenem per què els serveis socials no ho han de ser. Al nostre entendre, això és una degradació d'aquests serveis socials per convertir-los amb serveis de segona fila, en tot cas menys importants que altres actuacions públiques.

I la segona part és la part dels familiars obligats a la qual ja m'hi he referit anteriorment i sobre la qual suposo que tindrem temps de tornar-hi al llarg del debat d'aquesta tarda.

Un fet addicional que almenys voldria apuntar, són les dificultats per accedir a les ajudes socials. Dificultats reals, dificultats amb els tràmits, manca d'orientació i explicacions clares tant des del seu ministeri com per part de la CASS. També volem apuntar terminis llargs en la concessió d'algunes ajudes, retards en algunes convocatòries i sobre aquesta qüestió també farem una proposta de resolució.

També volem apuntar la preocupació que ens suposa en relació als autònoms, que totes aquestes prestacions que hem citat anteriorment hi ha prou baixes en el seu cas, es veuen minoritzades per una cotització del 22%, és a dir que els autònoms quan han de cotitzar les seves pensions del seu tipus, les seves pensions de tot tipus, pensions de jubilació, baixes en cas d'accident laboral. Ja hem vist els imports de les pensions que estem parlant, pensions de 600, 700, 800 euros, en el seu cas es veuen minoritzades per l'obligació de cotització al 22%. Ho apuntem aquí perquè és una aplicació del que diu la llei però en tot cas suposa un greuge comparatiu respecte als assalariats, i a més suposa una complicació addicional ja que quan estem parlant d'un 22%, estem parlant d'una reducció de gairebé una quarta part de la prestació.

És coneguda la nostra demanda de què cal augmentar el salari mínim i que cal fer-ho amb caràcter més immediat que el que el Govern planteja. A més, sap que li vaig fer una pregunta en aquest mateix consell i que el cost d'aquesta mesura és del voltant d'uns 400.000 euros.

Entrant ràpidament amb foment de polítiques públiques, vostè ens ha parlat molt del llibre blanc de la igualtat. S'ha oblidat dir que és una iniciativa creada, ideada des del Consell General, impulsada des del Consell General i cofinançada del Consell General. Em sembla bé que vostè intenti treure-hi rèdit polític, però en tot cas, penso que les coses s'han de dir com som.

I finalment, volem recordar el que han demostrat diversos estudis i fins i tot el Premi Nobel d'Economia de l'any 2015, que els principals factors de desigualtat econòmica són dos bàsicament. Un, els ingressos econòmics i el segon, l'accés a la sanitat.

Ja m'hi he referit repetidament a la situació de precarietat econòmica de molts pensionistes, de prestadors socials i ara em voldria referir ràpidament a l'accés a la sanitat, un altre element...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Sí, acabo Sr. síndic.

...un altre element que genera desigualtats importants i situacions injustes. Vostès han anunciat repetidament la instauració del tercer pagador, una mesura que només té un efecte financer pel Govern però que té una gran transcendència per persones que no poden accedir a la sanitat, i aquesta és una realitat al nostre país, mentre es diu repetidament que hi ha abusos del sistema, hi ha persones que ni tant sols poden anar al metge ni es poden pagar una anàlisi de sang. Per tant aquesta serà una proposta de resolució que entrarà.

Finalment volíem parlar de la manca d'oferta educativa amb persones amb diversitat funcional, una proposta que se li ha fet repetidament al ministre d'Educació. La manca d'itineraris educatius per persones amb diversitat funcional per sobre dels 18 i dels 16 anys i que sembla que no ha tingut massa bona recepció per part del ministre.

També volem apuntar la importància de l'existència de barreres arquitectòniques i dels problemes d'accessibilitat existents al nostre país, tant en equipaments públics com en la via pública. I recordar que van rebutjar una esmena al pressupost en aquest sentit que vam presentar en la passada tramitació del pressupost.

Ens ha parlat molt d'atenció domiciliària i sabem que estan treballant en el repte major que suposa l'atenció a la dependència, animem a seguir fent-ho, era una de les nostres propostes, diria estrella, que portàvem en el darrer programa electoral i pensem

que és la via per la qual cal seguir. Ens preocupa una mica la situació d'indefinió existent actualment en el servei d'atenció domiciliària fruit d'aquesta nebulosa de competències entre comuns i Govern que no només afecta a aquesta qüestió però l'animem a continuar.

Quant a l'atenció a la infància fa molts anys que se'n reclama un Pla d'atenció a la infància, un pla del qual no tenim cap informació. Vostè ens ha parlat dels infants en situació de risc però aquest Pla d'atenció a la infància reclamat fa molts anys segueix sense existir.

En relació a la violència envers les dones, al nostre entendre i amb la informació que tenim, calen més recursos, més recursos materials, més recursos humans, més formació del personal i cal modificar els horaris o els protocols d'atenció telefònica. Al nostre entendre la violència de gènere no entén d'horaris d'oficina que és l'horari en el que avui en dia s'estan atenent aquestes situacions.

I acabo amb una darrera reflexió Sr. síndic, si em permet, i és en relació a tot allò que hem proposat al llarg d'aquest debat és, o no, sostenible. Pensem que hem pogut demostrar -i si no ho seguirem fent al llarg de les intervencions de la tarda- que sí que ho és, que només és una qüestió de voluntat política, que allò que és de justícia -vist els imports que hem donat: mig milió d'euros per a les pensions mínimes, mig milió d'euros pel salari mínim i altres prestacions que després podem quantificar amb més temps- és alhora perfectament possible a nivell financer. I més en un país en què es fa inversió en obra pública, en rotondes, en enquitranament, amb els nivells que s'està fent cada any, que es pot permetre el luxe de construir edificis emblemàtics com s'estan construint i altres actuacions en les que s'estan esmerçant milions d'euros...

El Sr. síndic general:

Hauria d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

...ens sembla que fer això i no atendre les persones és una falta de respecte al que ha de ser el principal.

Miri, posaré un exemple amb una certa voluntat de provocació: seria com una família que sopa amb vi cada dia i que de tant en tant s'obre un xampany francès dels bons però que a l'hora de sopar alguns dies no hi ha sopar pels nens.

I finalment, la solució que proposem és simple i ben senzilla. Entenem, i vostè potser ens ajudarà al llarg de la tarda a fer els números, que només amb un percentatge de la partida que Andorra Telecom

destina al Govern d'Andorra d'aquests 35 milions que destina, -que potser només amb un 10%, un 12%, un 15% potser vostè ens podrà ajudar- seria suficient per sufragar totes aquestes propostes i donar uns ingressos mínims i dignes a totes les persones que acabo de descriure.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Liberal. Té la paraula la consellera, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

És difícil parlar aquí dalt. Jo com que encara no aspiro a cap de Govern em costa una mica amb aquest faristol que imposa bastant...

Molt Il·lustre Govern, consellers, conselleres,

En aquest país les famílies no arriben a final de mes. Si a més ets discapacitat encara arribes menys, si a més és una família monoparental se't complica i si a sobre a la feina que tinguis estàs ficat en l'ull d'algú se't suma el factor de la discriminació. El resultat és molt complicat. Resulta desgraciadament que a Andorra també hi ha moltes persones que estan en aquests casos: estan soles o també en família, que treballen però que encara no poden viure dignament. Jo crec que aquest és el debat d'avui. Em sorprèn veure quan hem revisat algunes dades que cada dia el Govern gasta més, té més programes però que la situació no millora, i és que normalment les desigualtats creixen i les discriminacions se sumen.

Deia la Sra. Cristina Almeida, en aquelles conferències que de vegades fa, que ser dona, divorciada, discapacitada i a més lletja és la pitjor desgràcia que pots tenir. I és que és veritat, les coses es sumen i s'incrementen i la situació cada cop és més complicada.

Ens trobem amb un mercat laboral precari: salaris poc dignes, pensions baixes i empreses sense beneficis que puguin ajudar a resoldre aquesta situació.

Jo vull felicitar en principi al Partit Socialista per aquesta proposta que va fer i també al Govern per accedir a presentar-nos la situació actual tal i com ho ha fet avui, penso que era important. De fet crec que és un bon model de debat que seria molt útil, o no -ja ho veurem-, per tractar altres qüestions de gran importància que tenim avui en dia a la taula, ja sigui la sanitat, l'Acord amb la Unió Europea o les transferències i les competències comunals.

En la meua intervenció volia fer referència al primer article de la Constitució, on ens diu que “Andorra és un Estat independent, de dret, democràtic i social”.

El constituent va voler definir el principi social com un dels principis estructurals bàsics del nou model de l'Estat andorrà obligant-nos a tots a fer els canvis necessaris i estructurar moltes noves qüestions que al llarg dels anys -abans el ministre ha fet un històric- hem hagut d'anar elaborant.

Les diferents formes d'arribar a l'estat social són diverses -el nostre, evidentment, és el Liberal- i ens basem o ens volem emmirallar amb models liberals actuals on construeixen l'Estat social del benestar sobre els drets dels individus, la persona com a centre de tota acció pública i social, potenciant la seva llibertat i autonomia, versus a polítiques més paternalistes on l'Estat és el centre.

L'Andorra de les oportunitats és l'Andorra que de fet nosaltres voldríem, és l'Andorra social dels Liberals... Jo crec que és l'Andorra social de tots. Pensem que l'única via real de garantir ajuda social és feina per a tothom i salaris dignes. Per fer això hem de treballar amb els empresaris del país i ajudar en la reactivació econòmica per tal de què puguin augmentar les contractacions. Ajudar a les persones a capacitar-se per l'accés al mercat laboral fa que l'educació, des de tota perspectiva, sigui una prioritat en el nostre model. Incentivar la prevenció també és un dels models més importants implementats en alguns dels països liberals com per exemple el Canadà que és un bon referent. Les campanyes de sensibilització per adquirir hàbits saludables, com cuidar de l'alimentació, fer exercici de forma habitual, tenir relacions sexuals segures o mantenir una vida social activa, són imprescindibles i prioritaris també per nosaltres ja que es una responsabilitat individual prendre consciència de la pròpia salut i una obligació descarregar a l'estat del cost que genera la no acció. Per la mateixa raó, creiem en l'elaboració de programes públics socials, a curt i llarg termini, que ajudin a capacitar a les persones a gestionar-se en tota circumstància per tal de ser autònoms i responsables amb el seu entorn social. Igualment, la defensa dels drets humans són per nosaltres una prioritat i una guia en l'elaboració de polítiques públiques contra tota discriminació en tots els seus àmbits.

És evident que no és fàcil donar resposta a totes les casuístiques possibles en les famílies i en els individus. Tinc la sensació que en l'exposició del ministre s'ha volgut arribar a fer això, però això no és evident, les dificultats que poden sobrevenir són múltiples i difícils de gestionar. Fins i tot saber qui ha de gestionar què és molt complex. Per aquesta raó pensem que el sistema ha de ser simple i flexible i

permetre que aquells que gestionen a peu de carrer les situacions més complexes estiguin capacitats i dotats de les eines necessàries per prendre les decisions més adequades.

Entrant més en la qüestió, he de dir que a mi em va sobtar que el primer punt fos parlar en general de l'Estat del benestar ja que de fet per ser l'Estat de benestar o polítiques socials normalment és el fet d'estrella diferenciadora de les ideologies polítiques, em refereixo a què tothom pot tenir un criteri o esperar en base a la ideologia que pot esperar en relació a les polítiques socials d'un partit socialista, d'un partit socialdemòcrata o un partit liberal ja que la definició ja estableix un referent d'un model que defensa cadascú però, és clar, dels grups més tecnòcrates -com jo crec que és el cas, perdoni que els hi atribueixi aquest tecnicisme-, és difícil saber a priori què se seguirà, per tant, ja sé que encara que tingui algun liberal a les seves files doncs “una floreta no fa estiu” però, a més, no els hi sàpiga greu fer referència als governs anteriors en els quals també han treballat en aquesta construcció del model social del país, perquè fa referència a persones com si fossin polítiques úniques, però també van ser governs que estaven disposats a liderar aquestes polítiques conjuntament amb els ministres que sí que ho van fer. Igual que crec que ara les polítiques socials no són ni pertanyen únicament al ministre, penso que és una política de Govern, també ho va ser anteriorment.

Tots som conscients del complex que és mantenir en la vella Europa els models d'assistència social, sanitària i d'ocupació, és un repte dels nostres dies. No únicament per la gran crisi econòmica de la que no en sabem sortir sinó ens enfrontem a un envelliment de la població i una baixa natalitat que afecta a tota Europa i també a nosaltres. El ministre ho ha explicat molt bé abans. Sense cap dubte l'Estat del benestar està en risc, i les polítiques urgents de retallades emprades a molts països, també a Andorra, han establert precedents difícils d'eliminar: per exemple limitacions pressupostàries als comuns fent passar acords institucionals per la porta de darrera, retallades en sanitat, en prestacions i cobertures o les congelacions salarials a funcionaris que també van viure.

Aquests dies, tots hem hagut de fer alguns exercicis per preparar aquesta intervenció, a part de revisar partides pressupostàries, també he volgut recuperar alguns compromisos electorals que nosaltres teníem, i parlar a tothom amb qui he pogut en relació al funcionament dels serveis socials a Andorra, associacions i treballadors i treballadores socials, bàsicament en relació als punts que se'ns van

avançar per aquest debat encara que, sempre que tens l'oportunitat que expressin moltes més coses.

I voldria fer cinc cèntims d'algunes qüestions que també ja he mencionat durant la introducció el que defensaríem actualment

Per nosaltres, incentivar l'economia com a primera ajuda social, aconseguir feina per a tothom i salaris dignes i coherents, és molt important.

Potenciar la responsabilitat individual vers el comú capacitant a les persones a ser autònomes, perquè crec que aquí ens hi trobarem tots.

Plans socio-sanitaris a llarg termini que incloguin campanyes de sensibilització per adquirir hàbits saludables i créixer en capital social, que és ben volgut per tots perquè una població més sana i activa necessita molt menys del sistema, i per tant, aquí hauríem de poder arribar. No únicament per una qüestió econòmica sinó també perquè les persones viuen millor i són més felices. A mi ja m'agradaria fer una dissertació de la felicitat avui, però crec que no tindrè temps, però penso que seria un bon objectiu en les polítiques d'un país per la seva població.

Potenciar polítiques solidàries des de l'atenció social de proximitat. En altres països es coneixen com a polítiques de barri, i per nosaltres, en aquest cas, seria la parròquia. Penso que els veïns, el centre d'atenció primària, la treballadora social o el treballador social, la cuidadora o el cuidador, són referents coneguts que ajuden a optimitzar serveis i recursos que estiguin ben dissenyats.

En relació a les prestacions i programes, nosaltres tenim alguns dubtes importants en relació a l'optimització dels programes públics que s'han volgut explicar avui, que s'han establert des de les àrees socials d'aquest Govern. Sembla que s'han incrementat els programes i els ajuts però, com hem dit al principi, els problemes persisteixen. De fet, cada cop donem més partida per donar més resposta, però no aconseguim eliminar la seva arrel. Igualment tenim dubtes importants en relació a la implementació dels reglaments que ajuden a desenvolupar la llei de serveis socio-sanitaris. I és que en el paper tot ho aguanta, i aquí hem de reconèixer que el ministre, en allò que més li concerneix -que és l'elaboració jurídica i tècnica, la construcció del suport legal- doncs, poc se li podria interpel·lar, o com a mínim, jo no ho faré avui, però penso que la llei de serveis socio-sanitaris que en principi és una bona llei, serà feixuga de fer implementar. També tinc la sensació que s'ha volgut anar de d'alt a baix per poder cobrir totes aquestes casuístiques quan al final és pràcticament impossible, fer lleis i reglaments i les formacions corresponents és molt important, però en polítiques socials s'ha de poder donar

l'oportunitat que aquells que estan a peu de carrer puguin prendre decisions ràpides, perquè mai tindrem una llei ni un reglament que ho pugui cobrir tot.

Per començar, també en la meua recerca, em vaig adonar que em faltaven algunes dades públiques per poder treballar, al Departament d'estadística en els quadres de nombre d'ajuts i tipus, doncs, no hi ha res més publicat des de l'any 2013. És cert que des de la web del Ministeri es pot despenjar les dades del 2014 en relació a les ajudes, però de fet va ser un document que també se'ns va facilitar en la compareixença que va fer la Sra. Rosa Ferrer en el seu moment, i entrar en aquest detall ha estat complicat. En canvi en el pressupost, en les seves descripcions del programa en relació a l'Atenció Primària des del 2014, penso que ja abans, no ho he revisat, però està contemplada la recollida d'indicadors, per tant, jo entenc que el Ministeri també hi treballa amb uns indicadors que està recollint i que estaria molt bé que es fessin tots públics. Potser això també depèn que en algun moment s'inverteixi en fer el Pla nacional d'estadística i s'hi pugui treballar millor en tot això. Però pensem que és important tenir aquestes dades. Alguns dels altres companys han fet menció a algunes dades del CRES en relació a la percepció que tenia la ciutadania també, en relació a alguns serveis, que penso que són interessants de revisar.

L'Auditoria d'eficàcia i eficiència dels serveis socio-sanitaris que està prevista a l'article 46 de la llei també seria una ajuda per poder tenir una idea, a part de la seva o de la que se'ns ha explicat avui, sobre el funcionament dels programes que s'han endegat, encara que entenc que alguns d'aquests reglaments han començat a funcionar des de l'1 de setembre, és molt poc temps, parlant avui d'això. Però ens agradaria molt que es fes aquesta auditoria d'eficàcia i d'eficiència dels serveis.

A part de les dades, també un dels referents que hem tingut per conèixer el funcionament actual de les ajudes són la informació que hem pogut rebre des de treballadores i treballadors socials i de les persones que les reben, i de forma contínua hem recollit comentaris en relació a:

l'error que en algunes avaluacions, tal com marca la llei, les prestacions computin els ingressos però que no es comptabilitzin certes despeses, per exemple de les llars;

o es queixen de la feixuga documentació que han de tramitar les persones a vegades per duplicat, amb alguns dossiers; el que les ajudes arriben molt tard superant els dos mesos previstos per la llei en alguns casos, i poden fins i tot arribar a quatre mesos, em

van comentar, trist es que Càritas estigui cobrint a les famílies mentre que l'ajuda de Govern no arriba perquè el tràmit és massa llarg;

les treballadores i treballadors socials també troben que encara continuen gestionant massa documentació, a mi m'ha sorprès que no s'ha fet menció, penso que, i no sé si estarà previst, però el compartir també la història social seria molt útil a l'hora de compartir informació sobre dossiers que normalment són recurrents i permanents, perquè ja sabem i coneixem que moltes famílies sempre són les mateixes, tornar a exigir certa documentació de forma reiterada penso que s'ha de solucionar.

Les persones que tenen necessitats el que volen al final és una ajuda, de poc li serveix saber si és per fills a càrrec, si és una beca de menjador, si han de demanar l'ajuda a la solidaritat, si és l'habitatge. A ells directament el que necessiten és tenir respostes ràpides. Jo entenc que tots aquests criteris són necessaris per la correcta gestió dels diners públics, i de fet esperem que així sigui, perquè el Govern ha de tenir consciència i conèixer a qui li està donant l'ajuda i sota quins criteris, però això no hauria d'afectar a l'administrat i a la persona que està en aquesta situació. La nova llei i el reglament no eliminen burocràcia, penso que tot al contrari, l'està consolidant. El Govern ha redefinit el què però determinar molt bé el com, penso que ho haurem de veure a la pràctica, perquè actualment no és la percepció que té ningú. Tota l'administració a Andorra de fet té una càrrega burocràtica pesada i feixuga però que encara és pitjor quan és en situacions de necessitat que a més a més és complicat i és una situació trista.

Un únic tràmit i una única ajuda és on penso que hauríem d'intentar poder arribar. No únicament pel benefici del qui ho demanen, sinó en tots els aspectes perquè també és una manera òptima d'evitar qualsevol mena de disfunció. I seria un estalvi.

Als treballadors i treballadores socials se'ls ha de capacitar i autoritzar per atorgar les ajudes el més ràpid possible sense quedar inundades de documentació a omplir. De fet aquest sistema el preveu la llei en les ajudes d'extrema urgència, el demandant rep l'ajut d'immediat, fins i tot ens ha comentat que s'ha allargat els dies i a posteriori pot anar a aportar la documentació necessària, per tant, és un model de comprovació més que no d'autorització prèvia i que penso que s'hauria de poder implementar en moltes més qüestions, no únicament en les ajudes, penso que en moltíssimes autoritzacions que hem de donar a Andorra. De fet crec que és el gran alentidor de la gestió administrativa, aquest procediment de control i

d'autorització per tot. La llei determina les funcions de la inspecció de compliment de la norma per tant el model de comprovació a posteriori ja està previst, la llei ho permet, i potser s'hauria de reforçar i fer alguna petita modificació.

En relació a alguna de les ajudes concretaré especialment el que són els criteris a l'ajut a l'habitatge. Pensem que s'haurien de revisar ja que aquesta ajuda era una ajuda inicialment prevista per a joves que ha sofert poques modificacions, sé que es fa servir actualment de forma majoritària per la gent gran i les famílies monoparentals. També és cert que hi ha algunes excepcions dins de les convocatòries. Per exemple hi ha un termini per les convocatòries, per cert aquest any no ha sortit, però no sabem per què, però que a excepció d'alguns casos urgents, es tramita. Lamentem que el pagament o la retribució que dona el Govern sempre és a posteriori i a mesos vençuts amb aquesta ajuda. Això estarà bé quan els demandants d'aquesta ajuda estan al dia amb el pagament, el que és lamentable és que normalment no és així. Quan les persones ja arriben a demanar certes ajudes és quan ja no poden pagar i no arriben ni a pagar el lloguer. I normalment ja tenen un deute que han d'estar arossegant, un deute amb la propietat i que els hi complica molt l'economia familiar durant els mesos que aconsegueixen solucionar això.

Per un altre costat, hem trobat que hi ha la situació de dones que, sense patir una situació d'urgència, estan suportant de forma desavantajosa dins de llars mal estructurades que tenen fills i que no tenen recursos econòmics suficients per afrontar els costos d'un canvi d'habitatge encara que tinguin feina i la situació seva no sigui d'un extrem de violència. Però pensem que en aquests dos casos de risc, el Govern podria recuperar tota aquesta idea del crèdit per l'emancipació que ja es tenia pels joves i reconduir-lo per tal que aquestes persones puguin regular la seva situació. Principalment amb les dones amb situació econòmica desavantajosa que no poden recuperar el control de la seva pròpia vida, i que a més a més, si es fa un esforç per ajudar-los, fet que la Llei també ho menciona i ho contempla l'article 3 quan parla dels seus criteris d'introduir la perspectiva de gènere dins els principis rectoris i on fa referència a què els programes i protocols han d'incloure l'acció positiva davant de posicions de desavantatge. Penso que això seria una bona acció i tampoc estem parlant d'atorgar-los els diners sinó d'ajudar-los a tenir uns crèdits tous per aquests casos i que ells puguin recuperar-se de forma millor i no arribar a demanar finalment altres tipus d'ajudes que és on acaben perquè no poden recuperar-se d'aquest traspals.

En relació a ocupació i treball. Bé penso que ho he comentat anteriorment. Si l'economia funciona la borsa de treball funciona i el nombre d'aturats es redueix, la CASS recupera més diners. La crisi econòmica al nostre país va fer marxar un nombre important de famílies, i és evident que a Andorra sense treballar no es pot viure, és molt difícil. Encara i així, queden persones en situació de dificultat i amb molts problemes per trobar una feina estable, per exemple, al mes de setembre, el ministre també ha donat algunes dades. Teníem 493 aturats i a l'octubre n'hi havia 507. Sí que són dades que han anat decreixent. A l'octubre és un 9% menys respecte el mateix mes de l'any anterior. Però tenim una borsa que es manté d'aturats i que és difícil de gestionar.

És cert que el Govern s'ha preocupat per reduir el nombre de desocupats i de fet ho ha fet servir com a indicador d'una millora de l'economia en l'últim any. I això penso que és positiu. Encara que, molts llocs de treball d'aquestes persones han estat coberts per places en l'Administració en general, fet que nosaltres no criticarem, perquè preferim que algú rebi una compensació a canvi d'una feina que no pas per no fer-ne res. I sabem que en alguns casos també ha estat un motor per tornar a introduir-se en el mercat laboral posteriorment. En canvi sí que critiquem que aquestes places ocupades es comptabilitzin a l'hora de fer un indicador econòmic sent coneixedors que no és pas el sector privat qui ha absorbit aquests llocs de feina, sinó que majoritàriament ha estat el sector de l'Administració.

En som conscients de què actualment tenim un nombre d'aturats estructurals difícils de gestionar. El mercat ha canviat, i els llocs de treball en general requereixen de més capacitació. La construcció ha fet una petita remuntada però no sembla que pugui tornar a recuperar el nombre de personal que tenia. Pensem que els aturats de llarga durada necessiten una atenció específica, una formació adequada que els capaci per assumir nous reptes i noves responsabilitats. Avui el ministre ens ha explicat com això s'ha anat reconduint i cada cop es fa més incidència amb aquestes formacions, que nosaltres ja trobem bé. El que voldríem conèixer millor és un dels criteris que es fan o que es prenen a l'hora d'oferir certes formacions que s'han estat donant. Per exemple és de difícil entendre que persones, homes grans de més de 55 anys que sortien de la construcció, amb una educació primària, i que han estat sempre dins d'aquest món de la construcció, doncs estiguin fent una formació en idiomes. No sabem quin és l'objectiu finalment. I estarà molt bé i poden aprendre molt, però per fer la seva reinserció

laboral no veiem com això s'ha de reconduir. Sí que esperem que les formacions que es vulguin plantejar siguin les adequades. El Servei d'Ocupació ha de tenir tècnics, empàtics vers les persones a les que atenen, per tal de dirigir-los cap aquelles formacions i llocs de feina coherents. No pot ser que una persona que s'està enviant des del Servei d'Ocupació a cobrir un lloc de feina no hagi tingut ni una mica d'assessorament bàsic abans de presentar-se a una entrevista. Pensem que una mica de tècniques molt modernes ara però que són molt eficients, ja sigui "coaching", PNL o el que calgui seria molt útil per algunes d'aquestes persones que sabem que són reincidents en aquesta situació.

Hem de dir que per part nostra era bàsic despenjar el Servei d'Ocupació del Ministeri d'Interior, de fet ho teníem dins del nostre programa electoral, que s'hauria de passar a Benestar Social. Precisament perquè dins d'aquesta borsa de treballadors enteníem que hi havia un altre tipus de problemàtiques. La primera raó és la que hem comentat avui, que és difícil viure a Andorra i que algunes d'aquestes persones tenen un risc social molt alt que acaben derivades cap a altres tipus d'ajudes. Hem de pensar que el programa de foment de contractació en el sector privat no acaba de funcionar. Abans la consellera Bonet comentava algunes dades però entenem que és perquè la demanda no encaixa amb l'oferta dels llocs de treball que s'estan oferint. I per això és difícil de trobar aquest encaix, que es necessita en el si d'aquestes formacions.

Esperem que hi hagi un lligam efectiu del seguiment de les persones inscrites al Servei d'Ocupació, i que necessiten seguiment, concretament les de llarga durada, per tal de què es pugui preveure a temps les situacions de precarietat.

En relació a les jubilacions i les pensions i la CASS, aquí podíem haver continuat amb més dades. El Sr. López n'ha donat bastantes. Però jo vull traspassar al Consell la percepció de moltes persones en relació a la CASS, i és que la gent se sent estafada. Han treballat tota la vida per rebre unes pensions veritablement poc dignes en la majoria dels casos. Abans li donava algunes dades. Una senyora em comentava que ha cotitzat 31 anys com a autònoma i la seva pensió són 480€. Un altre, 40 anys cotitzats com a assalariat i no arriba ni als 1000€. A més, les mateixes persones es queixen de què hi ha un greuge comparatiu vers aquelles persones de les no contributives o que s'ajuden amb les pensions de solidaritat, estan rebent els mateixos ingressos que ells havent treballat tota la vida. És evident que no s'estan queixant que s'ajudi a aquell que ho necessita sinó que es queixen en relació a com s'arriba a complementar tota aquesta qüestió de la CASS. I

podem trobar moltes raons. La llargada de la jubilació és una d'elles.

Però el cert és que en part tots ens sentim enganyats, perquè avui ningú sap què cobrarà de pensió. La modificació de la Llei de la CASS marca un factor de sostenibilitat que actualitza les pensions segons uns paràmetres, unes fórmules que tots podeu consultar directament en la llei a la pàgina web de la CASS, on diu: "Pensió de jubilació" després "Requisits" i aleshores diu: "Com es calcula l'import de la pensió de jubilació als 65 anys" i quan t'ho mires no saps si riure o plorar. Perquè el millor és quan tu veus totes aquelles fórmules matemàtiques que encara estic esperant que el Sr. Baró en algun moment m'ho calculi perquè així es va comprometre ja fa bastant temps, però ja és un exercici que ja farem, el millor és que truques a la CASS per demanar que t'ho calculin, i et diuen que no, que no pot ser. Jo pensava que hi havia un simulador que t'ajudaria a tenir una idea, una petita projecció del que podries rebre en un futur, però no, les úniques pensions que calculen són aquelles que s'han de gestionar actualment perquè les has de cobrar, però de projeccions no se'n fan. I així que la pregunta, que per cert està gravat i penso que ho puc demanar però quan dius, bé així doncs ningú pot saber avui quina projecció pot tenir del que pot cobrar per saber com està la cotització. No, la resposta és que: "no, no podem saber quin valor tindran els paràmetres de PP1, PP2, PP3....." I aquí ja la vaig parar, vaig dir no continuï que ja els tinc davant. I clara és que això qui ho sap, no sé si avui ho preguntéssim a algú de vosaltres quin és el valor del PP1, PP2, PP3, per calcular la pensió, si algú em podria respondre.

I és que la realitat és que la percepció és que en general, igual que en altres qüestions la CASS és un desastre i que avui hem triat parlar de pensions quan penso que la qüestió de la CASS és molt seriosa i potser també s'hauria de tractar en tota una globalitat, ja sigui en un altre debat o via la comissió però que s'ha d'informar molt millor als usuaris i s'ha de ser més transparents amb tota la seva gestió com per exemple publicar o facilitar, tenir una idea en relació a per què avui en dia tot això ha passat d'una forma simple i per què aquestes pensions són així, i quines previsions hi ha al Govern perquè les persones arribin on han d'arribar. Informar sobre els fons de reserva de la CASS, per exemple els que estaven dins dels fons d'inversió de BPA, que moltes persones pregunten en relació a aquest estat o d'altres inversions. I també estaria bé que es dediqués a fer estudis curosos, que no siguin això de fer els comptes de la padrina a l'hora de parlar de certes qüestions com la baixa per maternitat per 6 mesos. Ja que tenim una ILP en marxa i estaria bé

que ens avancéssim una mica en calcular també l'estalvi que suposaria aquesta mesura per la nostra societat, sumant-hi els beneficis socials a llarg termini que també són beneficis que es poden comptabilitzar.

Altres qüestions com la del règim del tercer pagador que necessita una revisió i altres temes que també s'han mencionat abans.

També pensem que el sistema de pensions actual està descompensat en general, és el que hi ha. Presenta aquests greuges que comentàvem i nosaltres havíem proposat ja anteriorment que estaria bé emprar una mesura...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí Sr. síndic.

...per arribar, per exemple posar un sostre màxim a les pensions més altes que ajudessin també a equilibrar el sistema.

Per concloure, vull comentar que el ministre ha fet un històric en relació a la davallada econòmica del país per explicar-nos la situació de la CASS avui. Però per nosaltres és la raó de tota la davallada social és la davallada econòmica, és un model econòmic caduc que a més a més, s'incrementa i que ha de conviure amb una nova fiscalitat per poder sostenir tot aquest sistema.

La reactivació econòmica hauria de ser la primera política social.

En relació a la defensa dels drets de les persones crec que ja és palès que en aquesta Cambra ens trobarem tots per desenvolupar tota acció que elimini tot tipus de discriminació en tots els aspectes, però jo algunes de les iniciatives penso que la feina que s'està fent des de la Comissió de socials conjuntament amb el Govern pel Llibre Blanc de la igualtat, la llei que li continuarà o algunes de les accions que avui ha mencionat el ministre que crec que són molt positives com els pisos tutelats per la gent gran, o també les incentives per ajudar a joves en situació de risc, però pensem que és molt important intentar fer un esforç per arribar a portar l'Administració cap el tràmit únic; que les persones necessitades rebin l'ajuda des del primer dia amb uns mínims i que després es facin les comprovacions escaients i que es faci un esforç per reconduir aquests criteris de l'ajut a l'habitatge que comentava.

Finalment, ser més transparents, incidir en fer campanyes d'informació i publicitat en relació a moltíssimes coses perquè trobo que tothom està molt

desinformat, fins i tot nosaltres, i seguir una línia d'ajudar, capacitar i conscienciar i educar en la solidaritat des de la proximitat perquè per a nosaltres són els millors criteris per optimitzar i racionalitzar a curt i llarg termini.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem ara al Grup Parlamentari Demòcrata. Té la paraula la consellera, Sra. Patrícia Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Avui, tenim un debat monogràfic sobre socials al si del Consell. Debat inaudit, però a la vegada força interessant per poder exposar quina és la concepció, perspectiva i full de ruta que cada grup té sobre les polítiques socials. Considerem aquesta sessió d'avui com una oportunitat excel·lent per explicar quina és la nostra visió de la política social i com la traduïm en polítiques i accions que millorin la qualitat de vida de les persones.

Acceptem el repte d'aquest debat monogràfic perquè entenem que la política social no és patrimoni de ningú en concret i s'ha de poder plantejar amb una perspectiva prou àmplia amb l'objectiu d'assegurar el benestar dels ciutadans i ciutadanes.

Polítiques socials: tots sabem la importància de les polítiques socials; tots estem aquí al servei de les persones. Des del Grup Parlamentari de Demòcrates per Andorra som persones amb la vocació unívoca de treballar per les persones. Tots i totes som imprescindibles per tirar endavant Andorra, un país que es fa per i amb les persones. Els demòcrates sabem que la principal riquesa d'Andorra és la seva gent, per això la nostra acció no ha deixat mai de banda les persones ni els seus drets elementals.

Aquest concepte ha estat el que ha mogut l'acció de Demòcrates per Andorra des del 2011 i tota la feina que s'ha anat desenvolupant en aquest àmbit.

Què hem fet i com ho hem fet? En primer lloc, hem ordenat les diverses ajudes i prestacions socials amb la Proposició de llei de serveis socials i socio-sanitaris, impulsada pel nostre grup, votada per tota la Cambra menys els tres vots del Grup Socialdemòcrata l'abril del 2014.

S'havia de completar l'ordenació de la protecció social andorrana, tancant el cercle constituït bàsicament per la seguretat social i el sistema de salut, amb el propòsit de no deixar cap fissura en el que respecta el benestar de la població.

Amb aquest objectiu, es va elaborar un text que incorporava nous aspectes per tal de donar resposta a la realitat andorrana d'avui, un procés que va comptar amb les aportacions de tots els col·lectius i les entitats implicades i, evidentment, també en estreta col·laboració amb tots els comuns i el Govern.

Aquest treball transversal ens va permetre integrar els serveis socio-sanitaris a la Llei de serveis socials, novetat remarcable a nivell internacional, amb la qual vam aconseguir assentar les bases d'un plantejament global a nivell legislatiu que ens permetés oferir un millor servei a les persones que tenen simultàniament problemes socials i de salut.

Les persones, són l'eix central del sistema. L'autonomia de la persona, la societat activa, la igualtat, l'equitat i la universalitat, així com l'atenció integral, formen part de la filosofia de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris.

En consonància amb aquest plantejament innovador, vam consolidar un canvi de paradigma que ens permetés deixar enrere la concepció assistencialista dels serveis socials cap a un criteri de reconeixement dels drets socials dels ciutadans.

Vam elaborar un text legislatiu que creava i estructurava un sistema diversificat en la seva atenció, eficaç en la seva gestió i participatiu per part de tots els agents implicats, com són els seus propis beneficiaris, els familiars, les administracions i entitats i, per descomptat, els professionals de l'àmbit social i socio-sanitari.

També vam definir els deures, tant dels beneficiaris com els seus familiars i, com no, dels professionals, per tal de fomentar la responsabilitat i el respecte recíproc.

Els diferents col·lectius ens demanaven que la llei obligués el compliment de manera immediata de les ajudes urgents, per a les persones en situació difícil, i establís la necessitat de reglamentar els terminis en les prestacions.

I així ho vam fer i així s'aplica la Llei.

El Govern està implementant la Llei dins els terminis de desplegament previstos pel mateix text, i ja té un redactat que en breu presentarà als col·lectius sobre aquest tema, com també sobre la cartera de serveis que recull la Llei.

Considerem que és de rebut felicitar el Govern i en particular al ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior, així com al seu equip, que està centrant molts esforços i atenció en el desplegament de la Llei dins els terminis marcats. Gràcies en nom de la societat i d'aquelles persones que avui viuen millor

gràcies al vostre compromís i tenacitat per desenvolupar-lo.

Què s'ha desplegat fins ara d'aquesta Llei? Doncs, entre altres, ja s'ha creat i posat en marxa la Comissió Nacional de Benestar Social, un instrument primordial per tal de poder tenir unes relacions coordinades entre el Govern i els comuns. Aquesta comissió és un òrgan de col·laboració i presa de decisió conjunta, imprescindible quan el nostre objectiu és consolidar un sistema integrat que garanteixi, de forma àgil i eficient, el desenvolupament dels serveis socials a partir dels principis de màxima equitat, tots els ciutadans es mereixen la mateixa atenció visquin on visquin i, sobretot, de qualitat en l'atenció a l'usuari, evitant les duplicitats i els solapaments de les prestacions.

La Llei també ens va permetre definir les competències en matèria social entre comuns i Govern amb l'objectiu de garantir les ajudes per igual en tot el país. Vam donar un marge sobre les competències en alguns serveis, vista la realitat de cada parròquia, i es va donar la possibilitat de delegar la gestió de la competència del Servei d'Atenció Domiciliària, el SAD.

Amb els avenços de la medicina i de com aquest fet s'ha traduït en una millora directa de la qualitat i de l'esperança de vida de la nostra gent gran és més elevada. Que les persones puguem viure més anys i que, a més, ho puguem fer en millors condicions, és un fet que ens alegra, encara més si això es pot fer sense trasbals i contribuint amb tots els recursos possibles a què no s'hagin de moure de casa, que és allà on tots ens trobem millor.

Gràcies a la bona entesa i a aquesta vocació de treball de consens entre Govern i comuns, la setmana passada vam conèixer la notícia que els set comuns delegaran la competència del Servei d'Atenció Domiciliària al Govern, fet que permetrà donar una dimensió socio sanitària al servei, servei que amb els recursos de Govern podrà cobrir més hores al dia, més dies a l'any amb una qualitat única de manera uniforme per tot el territori.

Aquest és l'objectiu i aquesta és la voluntat: continuar donant servei a les persones a partir del criteri de millora constant i continuada de l'atenció.

Un altre exemple de la bona sintonia entre els comuns i el Govern en temes socials, el tenim amb un fet molt recent, em refereixo a la signatura, aquest mateix dimarts, de l'Acord en base al qual el Comú d'Ordino ha cedit al Govern un habitatge social destinat a persones grans amb dependència. Aquest pis podrà acollir fins a quatre padrins que rebran d'acord amb les necessitats que generi el seu grau de dependència, una atenció social i

socio sanitària personalitzada. Des d'aquí felicitem el Comú d'Ordino i el Govern per haver fet realitat aquest projecte.

I no vull passar per alt dues mesures molt importants, derivades també de la implementació de la Llei: la primera, la creació d'una prestació familiar a partir del "primer" fill a càrrec, com a mesura preventiva i de lluita contra les situacions de precarietat familiar; i la segona, la consolidació de les dues pensions de solidaritat -la primera per la gent gran i la segona per les persones amb discapacitat- pensió que s'equipara al salari mínim interprofessional. Salari mínim que, recordem, el Govern augmenta cada any amb la llei del pressupost, votada pel nostre Grup Parlamentari, per assolir el 50% del salari mitjà en aquesta legislatura i en un termini de quatre anys, tal com preveia el nostre programa electoral.

No em vull oblidar de les entitats cíviques del país que també són partícips i part activa del sistema. Totes elles han desenvolupat un paper molt important en la millora de la detecció de les situacions de precarietat, dependència i exclusió social. És per aquest motiu que vam establir la creació d'una altra de les eines cabdals per millorar l'eficiència de la llei: la Comissió de participació de les entitats cíviques per poder incorporar el bagatge i l'experiència que el sector acumula en matèria social i que consideràvem imprescindible si volíem construir una política social integral i transversal. Tots formen part del sistema. Dita Comissió es constituirà la setmana que ve.

Finalment, la Llei de serveis socials ens va permetre implantar un sistema de coresponsabilitat i cofinançament entre l'administració pública, els usuaris -en funció de les seves possibilitats- i els familiars obligats, que suposo que en el temps de rèplica profunditzarem molt més.

Crec honestament que vam aconseguir fer un plantejament flexible, realista -com ha dit la Sra. Bonet- i ajustat a la realitat socioeconòmica del país, que permet l'estabilitat i la sostenibilitat del sistema sense perdre de vista la màxima implicació de l'Estat, en aquells casos en què l'usuari no disposi de mitjans.

Sovint ens qualifiquen d'economicistes o de fer només polítiques economicistes. Ja veuen que els nostres plantejaments en matèria de política social i les polítiques socials que es deriven dels nostres plantejaments són realistes -tenim l'Estat que tenim amb els recursos que tenim- però no per això deixen de ser ambicioses i a aspirar a fer passos endavant, encara que no sigui a la velocitat que alguns voldrien.

El Grup Parlamentari Demòcrata creu en un sistema sòlid, assumible i que pugui perdurar en el temps amb una repartició equitativa entre els nostres ciutadans.

No s'hi val a fer polítiques socials populistes que no es poden finançar ni són sostenibles en el temps. Ja en debatrem també, suposo, en el temps de rèplica, Sr. López. Volem un sistema social que ajudi tots els ciutadans que ho necessitin, fomentant la solidaritat entre la societat i la família, valors essencials en una societat.

La cita d'avui en aquesta sessió de Consell també té l'objectiu de parlar de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

El Sr. López n'ha parlat abastament, molt més que els... doncs, les prestacions socials no contributives i convertint la formació política que represento en els experts de les 'retallades', que també ha fet servir la Sra. Pallarés, paraula tant desafortunada com imprecisa.

El criteri de racionalització de la despesa que s'ha adoptat a la CASS és una acció de responsabilitat fruit d'un procés d'anàlisi i valoració del desplegament de la Llei de la CASS, aprovada l'any 2008, que tenia un únic objectiu: assegurar la viabilitat futura del model de cobertura vigent.

Les decisions adoptades per tal de corregir les disfuncions detectades es poden qualificar de moltes maneres, però en cap cas li podem admetre que redueixi a una 'retallada' -paraula retallada- un procés d'anàlisi indispensable, responsable, valent i honest. Hi ha coses amb les quals no es pot jugar ni fer-ne populisme de fira per simplificar una qüestió que, com vostè sap perfectament, és d'una complexitat molt gran.

No perquè ho digui jo. Jo no tinc la veritat absoluta i sóc només una consellera al servei dels meus conciutadans. Ho diuen les xifres, i els números no deixen marge a cap dubte.

Després del desplegament de la Llei de la CASS es van detectar, quan vam tenir la responsabilitat de governar, un seguit de disfuncions per l'aplicació de la llei que complicaven la situació de les famílies, dels professionals i altres.

Se'ns acusa d'haver retallat drets quan, contràriament, el nostre paper ha estat el de defensar i fer sostenible el sistema públic de cobertura sanitària i de pensions de jubilació.

Si us plau, no ens equivoquem: tenim un sistema que volem i al qual hem de donar continuïtat, però aquest està d'acord amb les projeccions de població calculades durant els anys 60-70, és a dir, amb una

esperança de vida que llavors rondava els 70 anys, entre altres factors.

Ens sembla que és de sentit comú basar la viabilitat futura del nostre sistema de cobertura de la seguretat social a partir de variables actualitzades, d'acord amb la situació actual, i amb les projeccions de població que es derivin de les condicions actuals. És la nostra voluntat i la nostra responsabilitat i vull creure que també seria la de qualsevol dels grups polítics d'aquesta Cambra, si fos el cas.

Les modificacions que hem impulsat garantim i reforcem el sistema existent sense haver d'estar pendents d'una data de caducitat. D'això se'n diu fer política amb perspectiva i a llarg termini. No és tant rendible ni tant aplaudida com el populisme, però és més responsable i aporta solucions als problemes. I d'això se'n diu també ser valents i responsables per prendre decisions poc populars, però necessàries.

I continuarem sent responsables i valents i això ens obligarà, segurament, a fer més ajustos en benefici del sistema durant aquesta legislatura.

No ens hem d'amagar de les decisions que hem pres. Mantenim el nostre criteri i el seguirem aplicant en el futur, sempre que sigui necessari.

Per què vam modificar la Llei de la CASS, només començar la legislatura 2011-2015?

Molt fàcil, en primer lloc: per poder donar cobertura als estudiants majors de 25 anys (oblidats a la llei del 2008).

El resultat: més de 70 estudiants han pogut beneficiar-se d'aquest ajust.

En segon lloc: per poder donar cobertura a les persones desocupades i als seus beneficiaris cotitzant un mínim, i si aquesta persona no pot sufragar aquesta cotització mínima el Govern li ajuda. Què passava abans d'aquest canvi? Doncs que aquestes persones i els seus beneficiaris es trobaven sense cobertura, literalment desemparats, passats els 4 mesos.

El resultat d'aquesta mesura: més de 100 famílies s'han pogut beneficiar.

Seguim. Un altre dels motius pels quals vam modificar la Llei de la CASS: per poder reduir la cotització dels autònoms que, amb el text del 2008 s'indexava sobre el salari mitjà. Els petits autònoms tenien dificultats per pagar aquesta cotització. Es va reduir per les noves creacions d'activitat i per a tots aquells que tenien rendes inferiors a 24.000 euros. També es va facilitar el pagament del deute de cotitzacions que tenien amb la CASS amb la possibilitat de fraccionar-lo i, sobretot, sense que això impliqués una pèrdua de la cobertura, per a ells

i els seus beneficiaris, un fet que sí succeïa amb l'aplicació de la llei 2008.

En quart lloc: s'han ajustat els terminis de cotització amb l'objectiu -de sentit comú- que siguin més realistes amb les prestacions. I aquí és on els dic: no, retallada, no, ajustaments amb la realitat de la nostra societat, sí. Vivim més anys i amb millor qualitat de vida i això havia de tenir una traducció en el sistema.

Amb la modificació de la Llei del 2008 també hem garantit els fons de reserva de jubilació i unes pensions mínimes. El Govern ha de cobrir el dèficit anual cada cop que es vagi produint i no s'esgotaran les reserves del fons de reserva de la CASS. També, per reforçar el fons de pensió, s'ha professionalitzat els gestors de dit fons.

Finalment, hem augmentat la cotització del 20% al 22%, -que en el temps de rèplica en podem parlar, Sr. López, però el 22% és la part total d'un assalariat o d'un autònom, l'únic que hi ha una part dels assalariats que la sufraga l'empresari, però és la mateixa cotització, tant la dels assalariats com la dels autònoms- llavors finalment hem augmentat aquesta cotització del 20 al 22% en el moment que els assalariats i els empresaris han pogut fer front a aquest increment, i un cop desenvolupat el nostre marc fiscal, amb l'IRPF i tenint ja indicadors positius de l'economia Andorrana.

Com podeu veure, la nostra vocació són les persones i estan al centre de la nostra acció política, amb l'atenció social, amb la cobertura sanitària i amb les pensions.

Estem decidits a continuar en aquest camí. I, de fet, ja estem estudiant la possibilitat que els treballadors per compte propi puguin cotitzar sobre els seus ingressos reals, i no sobre el salari mitjà que, sovint, no reflecteix la realitat del petit empresari.

En efecte, ja vam fer esforços amb les reduccions de les cotitzacions però no teníem l'eina primordial que era les dades tributàries de tots que ens havien de permetre calcular les cotitzacions sobre ingressos.

Esperem, i estem treballant perquè així sigui, poder trobar en breu una fórmula de cotització més justa pel petit empresari.

Ens trobem en un moment especialment actiu en l'àmbit social i estem avançant en molts fronts. Des del Consell General s'està fent una gran feina per part de tots els grups parlamentaris, en estreta col·laboració amb el Govern per a l'elaboració del Llibre Blanc de la Igualtat.

N'hem parlat molt darrerament, perquè el projecte avança. Només vull recordar que la legislatura passada, després d'un treball de camp seriós, vam

acordar varis punts en temes d'igualtat i l'eina per poder continuar desenvolupant temes d'igualtat era l'elaboració del Llibre Blanc de la Igualtat de Gènere.

Fa uns mesos vam acordar des del Consell, sí Sr. López, ampliar la perspectiva d'aquest treball, més enllà del concepte de gènere i ampliar-lo a la igualtat en tots els àmbits.

Els treballs, conjuntament amb Govern, com ha dit el ministre en la seva intervenció, i no com suposa el Sr. López que no ho ha dit, ja han començat creant una taula de treball transversal al si de la qual tots els actors socials del país hi són representats i hi tenen veu: (gent gran, joves, infància, persones amb discapacitats, dones, LGBTI).

D'aquesta feina en podem obtenir un diagnòstic de la situació a Andorra que ens permetrà desenvolupar les polítiques d'igualtat necessàries entre les quals hi figurarà, sense cap dubte, l'elaboració d'una Llei d'igualtat transversal, que reculli tots els àmbits, dita llei que ja hem decidit treballar conjuntament la Comissió d'afers Socials i el Govern. Vull manifestar, en aquest punt, la gran feina que estan desenvolupant tots els agents implicats en el projecte. Em refereixo a la il·lusió, a l'esforç i a la implicació necessàries per tirar endavant aquesta iniciativa. Sense tots aquests ingredients, no podria parlar en els termes de satisfacció i orgull que avui ho faig.

En quart lloc, i no és el quart perquè sigui el menys important, ans al contrari, voldria parlar de l'eina més important per desenvolupar les polítiques socials: els pressupostos de l'Estat. Any rere any hem augmentat el nostre pressupost d'acció social. I sí, ho hem hagut de fer, malauradament, per fer front als efectes de la gran crisi que hem viscut, perquè havíem de donar resposta immediata i urgent a situacions generades per aquest fet, però també perquè les persones més vulnerables necessiten la nostra atenció, sempre i en tot moment, en temps de crisi i en temps de bonança: cada dia.

I per demostrar l'afirmació que acabo de fer, exposaré algunes xifres. L'any 2009 els pressupostos en qüestions socials era d'uns 8,5 milions d'euros. El projecte de pressupost pel 2017 preveu uns 21 milions d'euros, xifra superior a la del 2016, que eren 19 milions d'euros.

Aquest augment de la dotació pressupostària per a l'acció social té un motiu principal que és la implementació de la Llei de serveis socials i sociosanitaris, com ha dit el ministre Espot en la seva intervenció, contractant gent, etc., etc. Tot i que l'economia andorrana està millorant i el desplegament de la llei de serveis socials vol arribar a

una racionalització de la despesa i de les prestacions que s'ha traduït en una millora de la qualitat a l'usuari.

A banda de l'evolució de les xifres del pressupost, a aquest nivell hem de destacar el plantejament de transversalitat que hem donat a l'hora de treballar la política social a totes les àrees del Govern: I amb això què vull dir? Doncs que aquest Govern fa política social en tots els àmbits. Al Ministeri d'Educació: amb ajudes a l'estudi, al menjador, les beques o el transport escolar, -tant qüestionat fa tant sols uns dies en aquesta mateixa Cambra. Al Ministeri de Cultura, Esports i Joventut, al Ministeri de Salut, al Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, al Ministeri de Turisme i Comerç, impulsant polítiques de reactivació econòmica i turística. Al Ministeri d'Ordenament, fent inversions. Al Ministeri d'Exteriors, negociant un acord d'associació que permetrà al nostre jovent anar a treballar per Europa, i fins i tot al Ministeri de Finances, fent aplicar el marc fiscal per dotar l'Estat de recursos per desenvolupar les polítiques socials.

El ciutadà pot tenir la seguretat que aquest Govern l'acompanyarà amb les mesures de suport necessàries per tal de garantir l'accés als recursos culturals, educatius, de salut, sociosanitaris, de lleure, d'esport i de tots els àmbits de la vida, amb l'objectiu que pugui desenvolupar-se de forma autònoma i digna. I dic digna, perquè cap Estat de dret que es defineixi també com a social pot permetre que ningú es quedi a mig camí. La nostra responsabilitat política i moral és facilitar-li el suport que necessiti per superar les situacions de crisi i, alhora, treballar per empoderar-lo donant-li les eines per recuperar l'autonomia personal i la perspectiva de futur que volem per a tots i cada un dels ciutadans que viuen en aquest país.

Ara acabo Sr. síndic.

En conclusió, parlo en nom d'un grup parlamentari que, a l'igual que el Govern a qui dona suport en aquest i tots els àmbits, té vocació d'ajudar les persones i situa l'Estat del benestar com un dels pilars de la seva acció parlamentària i de Govern.

Un grup parlamentari amb un projecte de país que creu cegament en la seva joventut i treballa per assentar les bases d'una Andorra en la qual puguin formar-se i desenvolupar-se personalment i professionalment. Per això aquest Govern no ha rebaixat mai el pressupost d'educació.

Un grup parlamentari que creu en la gent d'Andorra i en la seva ambició, esforç i determinació per afrontar els reptes que se li plantegen. Aquesta és l'actitud de present i de futur que necessitem i amb la que nosaltres ens comprometem al 100%. Ens hi

trobaran sempre: efectuant polítiques socials, de treball, de turisme, de salut, de família, de cultura, d'obertura econòmica, de comerç, de desenvolupament sostenible, en definitiva, construint el futur al costat de les persones.

Els fets són allò que parlen per nosaltres. Els fets que els he exposat, parlen d'un Govern social. Senyores i senyors consellers, la política social no és patrimoni de ningú sinó una responsabilitat de tots i totes nosaltres. Qui se'n vulgui fer l'abanderat, s'equivoca.

El Govern, amb el nostre suport, i el Grup Parlamentari Demòcrata, amb el suport de Govern, ha treballat, treballa i continuarà treballant per a les persones, per a totes. I, sobretot, per a les persones que ho necessiten.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, acabades les intervencions del grup parlamentari, suspendrem la sessió fins aquesta tarda a les 17.00h, però abans permeteu-me de recordar que demà és el dia europeu per la protecció dels nens i de les nenes, per la protecció dels infants contra l'explotació i els abusos sexuals. Una jornada que va establir l'any passat el Comitè de Ministres del Consell d'Europa perquè l'explotació i els abusos sexuals són encara avui una tràgica realitat a la nostra societat.

Cada dia a Europa hi ha violacions greus dels drets dels infants, que moltes vegades tenen conseqüències per tota la vida.

Amb l'objectiu de prevenir aquests crims, per seguir aquells que els cometem i protegir les víctimes, el Consell d'Europa i els seus estats membres s'han compromès a prendre mesures per tal que pares, educadors, ONG's i responsables polítics no defugim el problema sinó que el facin sortir a la llum, l'analitzin i per damunt de tot proposin solucions.

Els objectius d'aquest dia europeu són doncs, conscienciar la ciutadania de l'explotació i l'abús sexual dels infants i sobretot de la necessitat d'eradicar aquest tipus d'actes, facilitar el debat públic sobre la protecció dels drets dels infants, combatre l'estigmatització de les víctimes i finalment, promoure la ratificació i la implementació del Conveni de Lanzarote, un document que obliga als estats a perseguir i incloure als respectius codis penals qualsevol forma d'abús sexual, alhora que proposa diferents mesures per combatre'l.

Vull recordar que el Consell General va ratificar l'esmentat conveni del Consell d'Europa sobre la

protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexual el 23 de gener del 2014.

Per commemorar la data de demà, prego als M. I. Consellers i Conselleres Generals així com al M. I. Govern si ens hi vol acompanyar, que tant bon punt se suspengui la sessió, és a dir tot seguit, s'atansin aquí al davant per fer una foto per la campanya "Un de cada cinc", campanya del Consell d'Europa de sensibilització i lluita contra l'abús sexual dels infants.

Se suspèn la sessió fins les cinc de la tarda.

(Se suspèn la sessió)

(Són les 13.56h)

(Deixen la sala els Srs. Jordi Cinca i Francesc Camp)

(S'incorpora a la sessió la Sra. Sílvia Calvo)

(Es reprèn la sessió)

(Són les 17.04h)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

És el torn de la intervenció del Govern.

Passo la paraula al Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Començaré per respondre a la intervenció, seguint l'ordre d'intervenció que s'ha seguit aquest matí, per tant començaré responnent a la Sra. Bonet, el to constructiu de la qual agraeixo.

Del contingut de la seva intervenció entenc que comparteix a grans trets els principis de la nostra política social, com de fet ja va demostrar en l'anterior legislatura durant la tramitació de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris.

Tot i que també ha fet algunes crítiques i algunes matisacions que per tant volia respondre.

En primer lloc, Sra. Bonet ha parlat de la supressió de la secretaria d'Estat d'igualtat. És cert, aquesta secretaria es va suprimir la legislatura passada, però jo crec que aquesta supressió i n'he parlat abans, ha quedat abastament subsanada per la nova creació de l'àrea de polítiques d'igualtat i per tota la feina que s'està fent des d'aquesta àrea, també amb coordinació del Consell General, Sr. López.

Entenc que és més important que ens fixem en el contingut d'aquestes polítiques i no tant amb el nom o el rang de l'òrgan que les executa. I crec i no fa dubte, i així ha transcendit de l'explicació que he

donat aquesta matí, que aquesta àrea i el personal que hi és adscrit, està fent molta i bona feina.

També ha parlat Sra. Bonet de la preocupació per la cronicitat. I s'ha referit a unes dades si no recordo malament de Càritas. La compartim aquesta preocupació. Però també hem de tenir en compte crec, que ara la cronicitat es fa més evident perquè un cop deixada endarrere la crisi econòmica, les persones que passen per una dificultat puntual disminueixen. I això òbviament fa més visibles aquelles persones que pateixen una situació de dificultat crònica.

No obstant, no comparteixo tant el fet o l'afirmació que vostè ha fet segons la qual aquesta cronicitat havia augmentat. Perquè de fet en els darrers tres anys si mirem les xifres d'ajuts econòmics ocasionals que de fet són els que estan vinculats a les situacions econòmiques de precarietat i exclusió social, de fet les úniques prestacions socials no contributives que no han augmentat i s'han estabilitzat al tomb de 2,2 milions d'euros anuals.

Seguidament ha parlat detalladament de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris. Ha manifestat i ho comparteixo, que estava d'acord amb el principi de coresponsabilitat i de redistribució. Però també ha dit que en el cas dels familiars obligats, fer extensiva l'obligació fins el segon grau li semblava potser que era una mica massa. I que podia suposar, de fet perquè podia suposar un problema per als joves néts que estiguessin a l'atur.

En aquest sentit, vull recordar que el llinar a partir del qual els néts o els fills han de contribuir és si perceben ingressos superiors a dos vegades el salari mínim. I per tant, perceben més de 2.000 euros aproximadament. I sempre per la part que supera aquest llinar. Per tant, jo entenc que el nét al qual vostè fa referència que està en situació d'atur o de precarietat, evidentment aquest nét no haurà de contribuir en concepte del principi dels familiars obligats.

També ha dit que el servei de residència assistida, lamentava que el servei de residència assistida no fos un dret garantit. Això no és del tot cert Sra. Bonet perquè de fet, és un dret garantit, és una prestació garantida per aquells nivells de dependència greu i severa. I en el cas de les dependències lleus i moderades no és garantit perquè precisament el principi inspirador de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris és que per aquestes dependències hem de potenciar el servei d'atenció domiciliària i per tant, no hem de recórrer a la institucionalització.

També ha proposat de reduir del 66% al 33% el grau de menyscabament per tenir accés a una pensió de solidaritat per a persones amb discapacitat. Crec

que en aquest sentit val la pena fer una mica de dret comparat. A França és de 66% , i a Espanya és del 65%. Perquè precisament del que es tracta és que aquelles persones que tenen un grau de menyscabament inferior al 60%, és que no siguin preceptores d'una pensió sinó que fomentem la seva inclusió laboral.

També ha parlat de l'auditoria d'eficàcia i eficiència. És cert que la llei ens obliga a fer-la i per tant la farem. En aquest sentit, he de reconèixer que anem una mica endarrerits però també convindrà amb mi que fins que no desplegàvem des d'un punt de vista reglamentari la llei, amb la llei de prestacions econòmiques i amb la llei de prestacions tècniques i tecnològiques i fins que no alguns dels nous serveis que reconeix la llei de serveis socials i sociosanitaris i que estem implantant, no estiguin una mica rodats, es feia difícil poder tirar endavant aquesta auditoria.

Dit això, ja estem treballant en el plec de bases i entenem que abans de final d'any o com a mínim o com a màxim a principis de l'any que ve estarem en disposició de licitar aquesta auditoria.

També ha fet referència finalment, pel que fa a la llei de serveis socials i sociosanitaris al fet que no existeix la cartera de serveis socials i sociosanitaris. És cert que fins ara no existeix, però també és cert que aquesta cartera i m'hi he referit aquest matí, està enllestida, està absolutament detallada i precisament es presenta o es sotmet a consulta de la comissió de participació de les entitats cíviques que es reuneix i es constitueix per primera vegada la setmana que ve. Per tant, és feina feta.

Pel que fa a la CASS. Ha fet referència als autònoms de la CASS i a la injustícia que suposava el fet que haguessin de continuar cotitzant en casos de baixa per malaltia i en casos d'invalidesa. Admeto amb vostè que se'n deriven situacions discriminatòries en aquest cas pel fet que hagin de continuar seguint cotitzant a la CASS. I és una qüestió que volem analitzar i que volem emmarcar en tot aquest treball al qual em referia la setmana passada precisament en una pregunta del Sr. Víctor Naudi, en tot aquest treball de replantejament del règim dels autònoms de la seguretat social. De la mateixa manera que hem de revisar la qüestió de la cotització en funció dels ingressos, crec que aquesta és una de les mesures que ens haurem de replantejar per aportar més justícia al sistema de seguretat social.

També ha fet referència al tercer pagador. De fet, crec que gairebé tots els consellers hi han fet referència i en aquest cas doncs, em remeto al que va dir en el seu dia el ministre Àlvarez. S'està treballant per implementar-lo ja des d'ara pel que fa als actes més costosos. Ara bé, també crec que val la pena

recordar que al 2015 teníem 3300 persones que tenien el 100% de la despesa sanitària coberta, la majoria per tant, ja tenen accés al tercer pagador en aquests casos i aquesta és una mesura que va implantar Demòcrates per Andorra.

També ha parlat de revalorització obligatòria de les pensions de jubilació d'un import poc important. És cert, de fet si no s'han revaloritzat no és perquè nosaltres haguem adoptat una decisió perjudicial per a ells sinó perquè un fet objectiu com és l'IPC, durant varis anys, aquest IPC ha estat negatiu o ha estat de zero. I és cert que el factor de sostenibilitat que es va introduir al 2014 pot permetre en segons quines circumstàncies que les pensions es revaloritzin menys que l'IPC o es congelin. Però és evident, de moment aquest factor de desestabilitat no s'ha desenvolupat reglamentàriament i per tant, no s'ha aplicat, el dia que es faci, és evident que si li correspon a aquest Govern o al Govern que represento, si això esdevingués en el futur, evidentment aquest Govern no seria partidari d'aplicar-ho en la mateixa mesura en el cas de les pensions baixes, que en el cas de les pensions altes.

I finalment, ha parlat d'ocupació i treball. Ha parlat de la necessitat d'aixecar les reserves o més reserves a la Carta Social Europea. Suposa que es referia al fet de ratificar més articles d'aquesta Carta Social Europea revisada. Estic d'acord i de fet, si no recordo malament hi ha una resolució d'aquest Consell General que emplaça a fer-ho. Ara bé, també penso que és important tenir en compte...tinc límit de temps? No?

Crec que també és important prendre en compte el fet, i aquest matí m'hi he referit, que el Grup Parlamentari Demòcrata està treballant en una modificació del Codi de relacions laborals i en una nova llei qualificada d'acció sindical i patronal. Per tant, crec que com a mínim seria prudent que tinguéssim un primer text, ni que fos provisional i amb base a aquest text, poder analitzar d'una forma més concreta quins articles de la Carta Social Europea revisada podem ratificar a més a més dels molts que ja tenim ratificats.

Finalment, també s'ha referit al fet que només s'havien formalitzat dinou contractacions indefinides pel que fa als programes de contractació en el sector privat. De fet, s'han formalitzat 116 contractes i és cert però, que d'aquests 116 contractes només n'hi ha una vintena que encara continuen vinculats al mateix lloc de treball pel qual se'ls va intermediar en el seu dia.

Tot i així, pot semblar una xifra petita. Tot i així penso que és positiva. D'una banda, si la comparem amb programes passats, m'hi he referit aquest matí, i

també crec que el més important és analitzar d'aquestes 116 persones quantes ara mateix estan inscrites al Servei d'Ocupació. I només un 7% actualment estan inscrites al Servei d'Ocupació. Per tant, si aquests 116 contractes han pre viscut o les persones ara tenen una altra feina, crec que si bé no és indiferent, no és el més important. Perquè el més important era tornar a inserir aquestes persones al mercat de treball i això s'ha aconseguit amb més d'un 90% dels casos.

Molt bé.

Pel que fa a la intervenció del Sr. Pere López també he d'agrair el to que ha emprat però també he de dir que crec que ha estat una intervenció excessivament centrada en les xifres, personalment potser m'hagués agradat que fos una intervenció més centrada des d'una concepció més àmplia de la política i els serveis socials.

Sí que hi ha una qüestió que no m'ha agradat -potser vostè s'ha expressat malament-, però en un moment m'ha semblat que vostè s'erigia en portaveu dels col·lectius. Jo crec que els col·lectius no necessiten un portaveu, no? perquè fan molt bé la seva feina de comunicació i d'aportacions constructives, i en aquest sentit doncs m'ha semblat que aquesta afirmació tendia una mica en voler monopolitzar la política i la sensibilitat social prop del partit que vostè representa.

He de dir que els col·lectius tenen una interlocució habitual amb el ministeri i estan perfectament representats en les comissions pertinents, m'hi referia abans, per exemple la Comissió de participació de les entitats cíviques, i li asseguro que se'ls escolta i es treballa amb ells a l'hora de fer lleis, reglaments, protocols i accions concretes.

També ha dit en un moment donat que no li havíem facilitat -potser no ho he entès bé-, que no li havíem facilitat totes les dades que vostè havia demanat... De fet, jo crec que en el meu cas concret, vostè va demanar tota una sèrie de dades, a més a més, molt concretes pel que fa a les prestacions no contributives que se li van facilitar en els millors terminis de forma desglossada i detallada, i m'he informat pel que fa a la CASS i també m'han dit doncs, que li han facilitat tota la informació que vostè els hi havia demanat.

Dit això, vostè ha estat molt crític amb la política de seguretat social, no esperava menys! S'ha centrat en totes aquelles prestacions que s'ha revisat o matisat... vostè diu "retallat", però també crec que hagués estat de justícia que vostè hagués esmentat o hagués reconegut tots els avenços que han comportat les recents modificacions de la CASS com a mínim des que governa Demòcrates per Andorra. Per exemple,

els medicaments costosos finançats al 100% per primer cop, i la llista va augmentant cada dia; per exemple, el fet que les pensions d'orfenesa i viduïtat també ara són possibles encara que el difunt no estigués cotitzant si estava inscrit en el Servei d'Ocupació. El fet que els estudiants de 25 a 30 anys poden tenir cobertura a la CASS amb una quota reduïda de 53 euros; el fet que els aturats inscrits al Servei d'Ocupació també poden tenir cobertura a la CASS amb una quota de 96 euros, abans -ho hem dit abans- es quedaven sense cobertura als quatre mesos de perdre la feina, això va afectar 132 persones el 2014; tampoc ha parlat de la quota reduïda per emprenedors en menys de 24.000 euros de facturació, ni dels autònoms amb deutes a la CASS que ara no perden la cobertura si pacten un pagament ajornat del deute; tampoc s'ha referit a les prestacions per fill a càrrec que ara estan desvinculades del fet que el pare o la mare estigui cotitzant a la CASS; ni de la cobertura sanitària de quatre mesos que hem concedit als treballadors fronterers que perden la feina; tampoc ha parlat de la possibilitat de sumar la pensió d'invalidesa i el salari en cas d'estar de baixa -abans això no era possible-; i tampoc ha parlat de la possibilitat de sumar els graus d'incapacitat per malaltia comuna i malaltia professional o accident de treball i rebre així una pensió major o arribar al llindar per tenir dret a una pensió; i finalment tampoc ha parlat de la pensió vitalícia per a persones vídues entre 50 i 55 anys sempre que hagin conviscut 10 anys -abans només tenien una pensió temporal.

Més enllà d'aquests avenços que crec que era important tornar-los a ressenyar, hi ha una diferència important des del meu punt de vista en la manera en què es van fer les coses en la Llei del 2008 i com es van fer en la Llei del 2014. Al 2008, i m'hi he referit en la meua intervenció, es van crear noves prestacions i se'n van ampliar d'altres i això està molt bé però el problema és que no es va preveure com es finançarien i ni tan sols es va calcular l'impacte econòmic que això suposaria; en canvi al 2014 es van prendre les decisions preveient com fer-hi front i l'impacte que tindrien. A més a més, jo crec que al 2014 es va adoptar una decisió molt important que era separar el contributiu del que no era contributiu, per tant, es va deixar en mans de la CASS només allò que era contributiu llevat evidentment d'algunes excepcions.

Des del meu punt de vista penso que barrejar el contributiu i el no contributiu no deixa de ser enganyar el ciutadà perquè és fer-li creure que està contribuint per unes prestacions quan, de fet, no és així i per tant jo crec que un dels mèrits de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris i de la modificació de la

Llei de la CASS del 2014 va ser també posar ordre i concert en tota aquesta qüestió.

Li he de dir, Sr. López, que les xifres que ha donat des del meu punt de vista són molt parcials, perquè parlar de pensions mitjanes o de pensions inferiors a 1.000 euros -i estic d'acord amb totes les xifres que vostè ha dit, però parlar de pensions mitjanes o de pensions inferiors a 1.000 euros en un país com Andorra en què tots sabem que bona part dels assegurats han tingut una vida laboral repartida entre diversos països no deixa de ser una mica enganyós. També em sembla parcial relacionar-ho amb Espanya, perquè a Espanya aquesta circumstància no es dona o, en tot cas, no es dona ni molt menys amb la intensitat amb la que es dona a Andorra. I també em sembla parcial comparar-ho amb Espanya perquè si tenim en compte la cotització a Espanya és substancialment més elevada que l'andorrana: a Espanya es cotitza més d'un 30% i no inclou la part de salut, en canvi a Andorra cotitzem un 22%.

A més, cal tenir en compte que Andorra no hi havia fa anys un mínim d'anys cotitzats per tenir dret a la pensió i, per tant, la CASS està pagant pensions molt baixes però de persones que van treballar pocs anys.

És evident, i ho he reconegut abans, que hi ha casos com els que vostè esmenta de persones que han treballat quaranta anys i que cobren pensions de 500 i 600 euros, perquè aquestes persones devien percebre un salari mig al llarg d'aquests quaranta anys de 1.000 o 1.200 euros. Això no té res a veure amb la modificació de la Llei de la CASS que va entrar al 2014, aquesta és una qüestió que ja passava abans del 2014 i abans del 2008. Per tant, jo entenc que no deixa de ser parcial o interessant culpar d'aquesta circumstància al Govern o com a mínim culpar-lo arran de les modificacions legislatives que ha promogut. No deixa de ser tal com està organitzat el sistema de seguretat social, i el que estic fent des d'aquest Govern és complementar aquestes pensions insuficients, estic d'acord amb vostè, complementar-les fins el salari mínim i fins el llinar de la cohesió social que s'augmenta ara cada any, i ho hem repetit abans, i ja no depèn d'un salari d'un índex fix com succeïa abans de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris.

Vostè també ha fet una afirmació que jo crec que no és correcta que és que abans es reconeixia un dret i ara en part es reconeix un dret, i en part es reconeix una ajuda social... No és així! Perquè precisament una de les modificacions importants que va fer la Llei de serveis socials i socio-sanitaris és adquirir a les pensions de solidaritat la consideració de dret subjectiu i, per tant, s'han de pagar, s'han de

reconèixer i s'han de pagar amb independència de les previsions pressupostàries.

Jo crec que de les intervencions, tan la seva com la meua, d'aquest matí se'n desprèn que hi ha dos models.

El seu, que suposaria -i ho dic d'una forma una mica genèrica- augmentar totes les pensions fins a 1.000 euros -que és una mica el que vostè ens ha dit que, per cert, jo crec que costaria bastant més de 500.000 euros perquè en pensions de solidaritat ja estem gastant molt més que 500.000 euros- i això suposaria (el resultat d'aquesta política que vostè proposa) seria que amb independència de si una persona té o no té altres ingressos cobraria una pensió de 1.000 euros, la cobraria la persona que només té aquella pensió però també la cobraria la persona que a banda de la pensió té, per exemple, un bloc de pisos llogats de propietat...

El nostre model és diferent, nosaltres considerem que la CASS ha de cobrir una pensió contributiva, posem que és de 600 euros i la diferència fins al salari mínim, fins a assolir aquests 1.000 euros considerem que l'ha de cobrir el Govern però només l'ha de cobrir per aquella persona que no té altres ingressos ni recursos, per tant, en el cas que he exemplificat la persona que té un bloc de pisos llogats de la seva propietat, entenem que no és mereixedora de cobrar aquest complement de 400 euros perquè no el necessita.

Una mica el mateix passa amb els familiars obligats -i també ens hi hem referit una mica aquest matí. Per exemple, una persona gran que té una pensió de 600 euros i demana un complement fins arribar al salari mínim: amb el seu model li donaríem aquest complement a tothom -encara que aquesta persona gran tingués un fill que guanya 4.000 euros al mes-; en canvi, amb el nostre model seria aquest fill qui hauria d'ajudar aquesta persona gran tenint en compte que el doble del salari mínim però -i abans m'hi he referit-, és a dir, els 2.000 euros són imputables.

Vostè ho ha qualificat de solidaritat familiar forçada... Jo no acabo de veure, ben bé quina és l'alternativa. Que les persones amb recursos suficients per ajudar els seus pares no ho facin i que ho faci l'Estat? Aquest és el seu model? Jo entenc que això no és solidaritat familiar forçada, crec que és rigor en la gestió dels diners públics.

Deixant de banda a la CASS i pel que fa pròpiament al Departament d'Afers Socials o als Serveis socials i socio-sanitaris ens ha parlat, i de fet em sembla que la Sra. Pallarés també s'hi ha referit, de terminis llargs, de tràmits feixucs, de situacions d'urgència que no es resolien amb la premura necessària... És possible que

això hagi passat i és possible que continuï passant en alguns casos, el que sí li puc dir és que estem fent tot el necessari per pal·liar-ho i per remeiar-ho, i aquest matí ho he explicat abastament.

D'una banda, la creació de l'àrea de sistemes d'informació, coordinació i planificació. Això permetrà que tota la gestió administrativa de les prestacions estigui concentrada en una única àrea, de tal manera que els treballadors socials de les altres àrees es puguin dedicar a atendre la gent i a fer, diguem, atenció de proximitat com reclamava la Sra. Pallarés.

També una altra mesura important és el servei d'atenció immediata amb un horari ampliat que el que farà és atendre a tots els administrats i especialment en aquells casos en què necessitin ajuts d'urgència.

També s'ha parlat, i crec que hi ha incidit bastant la Sra. Pallarés, en el fet que demanàvem la documentació dos vegades. És cert que això ha passat en el passat, però precisament el reglament regulador de prestacions econòmiques que ha entrat en vigor ara el mes de setembre, si l'analitzen veuran que en diverses disposicions estableix expressament que aquella documentació que està a l'abast de l'Administració no es pot tornar a demanar. Per tant, serem molt atents en què aquesta disposició s'apliqui.

I crec que un altre aspecte que també és important per permetre que aquesta celeritat que vostès reclamen i que jo crec que ja s'ha notat en els últims mesos, és tot aquest nou personal que hem incorporat. Evidentment, el reforçament a nivell de recursos humans farà que les tramitacions siguin molt més àgils.

Vostè també ha fet una afirmació que a mi m'ha semblat, -ja sé que no li agrada la paraula- però a mi m'ha semblat un pèl demagògica, ho he de dir, quan ha dit que hi havia persones que no podien anar al metge o no es podien fer una anàlisi de sang. Em remeto al que li he dit abans, més de 3.300 persones tenen cobert el 100% de les prestacions sanitàries.

Per tant, una persona que es trobi en aquesta situació a la qual vostè fa referència, i no li dic que potser en algun cas se li hagi relatat d'aquesta manera, que sàpigi que té els instruments al seu abast perquè això no continuï sent així.

També és important remarcar el fet que Demòcrates per Andorra ha estat el primer en fer una llista de medicaments especialment costosos coberts al 100% per la CASS.

També ha parlat de la nebulosa pel que fa al repartiment competencial en matèria d'atenció domiciliària pel que fa a la Llei de serveis socials i

sociosanitaris. No puc estar d'acord amb vostè perquè precisament el que ha fet la Llei de serveis socials i sociosanitaris és tot el contrari, és ordenar i clarificar les competències. Fins a la Llei de serveis socials i sociosanitaris ningú sabia qui era competent en matèria de serveis socials i, molt concretament, en matèria de servei d'atenció domiciliària. De fet, una mica per inacció del Govern, els comuns havien anat desenvolupant serveis d'atenció domiciliària propis, però no se sabia a qui corresponia la competència. Ara la llei ho estableix molt clarament. El titular de la competència és el Govern, i el titular pot decidir de comú acord delegar la gestió en els comuns. En aquest cas, ens hem posat d'acord amb els 7 comuns perquè aquesta delegació de la gestió no sigui efectiva i, per tant, doncs, tinguem un únic servei d'atenció domiciliària centralitzat, però no per això, que continuï sent proper.

I després, l'últim punt que ha assenyalat, o l'avant penúltim punt que ha assenyalat és el pla nacional d'atenció a la infància. Estic totalment d'acord amb vostè. És cert que és una assignatura pendent, i de fet és una qüestió que volem incorporar en la llei d'infància que ja hem començat a treballar. Aquesta llei d'infància recollirà la necessitat de fer un pla nacional d'infància perquè és una qüestió, doncs, que en concret UNICEF fa molt temps que reclama, i a més a més ho fa amb bon criteri.

I també ha parlat, finalment, de la necessitat de més recursos per prevenir i combatre la violència de gènere. Crec que en la meua intervenció he explicat, tot l'augment d'efectius humans i materials que està suposant, diguem, la consolidació de l'àrea de polítiques d'igualtat i el nou servei d'atenció a les víctimes de la violència de gènere o domèstica.

També ha fet referència a una qüestió molt puntal que és el tema del telèfon de guàrdia. És cert que hi ha un telèfon durant els horaris, diguem, ordinaris d'atenció als administrats, i també és cert que a partir d'aquests horaris es deriva al telèfon de la policia. Amb els efectius existents és difícil disposar sempre d'una persona de guàrdia del servei que pugui atendre aquest telèfon de guàrdia. I és per aquest motiu que a banda d'aquesta derivació, el que estem fent és elaborar uns protocols d'actuació molt detallats amb la policia, i hem previst de cara l'any que ve una sèrie de formacions especialitzades, de tal forma que els agents de policia que responguin a aquest telèfon d'urgència, no el responguin, no atenguin a la gent no només d'una perspectiva policial, sinó que incorporin aquesta necessitat d'atenció més social.

A continuació, pel que fa a la intervenció de la Sra. Pallarés, que potser ha estat més conceptual i filosòfica que la dels altres consellers, -li dic en sentit

positiu- he de dir que puc compartir moltes de les idees i principis que ha apuntat, malgrat vostè digui que jo sóc un tecnòcrata i que vostè és una pura liberal, és evident que molts dels principis que vostè ha esmentat crec que jo els comparteixo i crec que el Govern els comparteix.

Dit això crec que convé que em centri amb les qüestions més concretes que vostè ha abordat.

Vostè ha parlat de la necessitat d'incentivar l'economia com la millor política social. Estic d'acord amb vostè fins a un cert punt. És cert, doncs, que si reactivem l'economia la màquina començarà a funcionar i el model d'atenció social també serà millor.

Jo crec que des del Govern estem fent el necessari perquè això sigui així. I aquest matí m'hi he referit, la política turística, els convenis de no doble imposició. Totes aquestes mesures que està adoptant el Govern, el que pretenen precisament és reactivar i incentivar l'economia.

Vostè també ha parlat d'un model assistencial social en risc i l'ha vinculat a dues qüestions que jo crec que no tenen res a veure amb aquest risc. D'una banda, amb la reducció o amb la disminució de les transferències als comuns, jo en diria més aviat congelació de les transferències dels comuns. Jo crec que això no ha tingut absolutament -potser l'he entès malament- però per això li dic que jo crec que no té res a veure la congelació de les transferències dels comuns amb el fet que haguem posat en risc l'atenció social que es presta des dels comuns. Perquè jo crec que en tot cas, aquesta congelació, el que ha suposat és que potser els comuns han fet menys inversió, però jo crec que han continuat destinant els mateixos recursos a l'atenció social.

I després també ha parlat de congelació dels sous dels funcionaris. Jo crec que també relacionar una cosa amb l'altra, a mi no m'ha semblat molt adequat, tenint en compte que jo crec que, en principi, els funcionaris no són els principals destinataris dels serveis socials o, com a mínim, dels serveis socials vinculats a la precarietat i a l'exclusió social.

Ha parlat també del fet, doncs, que el reglament de prestacions econòmiques li generava dubtes. Tampoc m'ha acabat de precisar ben bé quins eren aquests dubtes. Jo sí que li demanaria, i vostè ho ha dit, va entrar l'1 de setembre, crec que ens hem de donar un temps d'aplicació. I segurament, n'estic segur que hi haurà algunes qüestions, és un reglament llarg, és un reglament detallat, hi haurà qüestions que s'hauran d'anar modificant o adaptant a les circumstàncies derivades, diguem, de l'aplicació pràctica d'aquest reglament.

També ha parlat del fet, doncs, que els tràmits eren feixucs, que es demanava la documentació dos vegades, etc. Jo crec que això ja ho he respost abans, i crec que precisament aquest reglament de prestacions econòmiques va en la línia d'evitar tot això que vostè veia.

També ha dit i no puc estar d'acord amb vostè, ha dit que el fet, doncs, que aquests tràmits fossin feixucs, que tardéssim entre 2 i 4 mesos en atorgar una ajuda social, feia que Càritas s'hagués de substituir a l'acció del Govern i hagués de cobrir determinats ajuts. Jo crec que això no deixa de ser una mica contradictori amb el que ha dit vostè després, que és aquesta possibilitat que havíem traduït amb els ajuts d'urgència, de poder-los atorgar i fer la comprovació del compliment dels requisits amb posterioritat.

Precisament el servei d'atenció immediata que hem implantat i el mecanisme d'atorgament dels ajuts d'urgència va en la línia que ningú s'hagi de substituir a l'acció del Govern i que en casos d'urgència quant a la precarietat i a l'exclusió social sigui, com no pot ser d'una altra manera, el Govern que hi faci front.

També ha parlat de l'absència de dades d'ajuts des del 2013. Bé, potser ho vinculava més a l'absència del pla d'estadística, però en qualsevol cas dir-li que, evidentment, la meua mà està estesa a facilitar-li tota la informació que necessiti. De fet, el Sr. López, doncs, va demanar una sèrie d'informació pel que fa a les prestacions que depenen del meu ministeri i, per tant, si vostè necessita informació complementària en aquest sentit, evidentment, li farem arribar en els millors terminis.

També ha parlat de la necessitat de compartir la història social. Estic d'acord amb vostè. I de fet això és una de les mesures que preveu la Llei de serveis socials i sociosanitaris com a necessària i que, per tant, en compliment d'aquesta llei implantarem.

També ha parlat dels ajuts a l'habitatge, i no sé si l'he entès bé, però m'ha dit que aquest any no hi havia hagut cap convocatòria als ajuts a l'habitatge. És això? No sé. Potser no l'he entès bé. Dir-li que no és així. És a dir, doncs, que fins ara es feien convocatòries d'ajuts a l'habitatge, i precisament des que hem passat al departament d'affers socials i a l'espera de fer un nou reglament d'habitatges al qual m'hi he referit aquest matí, el que hem fet és prorrogar aquesta convocatòria. Per tant, aquesta convocatòria d'ajuts a l'habitatge segueix oberta.

Deixant de banda ja la part d'affers socials, i pel que fa a ocupació i treball, ha parlat de la necessitat de fer formacions ocupacionals més intenses o més professionalitzadores, o més pràctiques a les persones

majors de 55 anys i per tant amb un risc evident de patir una dificultat d'inserció en el mercat de treball i també per a les persones del sector de la construcció. I concretament ha dit que de vegades no se'ls empoderava o no se'ls facilitava les eines necessàries per fer determinades actuacions bàsiques com per exemple poder-se presentar a una entrevista de feina, etc., etc.

En aquest sentit, l'última legislatura ja vam fer un catàleg de formacions i precisament una de les formacions que es preveuen és aquesta, és a dir no només saber acudir a una entrevista de feina sinó també saber preparar un currículum, etc., etc.

Dit això, és cert que hem de fer progressos en aquest sentit i m'hi he referit aquest matí. Estem en un procés de reforma profunda del Servei d'Ocupació, i aquest procés de reforma profunda inclou tota la vessant de formació ocupacional.

També ha parlat de l'insuficient èxit dels programes al sector privat. Jo crec que això ha quedat abastament contestat quan he contestat a la consellera Bonet.

I pel que fa a la CASS, ha insistit d'una banda en el factor de sostenibilitat, en la concreció o la dificultat de la fórmula de càlcul del factor de sostenibilitat. De fet, puc estar d'acord amb vostè, però és el que deia abans. De fet, aquest factor de sostenibilitat encara no s'ha aplicat perquè el Govern l'ha de desplegar reglamentàriament. De ben segur que quan el Govern desplegui reglamentàriament aquesta qüestió posarem una mica de claredat a tot plegat.

I després ha fet una afirmació que a mi m'ha semblat potser una mica taxativa o exagerada quan ha dit que la CASS era un desastre. Ja entenc que ho ha dit d'una forma desenfadada i també entenc que hi ha coses que també s'ha de millorar i aquest matí ho he dit. Hem de millorar i pel que fa a la CASS hi ha una qüestió que és la transmissió de la informació i l'atenció al públic que s'ha de millorar. I jo crec que s'estan posant els instruments perquè així sigui. El Consell d'Administració de la CASS ha fet bastantes actuacions tendents a la transparència. Ha nomenat un mediador, que precisament el que ha de fer és de lligam entre l'administrat o l'assegurat i la CASS, i per tant, crec que en un procés que el que ha de permetre és que aquesta informació, aquesta transparència i aquesta atenció millori substancialment. Dit això, a mi em sembla que a la CASS la gent fa bona feina en general, i per tant a vegades, situacions anecdòtiques tampoc s'han de convertir en la regla general.

Finalitzo agraint també a la consellera Riberaigua per la seva intervenció. Crec que ha estat una intervenció constructiva, crec que ha estat una

intervenció pedagògica. Ha fet un repàs del procés de gestació i elaboració de la Llei de serveis socials i sociosanitaris, de les millores que ha comportat aquesta llei, perquè nosaltres i ho he dit aquest matí, defensem que no és una llei limitadora de drets i prestacions sinó que ben al contrari, és una llei que ha permès incrementar les prestacions i reconèixer més drets malgrat segurament hi ha gent que no pensarà com nosaltres, i poca cosa més.

Si de cas, reservo potser alguna cosa que m'hagi quedat pendent pel proper torn de rèplica.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Iniciem doncs un segon torn d'intervencions per part dels grups parlamentaris.

Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la consellera, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Bé nosaltres entenem la política social no només com a prestacions econòmiques, per la qual cosa nosaltres mai ens hem volgut centrar única i exclusivament en el tema econòmic. Ho volem veure des d'una perspectiva molt més general perquè les diferents accions que es poden arribar a desenvolupar poden assolir la cohesió social i si només ens centrem única i exclusivament en el tema econòmic, moltes vegades no ho aconseguiríem ni ajudaríem de la manera que creiem que cal ajudar als col·lectius més desfavorits.

La passada legislatura ja vam dir, no consideràvem la Llei de serveis socials i sociosanitaris com una mala llei, i ho sento Sr. López, és que no la consideràvem, perdoni que li digui però era així. Millorable sí, dolenta no. I no és la primera vegada que algun grup i vostès també ho han fet, han votat lleis a favor tot i que amb alguns preceptes no hi estaven d'acord. Aleshores penso que també tenim aquest dret democràtic de fer-ho i no crec que sigui una qüestió justa que constantment anem donant-li voltes al tema que tenim dret a fer.

Jo crec que el problema resideix en què nosaltres tenim un model de cotització francès, seguint el model francès però tots tenim al cap un model de prestació que tira més cap al sud, cap al model espanyol. I això moltes vegades genera discrepàncies perquè els models econòmics són diferents i les maneres de cotitzar són diferents. Aleshores si a sobre de què tenim aquestes disfuncions, les anàlisis que fem, les fem parcialitzades, doncs ens trobem

que moltes vegades resulta injust. Però independentment d'això, comparteixo els principis, però insisteixo, entenc que la coresponsabilitat en això ja no ens posaríem d'acord pel tema del segon grau, i accepto el fet que em recordi que els que estan en situacions més desfavorides el LECS, doncs els exclou de poder ser familiars obligats, però igualment el principi no m'agrada. No m'agrada i penso que crec que aquest esforç el podríem arribar a fer.

El que passa és que en la nova orientació quan parlem de cronicitat, parlem d'atenció domiciliària. Ara s'ha fet aquest nou plantejament de què l'atenció domiciliària passarà a càrrec del Govern, de què els comuns aquesta, jo vull creure que la proximitat perdurarà perquè vull creure que perdurarà. Vull dir que tots recordem i suposo que tothom sap que els serveis d'atenció domiciliària els donava el comú però també els donava el SAAS. I el SAAS oferia la mateixa continuïtat i la mateixa proximitat que oferien els comuns. Però a mi m'agradaria més parlar més que d'atenció domiciliària, m'agradaria més parlar d'atenció comunitària, vist des d'una perspectiva molt més global i vist com un element més de coresponsabilitat, ja no només dels familiars sinó de la societat envers la pròpia societat i els problemes que té. I crec que això seria interessant que, Sr. ministre quan plantegin el desenvolupament de l'atenció domiciliària no ho faci només des de la perspectiva única i exclusivament de l'atenció domiciliària sinó que anem una mica més enllà i fem una atenció comunitària, que probablement ens sortirà molt més beneficiosa i ens aportarà molt més a la nostra societat.

Ja li havia dit amb el tema dels segons graus, amb el tema dels discapacitats, del percentatge sobre el grau de menyscabament, sí que entenc que hi ha aquesta ajuda, aquest pla de treball cap al discapacitat, però ells sí que es refereixen que aquest fet els hi generava disfuncions. I com aquests dies he parlat amb ells, doncs m'han seguit expressant en alguns aspectes el mateix. Doncs jo també he de seguir i he de continuar defensant els interessos que ells ens reclamen i que volen que continuem.

En quant a l'auditoria, ja li havia donat una miqueta de temps i tenia previst donar-li una mica més de temps, però en vista que teníem el debat avui he pensat que era una bona oportunitat per plasmar la necessitat d'aquesta auditoria, recordar-li, que sé que segurament se'n recordarà, però a més a més, li posaré una proposta de resolució que ja està entrada i se la pot revisar doncs sobre... perquè ens en recordem tots una mica més i no ho deixem al calaix i ho fem. Perquè crec que és important, si fem

aquesta auditoria, ens evitarem molts problemes, ens evitarem moltes males opinions, ens evitarem moltes males valoracions, i crec que donarem un missatge als ciutadans que és que els serveis socials no només són diners i aquestes dades i aquests números que surten sinó que són alguna cosa més, i van una mica més enllà.

I en quant a la cartera de serveis, una mica el mateix. Doncs em preocupa i em preocupa perquè, i perdoni pel ministre de Sanitat, però és que la cartera de serveis de sanitat fa molt temps que l'he reclamat, i l'he reclamat una i una altra vegada i no m'agradaria que seguís pel mateix camí.

En quant a la CASS, el tema de les cotitzacions dels autònoms. Sí ja sé, ja ho vam veure el passat debat d'orientació política, en vam parlar aquí. Sé que s'hi està treballant però també és un fet que val la pena remarcar, que hi hem estat a sobre i que volem continuar estant-hi a sobre. És un problema real, és un problema que ens han expressat els col·lectius, i que creiem que cal tenir-lo en compte. I que a vegades està relacionat també quan els col·lectius d'autònoms també reben pensions per discapacitats per part de la seguretat social, tant les contributives com les no contributives. Aleshores per això tornem a la segona proposta de resolució el plantejament d'intentar plantejar de nou totes aquestes prestacions d'invalidesa o d'incapacitat que dona la seguretat social, les contributives i les no contributives, analitzar-les de nou i veure realment quins problemes ens estan generant els col·lectius. A veure si realment el que els hi està passant és altrament i trobem alguna fórmula per poder-ho solucionar. No és just tampoc que tinguem aquests col·lectius de forma desfavorida o com a mínim que ells tinguin aquest sentiment i penso que bona feina faríem si ens reuníssim i poguéssim trobar una anàlisi, un document on fer propostes a través d'una anàlisi acurada d'aquest problema.

Quant a la revalorització de les pensions jo penso que hi ha dos conceptes diferents: un és el càlcul de la pensió de jubilació i un altre és com la revaloritzem. El càlcul de la pensió de la que feia referència la Sra. Pallarés, aquella fórmula, s'aplica a partir de pensions que són a partir de sous, si no recordo malament, 3.500 euros, si no recordo malament.

I una altra cosa és el factor de sostenibilitat que s'aplica quan es revaloritza, que hi ha el factor de sostenibilitat o l'IPC, i si recorden molt bé va ser -i els que eren membres de la comissió- és un treball -Sra. Calvó, vostè estava a la Comissió de Sanitat la passada legislatura- vam aconseguir que el Govern que entri decideixi què és el que vol aplicar. Nosaltres aplicaríem sempre l'IPC, i ho dic ara i ho

diré sempre, però qui vulgui aplicar el factor de sostenibilitat doncs podrà fer-ho tot i que nosaltres no ho faríem.

Quant als estudis de la CASS doncs, bé, què dir? No han estat massa ajustats a la realitat i sempre ens generen dubtes perquè de fiabilitat en tenen més aviat poqueta perquè fan uns plantejaments que moltes vegades tampoc s'ajusten a les realitats socioeconòmiques i demogràfiques reals, i jo crec que ho estem veient que no s'acaba d'ajustar.

I finalment, quant al tema de la Carta Social Europea. A veure, a mi em sembla molt bé el que diu d'esperar a què tinguem el Codi de relacions laborals però també fa molts dies que l'esperem, no? Sr. cap de Govern, des que va venir el Sr. Ban Ki-Moon...

(Se sent riure)

És que se'ns havia quedat una miqueta...

Des que va venir aquí el Sr. Ban Ki-Moon i li vam dir que faríem la reforma i la regulació del dret de vaga doncs, i a dia d'avui encara no ho tenim i bé, hem d'intentar en millorar en drets socials i jo crec que en la línia.

I aquesta seria la tercera proposta de resolució, li he posat uns quants articles i evidentment estem oberts a negociar-ho i a parlar-ho però penso que són articles que avui en dia independentment de les millores que puguem fer legislatives aquests ja donen compliment amb el que ja hem arribat a fer.

Jo ho deixaria per ara aquí i si tinc més coses ja tornaria a intervenir.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Molts gràcies.

També ara pel Grup Mixt, Sr. Pere López teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Abans de començar a replicar pròpiament els discursos que hi han hagut, voldria acabar de comentar algun dels aspectes que potser no he tingut prou temps d'explicar en la primera intervenció, no pas perquè el Sr. síndic no ens hagi deixat temps sinó perquè segurament avui hi havia moltes coses a dir.

Crec que he anat massa ràpid i volia fer més incidència quan parlava de la manca de l'oferta educativa dels majors dels setze i divuit anys, ho he apuntat i el Sr. Espot m'ha contestat, tinc una llista de totes les coses que no m'ha contestat Sr. Espot però en tot cas aquesta és una de les primeres-; la

veritat és que amb la informació que tenim ens sembla que això és una realitat i una llàstima tenint un model d'escola inclusiva com la que tenim en la que hi ha persones que estan fent una grandíssima feina que ha arribat als setze i als divuit anys doncs, aquest camí no porta enlloc i tot el treball, el bon treball, que s'ha fet amb aquestes persones doncs, d'alguna manera es malmet més enllà de què tenim casos concrets i som coneixedors, i també ho és vostè Sr. ministre -en aquest cas ministre d'Educació-, que aquestes persones entren en una fase complicada de manca de projectes, són joves alhora per fer qualsevol tipus de projecte d'inserció sociolaboral i, per tant, estan en terra de ningú en una situació complicada que els acaba portant a situacions de desànim, de quedar-se a casa sense tenir cap oferta ni formativa, ni laboral.

La segona de les qüestions a la que em volia referir -aquest matí aquesta sí que no l'he citada- són diferents tractaments, o diferents demandes -com parlava- de l'atenció a la sanitat que al nostre entendre hauria de tenir cobertura, i volíem parlar de la qüestió de la podologia per la gent gran i de la fibromiàlgia com tractaments que, al nostre entendre, hauria de tenir la seva consideració de patologies cobertes per la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

M'he referit -i vostè també ho ha fet Sr. ministre- als retards amb diferents convocatòries d'ajudes socials, els retards amb alguns terminis de resolució i ens preocupa particularment el retard al que vostè ha fet referència en la convocatòria dels ajuts als habitatges. Ens sembla que més enllà dels retards en la convocatòria d'aquests ajuts efectivament està provocant problemes de pagaments i de concessions d'aquests ajuts que estan provocant tot un seguit de problemàtiques prou importants.

Tampoc he dit en la meva primera intervenció, i ho tenia anotat i amb això em disculpo Sr. ministre, de reconèixer-li els mèrits i la bona feina feta en reducció de l'atur. Vostè ha dedicat molt temps en la seva primera intervenció, segurament és la part en què volia presentar un balanç més positiu i no ha estat just que jo -que li he retret moltes coses penso que amb dades i amb informació en polítiques socials, pensions i prestacions- no li reconeguï la bona feina que vostès han fet, xifres a la mà igual que les xifres de pensions apunten el que apunten, les xifres de l'atur, les xifres d'ocupació també apunten el que apunten el bon treball que en aquest sentit vostès han fet no només per la reducció de les xifres a l'atur sinó també per l'èxit dels programes ocupacionals i els programes formatius.

Després, en relació a les retallades -i aquí diria que no hi ha cap part de la meva intervenció que queda

per explicar... Bé, hem assistit a un reguitzell de símils del calendari, el Sr. ministre per no dir "retallades" ha dit que "haviem revisat o matisat algunes prestacions", la Sra. Riberaigua ha estat més creativa, ha parlat de "defensa de la sostenibilitat" en algun cas, i en l'altre d'ajustos a la realitat socioeconòmica del país.

Bé, està clar que hi ha hagut retallades, que aquestes retallades les hem pogut demostrar amb les demandes d'informació que hem pogut efectuar que el Sr. ministre ens ha contestat -jo crec que no li he fet cap comentari en relació a què no ens havien lliurat informació-, he fet les demandes d'informació... les vam lliurar, les vam entrar quan faltava poc per fer un any de l'entrada en vigor de les noves lleis, per tant, quan estàvem arribant al mes de març del 2016 i va ser en part a la lectura d'aquestes dades que vostès ens havia fet arribar, ens va semblar escaient demanar un debat com el que avui estem tenint perquè hi havia hagut molta crítica des del Partit Socialdemòcrata, si hi havia hagut o no hi havia hagut retallades i pensàvem que avui era el dia per exposar les xifres i amb dades concretes, doncs la realitat de quina ha estat la seva política social.

La Sra. Riberaigua ha fet vàries referències que m'han semblat desencertades... No sé si parlava per nosaltres... m'imagino que sí; parlava de populisme de fira, ha fet algun parell de comentaris.

Miri, nosaltres hem vingut aquí a explicar quin és el nostre punt de vista, el nostre posicionament polític, no ens convertim, Sr. Espot, en portaveus de ningú ni en "portaparaula" de ningú però sí que ens sembla que estem recollint la preocupació important que hi ha en el nostre país sobre determinades situacions. És evident que tenim dos models diferents, que tenim dos maneres diferents de veure les situacions. Vostè pel que em sembla se'ls mira des de dalt amb una visió paternalista del qui dona caritat i té bona sensibilitat cap als seus ciutadans... Nosaltres intentem mirar-nos-la des de més a baix entenent el que són els drets de les persones i el que entenem que han de tenir-hi dret i han de poder accedir.

Vostè ha dit que va ser una reforma valenta la que vam fer, ha fet servir vàries vegades la paraula "valenta"; segurament hagués pogut trobar algun altre adjectiu qualificatiu perquè si d'alguna cosa no es pot considerar aquesta reforma és de valenta: anar a atacar als febles, anar a atacar les persones que estan amb malalties de llarga durada o les persones que tenen algun tipus de discapacitat no crec que sigui precisament o que mereixi l'adjectiu de "valent".

Quant a la prestació a les cotitzacions dels autònoms amb el 22% potser no m'he explicat bé i potser l'he

portat a confusió amb la seva intervenció. El que jo estava dient és que les prestacions que reben els autònoms cotitzen el 22%, és a dir, quan un autònom rep una prestació -o sigui, una pensió de jubilació, una pensió d'invalidesa, o qualsevol tipus de prestació social-, sobre aquesta prestació l'autònom cotitza un 22% mentre que la persona assalariada cotitza un 6,5% perquè té una part patronal que és la CASS o el Govern en funció de qui és el que li atorga aquesta prestació, i el que estàvem dient, a les xifres que hem donat avui de quin és l'import d'aquestes pensions i d'aquestes prestacions, ens preocupa que en el cas dels autònoms, aquestes prestacions que al nostre entendre són prou baixes, es vegin reduïdes amb un 22%. No tenim una proposta concreta de com solucionar aquesta qüestió, però ho hem volgut apuntar perquè ens sembla que és una qüestió prou rellevant.

Després han parlat de pressupost, vostè i una mica el Sr. Espot, però vostè ha donat les xifres de manera més concreta. Ha comparat el pressupost del 2016 amb el pressupost del 2009. A mi si em permet, jo parlaré del pressupost del 2011. Jo no sé si el Grup Liberal, encara que el Grup Liberal del 2009 segurament estaria repartit entre demòcrates i liberals, doncs, vol fer una defensa en relació a les xifres que vostè ha donat, però jo sí que em faig responsable de les xifres del 2011 i serà un plaer poder explicar quines són aquestes xifres.

Nosaltres l'any 2010, vam fer tota una sèrie de reformes, vam fer alguna cosa més del que ha dit vostè, quan ha fet el balanç dels diferents governs, penso que ha estat particularment poc generós amb els dos anys del Govern socialdemòcrata i ha passat molt ràpid, perquè ha dit només una mesura. Crec que en vam fer vàries -i en tot cas les xifres ho demostraran- quin és l'impuls que es van donar en aquests dos anys al programa de polítiques socials. Entre altres qüestions vam prendre una decisió molt important que és reduir el percentatge de menyscabament del 70 al 60% per poder rebre ajudes socials, que va tenir, com vostè sap, un impacte molt notari.

En tot cas, les xifres que deia la Sra. Riberaigua que parlava de 19, però en tot cas són 18, 7 milions l'any 2016 pel programa de protecció social, el subprograma 31 del projecte de pressupost. L'any 2011, insisteixo, és un projecte de pressupost del que me'n puc sentir responsable en nom del Partit Socialdemòcrata, no el del 2009, que va ser elaborat pel Partit Liberal. L'any 2010 nosaltres vam fer totes aquestes sèries de reformes que els hi he explicat. Era de 16,3 milions d'euros. Per tant, estem parlant que 5 anys després, tenint en compte que algunes

prestacions que es pagaven des de la CASS ara es paguen des del Govern, estem parlant de poc més de 2 milions de diferència. En tot cas, en futurs torns de rèplica en podrem discutir sobre aquesta qüestió.

La Sra. Riberaigua ha parlat fins i tot menys estona que el Sr. Espot de les prestacions i de les pensions, que ja té mèrit, si el Sr. Espot, el Sr. ministre, doncs, que ha fet un llarg discurs, com deia abans, un llarg discurs d'una Andorra i d'un país que nosaltres no ho reconeixem, i ha passat molt ràpid quan ha parlat de les pensions de les jubilacions, ha passat molt ràpid quan ha parlat de les pensions d'invalidesa, vostè, ja té mèrit, ho ha fet encara més ràpid que ell hi ha passat veritablement de puntetes.

Abans d'entrar a comentar alguns dels aspectes que s'hi referia el Sr. Espot, voldria fer una breu referència a la intervenció que feia la Sra. Bonet. No és que li vulguem retreure que vostès van votar la llei de serveis socials, que van votar la llei de serveis socials i la llei de la CASS. És a dir, van votar les dues modificacions. Ja sé que això a vostè la posa en una situació incòmoda a l'hora de defensar diferents posicionaments, però en tot cas, és una decisió que vostès van prendre lliurement en el seu moment fent costat a Demòcrates per Andorra, que tenia 22 consellers i no tenia massa necessitat de suport parlamentari per tirar endavant aquesta reforma.

Quant al ministre Espot, ens diu que tenim plantejaments polítics diferents. Penso que és evident, fins i tot penso que és bo. També s'ha vist quin és l'impuls que van donar els socialdemòcrates de les polítiques socials amb el poc temps que vam poder governar. En tot cas, prefereixo que em digui això que no el que ha dit a la Sra. Bonet que comparteixen el programa social gairebé íntegrament amb el d'SDP o que SDP comparteix el seu programa de polítiques socials.

Vostès han estat hàbils en aquests cinc anys i mig de Govern perquè han tingut un discurs moderat, però hem vist avui o avui hem pogut demostrar la contundència de les seves actuacions i l'efecte que aquestes legislacions han tingut. I no em referiré ara com he fet tot aquest matí al llarg de les diferents retallades en diferents prestacions, i que a demés han atacat sempre als més febles.

Li feia referència abans que vostè m'ha dit que jo m'havia convertit en portaveu de col·lectius. Jo no m'he convertit en portaveu de col·lectius. El que sí que hem fet abans d'aquest debat és reunir-nos en bona part dels col·lectius socials i amb la federació de la gent gran, per compartir preocupacions, per compartir posicionaments, jo crec que he dit o si més no volia dir que volíem ser correctja de transmissió d'aquestes preocupacions.

Quant a les demandes d'informació ja li he comentat abans. Ens ha facilitat totes les dades. De fet, en base a aquestes dades hem pogut construir la nostra intervenció i els nostres arguments.

Després, quant a la qüestió, de la solidaritat forçada o no solidaritat forçada, en relació als familiars obligats fins al segon grau. Un element que evidentment suposa diferències entre vostès i nosaltres i que penso que cal que expliquem bé.

Al nostre entendre, que un nét que està cobrant més de 2.000 euros l'obliguem a finançar la pensió de l'avi o la prestació social de l'avi és una solidaritat forçada. A mi em sembla que algú que està cobrant més de 2.000 euros ha de tenir el seu projecte vital, que l'Estat ha de garantir un mínim de pensions i de prestacions entre les quals, al nostre entendre, està la de garantir un salari mínim per tot aquell que ha treballat 40 anys al nostre país, independentment de la seva situació econòmica i independentment de la situació econòmica del seu entorn familiar.

Per tant, sí, amb els exemples que vostè ha posat, al nostre entendre, això és clarament una solidaritat forçada amb una situació econòmica que no és especialment xocant, és a dir, amb els ingressos dels que estem parlant, i en tot cas, que s'està suplantant de quin ha de ser, al nostre entendre, la responsabilitat de l'Estat.

Després ha parlat de les pensions baixes, ha parlat que aquestes pensions baixes són al llarg dels anys, que hi ha molta gent que ha treballat poc al nostre país, ha parlat que això passava abans del 2008 i que passa ara després del 2014. Ha obviat dir que no passava o que no ha passat en el període entre el 2008... bé per ser correctes entre el 2009, que va ser el termini d'entrada en vigor de l'anterior llei de la CASS, que es va aprovar per unanimitat, no per ampli consens com ha dit aquest matí vostè, es va aprovar per unanimitat d'aquesta Cambra a diferència de les diferents modificacions que vostès han fet, que han obviat sempre al Partit social demòcrata.

Per tant, entre l'any 2008 i l'any 2014, aquestes pensions no eren, com vostè ha mencionat, pensions baixes, perquè en aquell moment es va garantir un mínim de pensió de jubilació que establia el projecte de llei de l'any 2008.

Vostè m'ha parlat de separar el contributiu i el no contributiu. Aquí podríem estar fins i tot d'acord amb aquest plantejament. En el que nosaltres no estem d'acord, és en què aquest no contributiu estigui subjecte a aquest concepte d'obligatorietat familiar. Si es vol separar el contributiu i el no contributiu als efectes de clarificació dels comptes de

la CASS, el que entenem que en cap cas això pot afectar el dret.

I abans quan li parlava de l'obligatorietat forçada dels familiars, i vostè ens posava l'exemple del nét que cobra més de 2.000 euros, li volem parlar, li volem recordar que al nostre país avui dia ja es paguen impostos, que les persones paguen IRPF, i que han de ser aquests els mecanismes que han d'haver-hi de solidaritat i els mecanismes que han de permetre garantir uns drets mínims per a totes les persones.

Després vostè ha dit que no coneix ningú que estigui afectat per la qüestió del tercer pagador. Bé possiblement no parlem amb les mateixes persones. Jo conec molts casos, i li puc assegurar que és una realitat al nostre país que hi ha gent que no es pot fer una analítica de sang, i que no pot anar al metge, i que en tot cas, la decisió no ens sembla a nosaltres tan complicada i en tot cas, són vostès i el seu Govern que ja fa vàries legislatures o des de principis de l'anterior legislatura que ho estan promentent.

Ha parlat de la violència de gènere, el que apuntàvem aquest matí nosaltres és que quan aquest telèfon es desvia a la Policia, ens preocupa que no hi hagi un protocol. Vostè ha parlat que s'estan preparant aquests protocols i en tot cas, és una demanda que l'animem a tirar endavant.

I després li voldria fer tota una sèrie de consideracions sobre alguns punts els quals no me n'ha parlat, molts dels quals probablement seran propostes de resolució que presentarem els consellers del PS i sobre el qual en tant que ministre d'Afers Socials ens agradaria conèixer la seva opinió.

La primera és la penalització de les malalties de llarga durada, la qual vostè m'ha semblat en la seva intervenció inicial que hi era favorable. Nosaltres presentarem una proposta de resolució perquè no es redueixin les prestacions quan la malaltia és de més durada.

Tampoc ens ha parlat de la nostra proposta d'eliminar l'obligatorietat de cotitzar als 60 mesos dins dels darrers 72 mesos, que tants problemes està donant a diferents prestacions i particularment en pensions de viduïtat.

Després no ens ha parlat de la sostenibilitat i de la nostra proposta de què el Consell d'Administració de la CASS faci un calendari clar i concret en els mesos a venir de quines són les actuacions a emprendre. No ens ha parlat dels itineraris formatius per les persones amb diversitat funcional però aquest tema ja m'hi he referit abans i tampoc ens ha parlat de la conceptualització com a serveis de concurrència és a dir serveis que no estan garantits a nivell pressupostari de determinades prestacions que estan

als serveis sociosanitaris. En tot cas, si hi ha altres tornos de rèplica en podrem parlar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Liberal. Té la paraula la consellera, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, primerament potser em disculparé per tenir un discurs tan conceptual més que tan numèric com d'altres intervencions que ens ha fet en relació a aquesta qüestió. Potser és que ja sabia que d'entrada alguna de les intervencions ja vindrien més cap aquest costat i volia centrar-me més en poder expressar avui la percepció que tenen alguns dels ciutadans i organismes i persones que tots en general ens relacionem amb les institucions i també amb els treballadors socials que hem parlat i associacions, les percepcions que tenien sobre algunes qüestions.

En la meua introducció, quan jo he fet la referència a les retallades que s'havien dut a terme en relació als comuns o els salaris dels funcionaris i també en algunes retallades que es van fer que ha comentat el Sr. López en relació a les prestacions socials. El que volia dir és que es conceptualitzaven dins d'un món i dins d'una situació en aquell moment en el qual també els països veïns estaven en la mateixa situació, hi havia una crisi important i tothom va prendre aquest tipus de decisions, també en altres països. I només volia fer referència que això crea una sèrie de precedents, que a vegades hi ha coses que es fan en un moment, per una situació molt concreta i després es perpetuen i són molt difícils de tornar a canviar. En això em volia referir, no en el fet de barrejar cols i naps sinó a contextualitzar una mica la situació en la qual es van prendre aquestes decisions.

En relació al que comentava dels tràmits feixucs. Sí que és veritat que avui ens ha comentat aquesta ampliació dels departaments, aquestes noves contractacions, aquesta àrea que s'ocuparà de gestionar tota aquesta història social perquè els tràmits s'agilitzin molt més. Però és cert que encara aquesta és una queixa reiterada, es voldria que fos més àgil però de fet no ha fet cap referència per exemple a la proposta concreta que jo feia en relació a tenir un model que fos més de comprovació a posteriori no tant d'autorització sinó que es requerissin uns mínims i que fos molt més àgil, fins i tot inferior als dos mesos que es triga o que marca la llei per donar aquestes ajudes.

En relació a la intervenció de Càritas. Això és així perquè els criteris que s'estableixen a vegades els servidors socials no tenen capacitat per incidir o agilitzar els tràmits. Estan establerts dins del que està marcat i aleshores doncs com que es considera que una família, una situació no és urgent, doncs aquell tràmit no es pot fer i aleshores aquells mesos fins que arriba l'altra ajuda, Càritas està fent de suport. Per tant, per això volia incidir molt en el fet de poder formar i capacitar els treballadors socials, aquells que estan parlant amb les persones i que haurien de poder amb un informe recomanar o poder dir que hi ha certs criteris que encara que no en tot estigui dins del que marca el reglament és necessari agilitzar aquestes ajudes.

En relació a l'absència de dades. Bé, sí he fet la referència al pla d'estadística que estaria bé per poder-les obtenir. Jo sé que si demanem la informació doncs estic convençuda que ens la donaran, no tinc cap dubte en relació a això però crec que haurien de ser públiques, que tothom hi podria tenir accés en relació a què i quantes famílies. Evidentment no amb els noms però trobo que hauríem de conèixer la població a qui s'està donant aquest tipus d'ajudes.

En relació als ajuts a l'habitatge, és veritat que estem a l'espera d'una nova ajuda, a part d'un nou reglament que ha comentat aquest matí per poder-ho establir. També nosaltres hem fet una proposta en relació a això, concretament al fet que es pugui facilitar com recuperar aquell crèdit tou que també penso que és vigent, que es fa sobretot per emancipació però que penso que estaria bé tenint en compte que els ajuts d'habitatges es donen majoritàriament a famílies monoparentals i a gent gran, que es tingués en compte algunes altres casuístiques com aquestes dones en una situació econòmica molt desavantajosa que necessiten sense estar en una qüestió d'urgència o de violència domèstica poder gestionar una separació i no la poden fer perquè tenen fills, bàsicament per aquests tres mesos de dipòsit que s'han d'avançar i que normalment no tenen aquests diners perquè ja estan en una situació crítica i que pensem que estaria bé poder activar aquest tipus de creditor per facilitar i no incórrer que aquestes famílies quan tenen d'iniciar una nova vida i que volem que siguin autònoms i que no tinguin aquesta necessitat de demanar ajudes socials, no tinguin aquesta càrrega d'inici i puguin enfrontar amb més èxit aquestes decisions.

En relació a les formacions d'ocupació, sí el que volia fer incidència és sobre que haurien de ser més pràctiques i que també s'hauria de tenir més contacte amb el que és les empreses. Sí que

existeixen aquestes ajudes que s'estan donant i que a més a més fan les pràctiques i sembla que estan funcionant molt millor. També és molt nou però penso que s'hauria de poder incidir en el fet de quin tipus de formació es fan amb aquestes persones. Vostè comentava en relació a que sí que es dona un bàsic però aquí també em vull referir a la idea de la percepció que reben les persones que han tingut de fer aquest tipus d'entrevistes o que han volgut fer ús de la borsa de treball i han fet una demanda i se'ls ha enviat una sèrie de gent i la percepció que té l'empresari sovint és que aquestes persones doncs a vegades necessitarien una mica més d'informació en relació a la feina que s'estan presentant i com s'han de presentar en una entrevista d'aquest tipus.

Què es fa? Sé que alguna cosa es fa, penso que també la Creu Roja ha fet un esforç per formar en qüestions de currículum, d'entrevistes a algunes de les persones, però pensem que no és suficient perquè la percepció que rep l'empresari en aquest aspecte quan es pregunta, és que no és així, i es necessita o intentar fer un esforç superior. També ho ha comentat el ministre i penso que és una bona línia.

En relació a la CASS. Evidentment jo entenc que el personal de la CASS està sobretot de tracte al públic, s'estan fent molts esforços i evidentment no vull criticar la feina que fan. El que és evident és que algunes vegades ni ells mateixos poden donar una explicació i molts usuaris saben que quan fan una pregunta a la primera planta, els envien a la segona, a la segona responen una altra cosa, ningú et diu les coses clares. Quan també feia el comentari en relació a la pensió que explicava aquest matí i que ara es comentava en relació al factor de sostenibilitat, no s'ha desplegat, hi ha unes mesures que no se sap si són actives en relació als canvis a la llei del 2013. Però la realitat és que ningú sap, les persones no saben, no estan informades en relació a aquest procés. I el que està allà posat tampoc informa ningú perquè no ho entén ningú, per tant, entén que és molt important que en tota aquesta qüestió de la CASS, sobretot tot el que està relacionat amb les pensions perquè tots venim d'un sistema que enteníem que era admès de capitalització en el qual nosaltres estàvem cotitzant i treballàvem i allò que un estava posant en aquella caixa, algun dia li pertanyia. I sí que hi havia una part que era solidària però tot això ha canviat des del 2008 i moltes vegades la demanda de què les persones no entenen o no hi ha prou coneixença en relació a aquesta qüestió de la pensió. El sistema ha canviat per moltes raons, l'envelliment de la població sobretot i l'efecte que té, això no es pot canviar, és així, i s'ha de fer mesures però penso que és molt important informar les persones en relació a aquest esforç que s'està fent,

a com s'està gestionant i al fet de què es puguin fer projeccions en relació al que la gent està portant a la CASS perquè finalment la gent està portant i tothom està fent un esforç, i els empresaris també per això penso que és molt important ser més clarificador en tota la gestió que es fa des d'allà.

Després, durant el debat és veritat que s'ha centrat en altres qüestions. A mi m'agradaria exposar una altra que abans tampoc no he tingut ocasió de comentar i és en relació amb el Servei d'Atenció Domiciliària que passarà des dels comuns a gestionar-lo el ministeri, aquest acord ja és així que ens ho ha explicat aquest matí, i també en relació al tema de la proximitat que per a nosaltres també considerem que és molt important. Sembla que no està molt clar com quedarà el personal que està treballant dins de les parròquies, si continuaran sent les mateixes persones, si hi haurà desplaçaments... Pensem que, no li demano ara mateix al Govern que ens doni un criteri en relació a això si encara estan treballant, ho sé perquè m'han explicat que precisament s'està fent un esforç molt gran per fer tot aquest intercanvi, però també moltes persones tenen molts dubtes i la preocupació més gran és sobretot els cuidadors de la gent gran aquest factor de coneixença que tenen del seu cuidador i que és molt important tenir un referent que es mantingui, aleshores pensem que és molt important que quan es fan aquest tipus de canvis, finalment com deia aquest matí, l'administrat o el que rep el servei i l'ajuda no necessita saber tota la cuina interna del funcionament, el que vol és que se l'atengui i que aquesta tensió no vagi a menys.

Jo crec que... Sincerament penso que s'han fet molts esforços, jo -el ministre ho ha comentat abans-, no m'han reconegut... Jo crec que s'està...

(Se sent riure)

No directament a mi amb aquesta idea conceptual que tinc de model, és veritat que nosaltres faríem altres coses molt diferents. Considerem que l'Administració s'hauria de poder avançar cada cop més amb aquesta idea del tràmit únic i d'una ajuda de cara a l'administrat, -internament s'han de tenir tots els criteris necessaris per poder conèixer i gestionar tot això- però, de cara a l'administrat al final el que necessita és una ajuda, al final el que vol és que se li doni resposta d'una forma ràpida i en relació a la gent gran en aquesta qüestió del Servei d'Atenció Domiciliària penso que és molt important que es mantinguin aquestes persones que són el referent per aquesta gent gran que ja està sent atesa i que això no es trenqui.

S'ha parlat d'altres qüestions que nosaltres no hem intervingut massa. El tema de la familiaritat si és

obligada, o no... Nosaltres entenem que la família ha d'ajudar, sincerament. O sigui, la família ha d'estar allà no únicament quan es compleixen els 65 anys, la qüestió també que veiem en relació al tractar amb discapacitats i amb algunes qüestions difícils, la família hauria d'estar sempre vinculada. Desgraciadament el model familiar ha canviat molt i canviarà més, aleshores entenem que... -i això és una qüestió que vaig intentar també comprovar en la nova llei- que es pogués avaluar el fet de què hi hagués altres persones dins de la convivència perquè el model familiar canvia, tenim moltes famílies reestructurades, tenim actualment... bé, això sempre ha passat però molts pares que no contribueixen quan es separen en el sostén dels seus fills, per tant, serà molt complicat demanar-li algun dia a aquests fills que aportin o que se'n cuidin d'aquests pares que mai no se'n van fer càrrec. Desgraciadament és una qüestió amb la qual vivim, i penso que cada cop també trobarem més models familiars diferents d'estructures molt canviants. Per això és molt important que se sigui flexible en aquesta qüestió i que també s'entengui que amb aquesta obligatorietat s'haurien de tenir algunes qüestions en compte.

Abans també ho he comentat, la Llei sempre parla en relació a les valoracions en conceptes d'ingressos i penso que també s'hauria de preveure certes despeses perquè alguns dels models -com també feia referència el Sr. López-, de vegades amb 2.000 euros segons les despeses i les càrregues que tinguis és complex arribar-hi per això penso que s'hauria de ser flexible en aquesta qüestió.

I bé, només voldria concloure amb la qüestió de... és la idea del tercer pagador que sí que ha fet referència a aquestes persones que ja es beneficien però també penso que hi ha moltes situacions que d'entrada ja s'haurien de poder gestionar perquè persones que estan rebent certes ajudes i estan en una situació difícil, molt difícilment també podran anar a fer certes revisions mèdiques i crec que s'hauria de poder gestionar d'una forma més directa respecte a les famílies.

El tema dels autònoms també s'hi ha fet referència, nosaltres no n'hem parlat. Esperem amb candeletes aquesta proposta del Govern per veure com es pot flexibilitzar la situació en la qual es troben perquè és difícil i perquè també considerem nosaltres que seria un incentiu a l'economia per aquesta petita empresa i per aquells que volen iniciar un projecte personal a nivell empresarial, que s'hauria de poder incentivar, de tal forma que poguessin estar coberts i com a mínim que hi haguessin uns períodes d'adaptació per arribar a poder cobrir la totalitat de l'import que s'hagi establert. Sí que és cert que hi ha aquesta reducció que nosaltres també la vam revisar i ens va

semblar molt bé de què es pogués presentar la comptabilitat i tenir aquesta reducció d'entrada del cost, però també és veritat que tampoc s'ajusta a les necessitats de molts i que estaria bé tenir un plantejament una mica més just.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula la consellera, Sra. Patrícia Riberaygua.

(A les 18.20h deixen la sala la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet i el Sr. Gerard Alís)

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, aquest matí hem pogut sentir a tots els grups. Donar la seva opinió sobre la seva concepció de les polítiques socials aquí al país. Hi ha hagut molts punts que podem estar d'acord i d'altres que no, però bé, la majoria dels grups han entès les nostres polítiques.

Segur que no arribem a tot arreu però el nostre objectiu és anar cada vegada més enllà i fer passos per millorar en aquells aspectes que siguin necessari. Doncs, totes les aportacions positives d'aquest debat seran benvingudes i segur que Govern impulsarà o anirà més ràpid, potser, en el desplegament de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris.

També, després d'haver escoltat a la majoria dels grups hem vist el full de ruta, la Llei de serveis socials que s'està desenvolupant, etc, etc, però bé, la política social no s'acaba mai i sempre hi ha nous problemes i situacions crítiques i el model que impulsarem i que estem desenvolupant busca atendre a tota la gent que ho necessita, el gran concepte nostre és això: ajudar a la gent que realment ho necessita, i aquí el Govern sempre hi és i així ho estipula la Llei de serveis socials i socio-sanitaris.

La Sra. Bonet, ho ha entès perfectament... -ara no la veig, ha degut marxar-, ho ha entès perfectament, ha dit clarament que compartia els principis quasi bé tots els principis de les polítiques i també ha entès el copagament, el cofinançament doncs, la manera de finançar tot aquest sistema, ho ha entès perfectament i per això els consellers d'SDP van votar a favor de la Llei de serveis socials i també les modificacions de la CASS.

No podem nosaltres comprometre'ns a fer polítiques que no podem finançar-les. Sí som economistes però és que és així, vull dir, no podem donar el que no tenim, d'acord? I aquí nosaltres ho tenim molt clar i

per garantir una vida digna per a tots i totes quan es té la responsabilitat de governar, doncs es busquen els mitjans per poder ajudar a aquesta gent però els mitjans són els que són i això ho tenim molt clar.

Dit això, m'agradaria matisar alguns dels temes que s'ha exposat avui perquè bé, jo crec que hi ha hagut observacions que compartim, seguirem i aportarem, però hi ha d'altres punts que no podem estar d'acord.

Llavors, bé, matisaré alguns. Començaré per exemple, pel familiar obligat que s'ha parlat, SDP n'ha parlat, el PS n'ha parlat. En diferents qüestions del familiar obligat, per exemple, SDP pensa que està d'acord en el concepte, en el principi del familiar obligat, però no està d'acord que es demani al familiar obligat de segon grau. Estaria més d'acord en primer grau. Això ja ho vam discutir, ja van presentar una esmena amb aquest aspecte i ja ho vam discutir en comissió. La consellera Bonet està preocupada que si un nét que ha d'ajudar un padrí, si té els recursos, si guanya un cert salari, a partir d'una certa quantitat, doncs, se li podria demanar que ajudi al padrí, ja que el de primer grau no pot ajudar, doncs, que sigui el de segon grau. Si aquest jove no té feina, doncs, evidentment, no guanya un salari elevat, vull dir, això està clar. Doncs, evidentment, no ajudarà a aquest padrí, i aquí sempre l'Estat està al darrera.

El PS és diferent. El PS no estava d'acord, només volia que ajudés el del nucli familiar, etc. Bé, aquí ja vam tenir una discussió molt extensa amb la Sra. Mariona González a la precedent legislatura, quan vam aprovar... primer quan vam prendre en consideració la Llei de serveis socials i socio-sanitaris, i després quan vam aprovar la llei.

Voldria després comentar la cartera de serveis socials i socio-sanitaris, que el ministre Espot ja ens ha dit que seria una realitat de forma imminent. Vull dir, que la Sra. Bonet no es preocupi, vull dir que el Sr. Espot i els seus serveis ja ho estan treballant. L'únic que ho volen passar a la comissió d'entitats cíviques. Per què?, Perquè ho consideren des del Govern i ho trobem molt bé des de Demòcrates, que es consensuï amb les entitats que pateixen problemes socials i socio-sanitaris, i que la cartera de serveis estigui consensuada.

El PS estava preocupat que el SAP no estigués garantit. Bé, tranquil, vull dir, aquí el ministre ja s'ha referit en la seva segona intervenció, bé en la primera intervenció d'aquesta tarda, que no pateixi, que està garantit pel grau de dependència greu. Vull dir, evidentment que està garantit.

Després també, el PS, el Sr. López, parla que hem partit en dos, que DA ha partit en dos un dret. A veure, perquè parlava de la pensió de jubilació i de la

pensió complementària de solidaritat, doncs, una pensió que és contributiva, que fa part de la CASS, i que sempre ha fet part de la CASS, i després hi havia la pensió de solidaritat que per la gent que no arriba fins al LEGS que és el salari mínim, doncs, aquest suplement, doncs, el donava també a la CASS abans de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris i abans de la modificació de la Llei de la CASS del 2014.

Nosaltres volíem separar molt bé de la CASS el que era contributiu i no contributiu, perquè per nosaltres són dos conceptes diferents. Una persona té una pensió perquè ha cotitzat a un sistema i si aquesta persona no arriba, doncs, té la possibilitat de demanar una ajuda complint uns certs requisits que estan ben explicats a la llei.

Com ha dit el ministre no és partir el dret en dos, sinó és un dret i un dret subjectiu. Ja ho ha explicat molt bé el ministre.

Després hi ha un tema que aquí a les rèpliques no hem parlat, bé, sí que hem parlat una mica, però la Llei de violència de gènere i violència domèstica, que la vam votar i la vam consensuar tots els grups parlamentaris que estaven representats en la legislatura passada, votada per assentiment, i aquesta Llei només volia fer una èmfasi que vam fer un pas endavant de les lleis que hi havia al nostre entorn, perquè vam considerar que els infants d'un nucli familiar que hi havia violència de gènere o bé violència domèstica, aquest infant estava considerat com a víctima i tenia tots els drets i totes les prestacions que té també una dona o un home o un avi que hagués patit violència en l'àmbit domèstic.

I això és molt important, perquè des de DA creiem amb la infància i la cobertura d'aquests infants, doncs, ha fet que el Ministeri d'Afers Socials hagués de remodelar el servei integral a la dona, que era un servei que funcionava, no estava per llei, però funcionava molt bé a l'atenció de la dona maltractada. Aquest servei amb aquesta nova Llei de violència de gènere i violència domèstica, s'ha ampliat sent un servei d'atenció a les víctimes de violència de gènere i domèstica. I com ha dit el ministre aquest matí, aquest servei estarà reforçat amb mitjans humans i mitjans tècnics, tal com preveia la llei, per poder atendre totes les persones víctimes que siguin adults o no infants. I creia que era important remarcar-ho aquí.

La consellera Judith Pallarés, a veure, només dir-li, bé, dir-li quatre coses, però una seria que no compartim... (se sent riure) a veure, perdó per l'expressió, potser no volia dir el que vostè pensa però no era així. No compartim la radiografia catastròfica que ha fet de la societat, menys encara, quan des de l'ONU, fa pocs dies, situen Andorra

com el quart país amb millor qualitat de vida. Això és un fet. Llavors, tan, tan, catastròfic en la nostra situació social no ho reflecteix.

Estem d'acord, en canvi, que hi ha altres punts que podem estar d'acord. La reactivació crec que és un punt molt important, ja ho he dit aquest matí en la meva intervenció. Vull dir, que quan parlem d'un estat de benestar o un estat social és tot un conjunt. És a dir, el país ha de fer inversions, inversions importants, que aquest matí el Sr. López deia que no fem rotondes, que no fem edificis, etc. Però també el país, el Govern ha d'incentivar la inversió perquè també dona feina a moltes empreses aquí al país, i cada vegada anem més endavant, a la xarxa viària, que fa uns anys, fa molts anys enrere, però uns anys era un problema aquí, s'han de mantenir aquestes carreteres i s'han de fer les inversions.

La reactivació és clar, si no hi ha reactivació econòmica, si no hi ha una obertura econòmica que hem impulsat des de DA, si no hi ha una política turística com hem impulsat des del 2011 molt seriosa doblant el pressupost, si doncs, totes les polítiques com he dit aquest matí, d'un Govern, si no hi ha aquesta reactivació no es poden finançar les ajudes socials i no podem estar a la bora dels que més necessiten.

Doncs, estem d'acord amb això, hem de continuar treballant amb els drets socials, amb els serveis socials i socio-sanitaris, però també no hem de deixar de banda, doncs, tota la part economicista, que a vegades ens critiquen, però no s'ha de deixar perquè tot el conjunt és important.

El tràmit únic, Sra. Pallarés, jo també estic molt d'acord, i des de Demòcrates per Andorra també estem d'acord, apostem per una finestra única, apostem a què a l'administrat cada vegada hagi de fer menys desplaçament, menys papers feixucs, etc. Així ho reflecteix la llei que ja s'està fent esforços en aquest sentit. I també, des del Govern s'ha començat a desenvolupar els tràmits online per anar en aquest sentit, i que facilitarà també aquests tràmits a nivell social, esperem.

Després voldríem... el punt amb la Sra. Pallarés que no estem d'acord, és que la gent estigui desinformada. Vull dir, nosaltres vam posar les bases en la Llei de serveis socials, en l'article 6, els drets i deures, que diu clarament que el beneficiari ha de ser tractat amb dignitat i respecte. Que també ha fet esment d'això. I també el beneficiari ha de rebre informació oral i escrita, completa sobre la valoració de la seva situació de les prestacions que poden rebre. Així ho diu la llei, són uns principis que vam posar.

Evidentment s'han de fer esforços en aquest punt, la llei té dos anys. Vull dir, ja sabeu que una llei tan complicada i tan extensa necessita un temps de desplegament, i així al final de la llei ho vam esmentar el tempo de desplegament. I jo estic segura que des del Govern estan fent tots els esforços per formar la gent amb la reestructuració que ha fet del departament de socials, doncs, donar els mitjans a qui atengui les persones per donar més informació, per tractar-la bé, més formació, etc.

Ara vinc al Sr. López que ha sigut molt dur amb mi i amb DA trobo. A veure, no hem mirat ningú de DA des de d'alt a les persones, ni jo ni cap membre de DA. Al contrari. Nosaltres no rebem els col·lectius una setmana o quinze dies abans de fer un debat monogràfic, els rebem durant tota la legislatura. La legislatura passada vam fer la Proposició de llei de serveis socials i sociosanitaris i vam rebre tots els col·lectius. Vam fer una feina de més d'un any per elaborar la llei perquè vam rebre tots els col·lectius, els vam escoltar, vam introduir moltes aportacions que vam fer tots i a partir d'aquí també els hi vam respondre a les que no podíem incorporar a la llei. I Sr. López ho sento, però m'ha ofès molt en aquest sentit.

Que no hem sigut valents! Bé, és una percepció, aquí no hi entraré, cadascun té la seva opinió però jo crec que sí que hem sigut valents perquè hem vist per exemple la Llei de la CASS del 2018, hi havia carències, no funcionava, no paraven de pujar les prestacions però no hi havia recursos per poder-les pagar a llarg termini. Aquí hem sigut valents. La concepció de valents cadascú té la seva, nosaltres considerem que hem sigut valents.

Retallades. Bé, retallades vol dir disminuir, es pot dir disminucions, es pot dir re ajustos, es pot dir com vostè vulgui. Vostè en diu retallades, nosaltres pensem que no són retallades sinó que són ajustos. Aquí tampoc ens posarem d'acord, la seva política social és diferent de la nostra, això ho tenim clar.

Després en el tema d'autònoms, doncs li dono les gràcies que m'hagués explicat el que volia dir aquest matí perquè realment jo havia entès l'altre vessant. Doncs li dono les gràcies d'haver-me donat la seva explicació, ara ho he entès millor.

I bé a partir d'aquí, en la pròxima intervenció potser entrarem en més detall en d'altres aspectes.

Gràcies Sr. síndic.

(A les 18.30h deixa la sala la Sra. Maria Martisella)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

El Govern desitja intervenir...

Sr. ministre teniu la paraula.

Des de la tribuna, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Intentaré ser més breu que abans, crec que ho seré perquè les intervencions també han estat més breus en general.

En primer lloc torno a respondre a la Sra. Sílvia Bonet, molt breument. Crec que estem d'acord amb moltes coses, amb altres coses no estem tant d'acord Sr. López, jo crec que tampoc aquest nexa de proximitat i d'entesa que vostè vol crear entre nosaltres és parcial, no tan important com vostè diu. Però en tot cas, sí que pel que fa als principis generals estem d'acord i no cal incidir-hi més.

La Sra. Bonet ha parlat altre cop del servei d'atenció domiciliària. Ha expressat una preocupació o en tot cas ha dit que aquest servei d'atenció domiciliària conforme es vagi desenvolupant s'ha d'encarar també des de la perspectiva de l'atenció comunitària. Estic totalment d'acord amb ella i crec que tots hi estem d'acord. Evidentment els centres d'atenció primària han d'estar-hi implicats, el SAAS també hi ha d'estar implicat perquè com molt bé ha dit ella amb molt bon criteri, és cert que el SAAS prestava una part d'aquesta atenció domiciliària i els comuns encara que hagin decidit no delegar la gestió, també hi estaran implicats. És evident i així també responc a la Sra. Pallarés, que ara s'imposa un període transitori com a mínim de sis mesos. És a dir del que es tracta aquí és de què no hi hagi cap mena de trasbals. I també és evident i ho he dit per activa i per passiva que hem d'intentar que la gent gran que és destinatària d'aquesta atenció domiciliària ara perquè en el futur n'hi haurà molta més perquè precisament doncs el que volem és potenciar aquesta atenció domiciliària, però com a mínim la gent gran que ara és la destinatària d'aquesta atenció domiciliària és preceptiu de què no s'adonin que hi ha hagut aquest traspass. I per tant, del que es tracta és que encara que això ho passi a gestionar el Govern, encara que el Govern pugui optar per diferents formes de gestió, les persones que ara estan atenent la gent gran continuïn atenent-les.

Pel que fa als principis del desenvolupament de l'atenció domiciliària crec que no val la pena que ho repeteixi. N'he parlat aquest matí. Preu públic unificat, ajuts econòmics per les persones que no puguin pagar aquest preu públic. No és cert que no sigui una prestació garantida Sr. López, és una prestació que no és garantida en els casos de dependència lleu o moderada. En els casos de dependència greu o severa, el servei d'atenció

domiciliària és una prestació garantida. Però amb independència que no sigui una prestació garantida és evident que les persones que tinguin una dependència lleu i moderada, que no tinguin recursos econòmics suficients, se'ls hi prestarà un ajut econòmic que permeti satisfer el preu públic que fixem d'aquest servei d'atenció domiciliària, que serà un preu públic igual per tothom, amb independència de la parròquia on resideixi i previ dictamen independent i imparcial de la COVAS o de la CONAVA.

La Sra. Bonet també ha parlat o ha insistit també en el tema de la cartera de serveis. No és un brindis al sol. Quan dic que la cartera de serveis està feta, tancada i elaborada és que és així. I de fet, està tant feta que la propera setmana l'entreguem a totes les entitats cíviqües que formen part de la COPEC. Creia que eren les primeres, havien de ser les primeres destinatàries d'aquesta cartera de serveis perquè justament la COPEC, la Comissió de participació de les entitats cíviqües, una de les funcions i finalitats que té segons la Llei de serveis socials i socio-sanitaris és coadjuvar, participar en l'elaboració d'aquesta cartera de serveis. Per tant doncs, jo crec que a finals d'any, a principis de l'any que ve aquesta cartera estarà aprovada perquè de fet ja està enllestida i només patirà o se li faran aquelles modificacions que puguin sol·licitar i interessar les entitats cíviqües.

Pel que fa als autònoms, estem d'acord en aquest replantejament, no cal que hi tornem a insistir. Jo crec que en aquest replantejament que farem de què cotitzin en funció dels ingressos, també hem de revisar aquells punts, també s'hi ha referit el Sr. López, aquells punts, també s'hi ha referit la Sra. Pallarès, que constitueixen una discriminació. És cert el que ha dit el Sr. López, que en definitiva els autònoms cotitzen un 22% i els assalariats cotitzen un 6,5% perquè la resta ho cotitza l'empresari. També és cert que no tots els autònoms cotitzen un 22%, hi ha autònoms que cotitzen menys que això gràcies a les modificacions legislatives que successivament van introduint Demòcrates per Andorra.

La Sra. Bonet també s'ha referit al principi segons el qual ella creia que les pensions baixes s'havien de revaloritzar en funció de l'IPC. Jo crec que ja ho he intuït abans, jo crec que també podem estar d'acord amb aquesta idea i en aplicar-la.

I finalment pel que fa a les reserves de la Carta Social, ha dit que potser es podien limitar aquells articles que no tinguessin una incidència pel que fa al nou codi de relacions laborals o a la nova llei qualificada d'acció sindical i patronal. Bé, em remeto una mica a la proposta de resolució que es presentarà

demà, analitzarem aquests articles, els analitzarà sobretot el grup parlamentari i en principi si no haguessin de tenir incidència en la reforma que farem, tot i que és una reforma de calat i important, no veig inconvenient en què puguem procedir ja des d'ara a aixecar determinades reserves.

El Sr. Pere López ha reconegut la feina que s'ha fet en matèria d'ocupació i jo li agraeixo. M'hagués agradat també que hagués reconegut alguna de la feina que estem fent en l'àmbit social perquè l'àmbit social no és només la CASS. És a dir, jo crec que avui en la meua intervenció he explicat molts projectes, moltes accions que estem duent a terme i moltes d'elles jo crec que vostès també hi poden estar d'acord i de fet, crec que hi estan d'acord. Molts dels programes de les accions que estem fent en matèria d'igualtat, alguns de forma compartida amb el Consell General, projectes i accions que estem fent pel que fa a les persones amb discapacitat en matèria d'infància i adolescència, en matèria d'atenció social primària, jo crec que vostès hi poden estar d'acord i per tant, penso que més enllà de la CASS també podem tenir punts de retrobament pel que fa a l'àmbit purament social.

S'ha referit i és veritat que no li havia contestat, en la manca de l'oferta educativa de les persones amb discapacitat a partir de 16 anys.

Estic d'acord amb vostè que aquesta era una assignatura pendent però també dins dels programes que jo he explicat aquest matí, hem de reconèixer que aquesta llacuna que existia, que les persones amb discapacitat quan acabaven la seva escolaritat obligatòria no tenien una solució de continuïtat o un procés de trànsit cap a la inclusió, cap al mercat de treball que fos pacífic, ja s'està subsanant. I de fet, fa pocs dies el ministre d'educació i jo mateix vam inaugurar el programa *Fem Camí* que estem duent a terme els dos ministeris amb la col·laboració de l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell. Gairebé una vintena d'alumnes ja s'han acollit a aquest programa i crec que això serà una solució absolutament apropiada per resoldre precisament aquesta mancança que hi havia. I no només això, m'hi he referit abans, en aquest cas no és un projecte que estigui ja implantat sinó que l'implantarem a partir de l'any que ve, que és aquest nou programa inspirat amb el FOCUS 1620, específicament destinat per a les persones, per als joves amb una discapacitat que necessitin també disposar de la capacitació i de la professionalització necessària per incloure'ls en el mercat de treball.

Ha parlat de la necessitat de pagar tractaments pel que fa a la podologia i a la fibromiàlgia. És cert que pel que fa a la podologia, si no recordo malament, la CASS paga uns 3 euros per consulta, no és un

import molt important, també crec que és de rebut recordar que Espanya no ho paga i que França paga un import també molt poc important, ara bé, des del Govern jo crec que també estem oberts en l'àmbit d'aquesta reforma de la cartera de serveis -en l'àmbit de la salut-, estem oberts a poder analitzar aquesta qüestió i sé que a més a més és una reivindicació reiterada de la federació de la gent gran que m'ha fet arribar varies vegades i que també ha fet arribar al Ministeri de Salut i, per tant, n'han pres bona nota i en el marc d'aquesta reforma doncs, ho analitzarem tot i que avui no puc agafar un compromís en ferm perquè si ho fes i després no ho complís segur que m'ho retrauria.

Pel que fa a la fibromiàlgia vostè sap que és una qüestió que el seu reconeixement i la seva valoració és complexa. També crec que és de justícia dir que tenim gent que està percebent una pensió d'invalidesa i que pateix fibromiàlgia, per tant, no és ben bé cert el que he dit doncs, o el que he pogut entendre de què aquesta malaltia estava completament exclosa de la cobertura de la seguretat social.

El ministre de Salut m'ha fet saber que ja ha tingut converses amb el SAAS de com gestionar aquesta malaltia, que és complexa i malentesa -ja m'hi he referit abans- i en breu al SAAS hi haurà un metge assignat a gestionar precisament aquesta patologia. És prou sabut que el director general del SAAS va ser l'impulsor de la Unitat de Fibromiàlgia del Clínic pionera pel que fa a aquesta malaltia i, per tant, estic convençut que té una especial sensibilitat en aquesta matèria i, per tant, podrem fer avenços significatius.

Ha dit que potser no havia reconegut amb prou amplitud o amb prou èmfasi els avenços que havien fet durant els dos anys en què van governar... bé, no tinc cap mena de problema, és cert que vostès van reduir el grau de menyscabament del 70% al 60%, també és cert que nosaltres no hem posat en entredit aquest avenç social que hi va haver i que reconec sense cap mena de problema.

També s'ha referit a xifres pressupostàries... Jo no sé si inclou, o no la transferència de la CASS en tot cas les xifres que vostè ha facilitat no són les mateixes però jo crec que avui tampoc no entrarem en una discussió quant a les xifres, jo crec que és una evidència que vostès durant la seva etapa de Govern van augmentar significativament les partides socials però, crec que també és una evidència que nosaltres ho hem fet i de vegades em sembla que també els costa una mica reconèixer-ho. L'any 2011: -parlo només del Departament d'Affers Socials i, per tant, deixo de banda les transferències a la CASS-, 12.300.000 euros; al 2012, 12.900.000; al 2013,

14.400.000; 2014, 14.100.000; 2015, 15.300.000; 2016, 19.700.000 i 2017, 21.600.000.

Crec que també, ja que parlem de xifres, és important que parlem de l'increment exponencial de les transferències a l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell i amb això no vull dir que les posem en entredit, al contrari, però crec que també val la pena parlar-ne: 3.500.000 al 2013, 4.000.000 al 2014 i gairebé 4.400.000 al 2015. Jo crec que aquetes xifres palesen clarament que ben al contrari de la imatge caricaturitzada que de vegades es vol donar a aquest Govern, no retalla pel que fa a la política social.

Ha tornat a referir-se a les pensions d'invalidesa, és cert que tampoc li havia contestat aquesta qüestió perquè el temps tampoc m'ho permetia, i ha parlat de les pensions d'invalidesa com de retallades. Jo no nego que les pensions d'invalidesa s'hagin replantejat, crec que és una evidència amb la Llei del 2014, però de la mateixa manera que s'han replantejat jo crec que també és de rebut no parlar de retallada, i a les xifres em remeto, si vostè mira les pensions d'invalidesa per accident laboral o malaltia professional: 3,9 milions d'euros al 2014; 4,1 milions d'euros al 2015; 4,4 al 2016 i la previsió per al 2017 és de 4,7 milions. Les pensions d'invalidesa per malaltia comuna: 11,1 milions d'euros al 2014; 12 milions al 2015; 13,1 milions al 2016 i 14,1 milions al 2017. Per tant, si tanta retallada hi hagués més enllà evidentment del replantejament dels criteris que molt sovint han estat retornar fins i tot amb un règim més beneficiós al règim anterior al 2008, però jo crec que aquetes xifres deixen clar que no hi ha hagut retallada.

Ara mateix he de dir, pel que fa a les pensions per viduïtat i d'orfenesa, a les quals vostè també ha fet referència. L'import que paga la CASS pel que fa a les pensions d'orfenesa i viduïtat des del 2011 fins el 2017, pel que fa a la branca general, estan al tomb d'1,2 milions d'euros anyal, per tant, no hi ha hagut retallada ni hi ha hagut disminució d'aquesta partida; i pel que fa a les pensions de viduïtat integrades en la branca de jubilació estan al tomb d'entre els 11 i els 12 milions d'euros pels anys 2016 i 2017 amb un import als anys anteriors que eren al tomb dels 10 milions d'euros. Per tant, al contrari, el que hem fet és augmentar.

Ha tornat a parlar dels familiars obligats, jo crec que hem exposat ja tots plegats quina era la nostra concepció al tomb d'aquesta figura. També és cert que vostè ha parlat del cas, doncs, de la persona que percep 2.000 euros però no sé si aquest mateix raonament que vostè ha fet també el traslladaria al cas d'una persona que percep 4.000, 5.000, 6.000 o 10.000 euros al mes. Jo no crec que aquesta persona

pel fet de pagar d'aquests 10.000 euros 100 o 200 euros per contribuir a la pensió del seu pare o del seu avi, li comprometi el seu projecte de vida.

Pel que fa al càlcul de la pensió de jubilació, s'hi ha referit vostè i s'hi ha referit també la Sra. Pallarés, la veritat és que no acabo d'entendre ben bé quin és el problema en quant als criteris i les premisses de càlcul de la pensió de jubilació no s'han modificat amb la Llei del 2014. L'única modificació que hi ha hagut quant a aquesta matèria és una modificació del factor de correcció per aquelles pensions que superin quatre vegades el salari mínim i només pels períodes cotitzats a partir del moment en què ha entrat en vigor la Llei de la seguretat social del 2014. Per tant, aquestes simulacions a les quals feia referència la Sra. Pallarés no sé fins a quin punt, potser sí que s'ha de caminar cap a més informació, etc, etc, però no sé fins a quin punt són necessaris quant al canvi només resideix en aquelles pensions que superen quatre vegades el salari mínim.

Vostè també, Sr. López, ha fet referència a què la Llei del 2008 garantia unes pensions mínimes i ara això s'ha eliminat. Això no és ben bé així, Sr. López. Al 2008 es va crear una pensió no contributiva que gestionava la CASS i després la CASS passava la factura al Govern i per rebre-la calia haver cotitzat un mínim d'anys; i el que s'ha fet al 2014 és crear una pensió no contributiva gestionada i pagada pel Govern i no cal un mínim cotitzat per rebre-la, per tant, el que vostè ha explicat com una retallada no és una retallada és un avenç substancial.

Ha tornat a insistir en la qüestió de les persones que no poden anar al metge ni es poden fer un anàlisi de sang, i jo crec que ha mal interpretat el que jo he dit, jo no li he dit que ningú estigui en aquesta situació... potser sí! Jo no nego que algú l'hagi vingut a veure i li hagi explicat que es troba amb aquesta problemàtica. El que li he dit és que disposen dels mecanismes oportuns perquè això no passi. Potser no fem prou esforços a l'hora de publicitar-los aquests mecanismes, però amb les ajudes i amb la cobertura social que tenim implantada aquesta realitat no hauria de passar.

També ha parlat de la penalització de les malalties de llarga durada -jo suposo que vostè es volia referir a les incapacitats temporals. En aquest sentit, i una mica el que li deia abans, la retallada no és tal; el que s'ha fet pel que fa a les incapacitats temporals és retornar en part el règim anterior a la Llei del 2008 i en part establir un règim més beneficiós que el règim anterior a la Llei del 2008.

I una vegada més, i no vull cansar amb xifres, però a les xifres em remeto: és a dir, els imports que es paguen en concepte de prestacions per incapacitat

temporal no han disminuït, al contrari, i per tant doncs jo crec que això és la millor mostra de què no hi ha la retallada a la qual vostè fa referència.

També s'ha referit a què s'havia introduït l'obligació de cotitzar seixanta mesos dins dels darrers setanta-dos mesos... Potser no ho he entès bé -suposo que s'estava referint a les pensions de viduïtat-, aquest requisit ja es contemplava a la Llei del 2008, per tant, no m'expliqui aquesta realitat com si fos una realitat sobrevinguda l'any 2014 i, per tant, de nou una eventual retallada. El que sí que s'ha introduït a la Llei del 2014 és establir un període mínim de convivència per poder percebre la pensió de viduïtat i a mi això em sembla que és una obvietat i hauríem d'estar-hi tots d'acord; el que no pot ser és el que passava entre el 2008 i el 2014 que una persona es casava i l'endemà percebia la pensió de viduïtat, era una porta oberta a matrimonis convinguts i sabem perfectament que això havia passat. Per tant, el que es va fer amb la Llei del 2014 és retornar al règim anterior, establir aquest requisit mínim de convivència que jo crec que és absolutament imprescindible per la realitat i per la bona gestió d'aquesta pensió de viduïtat.

Ha tornat a referir-se a la necessitat que el consell d'administració de la CASS establis un calendari, una sèrie de mesures relatives a la sostenibilitat del sistema de la CASS. De fet, l'estudi actuarial es presentarà en breu i potser això donarà resposta a la seva reivindicació. Altra cosa és que no sé ben bé si el consell d'administració fa un catàleg de mesures per garantir la sostenibilitat, si vostès hi estaran d'acord. Això ja ho veurem.

I després també he parlat de prestacions socials no garantides amb les quals vostè no estava d'acord. No sé si es referia al servei d'atenció domiciliària, ja li he donat resposta abans. Però en tot cas, potser si em precisa una mica més, li podré donar una resposta més concreta.

Pel que fa a la Sra. Judith Pallarés, bé, li demano disculpes si no l'he entès bé amb aquella explicació que ha fet, doncs, del model d'atenció social amb risc vinculat als funcionaris, amb les transferències als comuns, potser jo no estava prou atent, i per tant, doncs, jo crec que no val la pena que hi insistim més.

Ha parlat un altre cop del model de comprovació a posteriori de la necessitat que hi hagi un tràmit únic, i per tant, que fem extensiu a totes les prestacions socials el model que estem adoptant pel que fa als ajuts d'urgència.

Jo estic obert a poder analitzar, tot i que ja ho vam fer amb el reglament de prestacions econòmiques. És a dir, vam intentar, i això també va ser una demanda, doncs, de les associacions amb les quals

treballem estretament per a l'elaboració de les normes, vam intentar reduir al mínim la documentació que es necessita, la celeritat en els tràmits, etc. També he de dir que en certes pensions, aquest model de comprovació a posteriori al qual vostè fa referència és molt difícil, i especialment en les pensions de solidaritat per a la gent gran o per a persones amb discapacitat, perquè un cop atorgada la pensió, en el cas per exemple de la gent gran, aquesta pensió es paga sempre més fins a la defunció de la persona. Simplement han d'anar aportant, em sembla, cada sis mesos una fe de vida.

Per tant, aquest model de comprovació a posteriori, quan estem parlant de pensions d'aquest calat i amb aquesta continuïtat en el temps, resulta una mica difícil. Amb això no vull dir que no estigui obert a poder intentar trobar encara més mecanismes de flexibilització, tot i que vull insistir que han fet un esforç i un avanç substancial en aquest àmbit.

També ha parlat de la informació pública sobre els serveis socials. És cert potser que també hem de progressar en aquesta matèria. Estic d'acord amb vostè. Més enllà de les demandes d'informació puntuals que els consellers puguin fer al Govern, potser hem de trobar mecanismes de publicació, en aquest cas, doncs, dels serveis socials i de les prestacions socials que s'atorguen, perquè evidentment són dades que haurien d'estar a l'abast de tothom i que seria bo que es coneguessin, perquè també, és a dir, la gent prendria consciència també de la realitat i a vegades, doncs, no tindrien discursos basats sobre la base d'idees preconcebudes que a vegades no són del tot certes.

També ha parlat un altre cop, doncs, és veritat que potser no li havia contestat amb prou detall, la necessitat amb els ajuts a l'habitatge d'incloure potser els joves, d'incloure les dones amb risc que no fossin pròpiament víctimes de la violència de gènere i domèstica. Podem parlar-ne. De fet ara estem treballant en el nou reglament d'ajuts a l'habitatge, tot i que, i així es van configurar des del principi, es vinculen, diguem, a les situacions de dificultats econòmiques, amb independència del gènere, de la persona, de l'edat, etc. De fet, del que es tracta, és que una persona que no arriba al llindar econòmic de cohesió social, que com sabem, doncs, és el salari mínim, pugui tenir un ajut a l'habitatge.

Bé aquest era el concepte en base al qual s'havia elaborat en el seu dia el reglament d'ajuts a l'habitatge, i que en principi, doncs, volíem continuar fent-ho d'aquesta manera. Jo crec, doncs, que aquests casos de joves o de dones a les quals vostè fa referència, segurament s'encabirien en aquest concepte. Però bé, podem acabar-ho de perfilar una mica més.

També ha parlat, doncs, un altre cop de la millora de la formació ocupacional. Li he dit, estic d'acord amb vostè, hem de fer un esforç en aquest sentit. És cert, i a vegades, doncs, tot sovint també m'hi reuneixo que la percepció dels empresaris, doncs, és que a vegades no fem formacions prou professionalitzadores, prou pràctiques, prou adaptades al lloc de treball concret que s'ofereix, i per tant, doncs, hem de progressar en aquest sentit, i em consta que el Ministeri d'Educació, que és qui és competent en matèria de formació professional, tot i que treballem, evidentment, d'una forma molt coordinada, em consta que està fent avenços substancials en aquest sentit.

Pel que fa a la informació sobre les possibles pensions futures, una mica em reitero al que he dit abans. És a dir, el sistema no ha canviat tant com perquè calgui, doncs, proporcionar una informació nova a tota la gent. Només afectaria al factor de correcció, i per tant, un canvi respecte de les expectatives anteriors, aquelles persones que perceben més de quatre vegades el salari mínim, i només pels períodes cotitzats a partir de l'entrada en vigor de la llei del 2014. Això no vol dir, òbviament que s'hagi de donar més informació, que s'hagi de ser més transparent, i crec que les mesures que últimament està adoptant el consell d'administració i la direcció generades de la CASS van en aquest sentit. No tornaré a repetir la figura del mediador entre altres.

Vostè ha parlat, doncs, més específicament, que seria bo que la CASS fes una projecció de futur respecte de la pensió que percebrà aquella persona. És cert que la CASS és una mica reticent a fer-ho, però és reticent a fer-ho jo crec de forma argumentada i motivada, perquè aquesta projecció es basa sobre el salari o sobre una projecció del salari que percebria aquesta persona durant tota la seva vida laboral. I evidentment, aquesta circumstància és desconeguda, perquè és una circumstància futura que no es pot conèixer a priori.

Per tant, aquest tipus de projeccions a vegades poden generar unes expectatives que després quan es frustren també poden comportar problemes, i per tant, doncs, s'ha de ser molt cautelós a l'hora de fer aquest tipus o de proporcionar aquest tipus d'informació que pot arribar a ser enganyosa, en certa forma.

Al servei d'atenció domiciliària s'hi ha referit, ja m'hi he referit abans, vostè també n'ha parlat.

I bé, només per acabar dir-li, doncs, que celebro que vostè també estigui -vostè i el seu grup parlamentari- estiguin d'acord amb el concepte de familiars obligats. Jo crec que és un concepte encertat. Jo crec que és una bona cosa que es va introduir a la Llei de

serveis socials i sociosanitaris, no com una mesura d'estalvi, ho he dit abans, sinó com un principi de responsabilitat familiar, de coresponsabilitat que cerc que hem de mantenir malgrat el canvi en les estructures familiars.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Abans el Sr. ministre deia que o ens ha avançat que promouria una llei de protecció dels infants. Bé, la qüestió crec que tots els aquí presents en aquesta Cambra la veurem positivament.

En relació a la discapacitat hem trobat a faltar la referència a registre nacional de discapacitats, que és una reivindicació que els col·lectius demanaven de feia anys. M'ha semblat no entendre o potser no ho he seguit prou, però jo diria que no se n'ha parlat. Ho trobem a faltar.

Amb el tema del tercer pagador també se n'ha parlat. Jo crec que no s'ha incidit prou i caldria clarificar-ho millor.

El càlcul del llindar dels familiars se n'ha parlat, ara el ministre ens tornava a parlar al final, la Sra. Riberaygua també n'ha parlat. Nosaltres continuem pensant que cal millorar-ho. Estem d'acord sobre el principi de coresponsabilitat, però entenem que de vegades el segon grau pot presentar problemes en aquells supòsits de famílies desestructurades o que tinguin desavinences. Entenem que hi ha aquella salvaguarda que deia el ministre d'aquelles persones o aquells joves que disposen d'un sou mínim de 2.000 euros, que fixarien un llindar, però crec que cal definir-ho millor.

S'ha parlat també abastament de la qüestió dels autònoms. Vam tenir un debat no fa gaires dies en aquesta Cambra. Bé, simplement dir que per nosaltres, a SDP, és una prioritat i caldria fer realitat, doncs, aquestes millores de la llei en base a aquests principis de... sempre respectant els principis de solidaritat, però també de justícia i que tothom faci les aportacions de forma proporcional al que guanya en funció de les retribucions a final d'any per evitat tota arbitrarietat, tal com passa ara.

Bé, avui crec que estem tenim un debat en positiu, però bé, crec que no n'hi ha prou, cal avançar. Com deia la meva companya, que aprofito per excusar

perquè ha hagut de marxar també per qüestions de Carta Social Europea, i deia al començar que la llei sociosanitària no és una llei dolenta, paraules que ha dit, però és clar, entenem que cal millorar-la i hi ha bastant a fer. Però bé, per això nosaltres insistim molt i donem o li acordem importància a aquesta auditoria que preveu la llei i que ja pràcticament han transcorregut 2 anys i, com deia el ministre, entenc que hi ha un petit retràs, però hauria de poder-se, doncs, realitzar aquesta auditoria que permetrà, doncs, de veure aquelles mancances i avançar més i millorar aquesta llei. Per això torno a dir que nosaltres hem presentat una proposta de resolució en aquest sentit.

Avui s'ha parlat també molt de la CASS, entenem que aquí també cal un debat profund. Parlava de la cotització dels autònoms, anem fent millores, reformes, però clar entenem que cal un debat molt més en profunditat, més general i també especialment sobre les pensions. Entenem que la qüestió de les pensions doncs ha de ser una prioritat, ha de ser una prioritat per una societat que es vol justa, que creu que els joves volen creure en el futur, que aquelles persones que ho passen malament doncs han de saber, han de tenir la certesa que el dia de demà quan arribi el moment de la jubilació, tindran la seguretat que tindran una pensió garantida mínima i aquí realment cal fer un debat més amb profunditat per poder garantir això. Això crec que ha de ser un repte i per tant, més endavant hauríem de tenir aquest debat profund.

També entenc que a part d'aquestes qüestions que s'estan tractant avui aquí, hi ha haver aquesta justícia social, aquesta garantia per part de l'Estat que es cobreixen aquelles mancances o aquelles persones que es poden sentir excloses, i per tant, cal garantir això i que ningú es quedi exclòs però també abans de tot o en paral·lel especialment, i abans se n'ha parlat, n'ha fet referència la Sra. Pallarès, cal activar l'economia. Si l'economia va bé, doncs les qüestions socials aniran bé. Ho deia també un home d'estat que malauradament avui ja no hi és, i sempre deia que la millor política social és que l'economia vagi bé i que tothom es guanyi bé la vida. Entenem que primer, perquè les arques de l'Estat se'n nodriran i es podrà fer aquesta justícia social a partir d'un Estat solidari, però en primera instància cal que les famílies es puguin guanyar bé la vida. Cal apujar els sous mínims progressivament, cal apujar el poder adquisitiu de les famílies i per tant aquí cal fer un esforç especial i entenem que cal millorar, sempre em refereixo a la imatge de Govern. Ha fet unes millores darrerament però cal avançar en aquesta millora de la imatge i garantir la seguretat jurídica que això ens ha de portar una major riquesa.

I per acabar voldria contestar al Sr. López. Doncs Sr. López constantment fa referència a què la passada legislatura van votar aquesta llei. Sí Sr. López la vam votar perquè creiem que amb un treball en positiu fent aportacions d'esmenes, les coses es poden millorar. Segurament, ho hem dit abans, no és una llei excel·lentíssima però tampoc no és una llei dolenta i per tant, és millor sempre poder fer aportacions en una qüestió que aquí no s'hi val fer demagògia. Cal treballar en positiu i això és el que intentem fer des de SDP. I aquí veiem que hi ha una diferència en dos models. Model doncs socialista dogmàtic i un model progressista obert que vol treballar en positiu. I en relació amb aquesta famosa llei del 2008, que constantment hi feu referència, entenem que és una llei que tots vam votar. Jo crec que és una bona llei, la base de la llei és bona però evidentment les coses evolucionen, l'economia evoluciona i aquesta llei necessita avançar. I per tant no és intocable i cap llei és intocable i es tracta de millorar les coses entre tots.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn també pel Grup Mixt, pel PS, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Voldria fer en primer lloc, abans d'entrar en algunes de les consideracions més concretes, una mica de balanç de tot el que hem escoltat avui i particularment de balanç de quin és l'enfoc de política social que té Demòcrates per Andorra i permeti'm que els hi faci algunes consideracions polítiques que penso que no els agradarà però que en tot cas intentaré justificar.

Els hi deia que tenen una visió paternalista, una visió des de d'alt. La Sra. Riberaigua se m'ha enfadat, disculpi'm si s'ha enfadat, no és la meva intenció, però cada vegada que escolto el Sr. ministre parlant de quatre milions, de tres milions, de partides, del pressupost, em porta cap aquest discurs. Jo l'he portat cap un terreny que penso que és el terreny que hem de situar el debat, és a dir de les persones que es queden amb una pensió de 500 euros, de les persones que tenen una invalidesa de 200 i 300 euros que es complementa amb un no contributiu de 800 euros i els apel·lo a la seva empatia, a posar-se al lloc d'aquestes persones. Les grans xifres creixen, hi ha una evolució de la població, cada vegada hi ha més persones malaltes, cada vegada hi ha més persones

amb una invalidesa i hi havia alguns comptes que estaven als comptes de la CASS, que han estat als comptes del Govern i ens fan aquest joc dels grans números i eviten parlar dels casos particulars, individualitzats i de veure quina és la solució que hem de donar a aquestes persones concretes i que vostè Sr. ministre té la mateixa informació perquè me la va enviar vostè directament a nivell individual.

Al nostre entendre aquest plantejament és una política de dretes, és a dir aquest plantejament de grans números i d'evitar personalitzar les situacions particulars en cada una de les situacions.

La segona qüestió que els hi apuntava al principi és el negacionisme. És a dir negar que hi ha hagut retallades, avui hem assistit a un reguitzell de sinònims que em vaig apuntant en una pàgina i que no sé si en tindrè prou del matisat, replantejat, revisat, ajustat, adaptat, regularitzat, etc. Bé, però l'evidència és la que és, és a dir hi havia unes pensions que ara són més baixes, que hi havia unes prestacions en cas de malaltia que ara són més baixes i vostès persisteixen en aquest negacionisme. També neguen que a Andorra les pensions globalment siguin baixes, les pensions d'invalidesa, les pensions de jubilació, i així és molt difícil avançar, quan un s'instal·la en aquest negacionisme, és a dir em recorden una mica, ara que veig a la ministra Calvó, aquells posicionaments polítics que negaven el canvi climàtic. És difícil arribar a un acord polític i prendre mesures amb el qui s'instal·la en una posició de negacionisme com estan vostès instal·lats en polítiques socials. I això novament és una política de dretes.

Després una política de fer molts números i de fer moltes criteris de sostenibilitat amb els febles i no fer-ho amb els que tenen una posició més o menys estant, doncs també és una política de dretes. És a dir ull amb el tercer pagador, ull amb aquestes pensions que no podem pagar, ull amb aquestes pensions d'invalidesa i permetre disfuncions del sistema sanitari, disfuncions d'altres àmbits. També és una política de dretes.

Després tenir dos barres diferents de mesurar els diners, que també és una política de dretes. És a dir no hi ha 400.000 euros, -i perdoni'n la meua veu que porto uns quants dies amb problemes a la gola-, per incrementar les prestacions, per incrementar el salari mínim, per incrementar les prestacions que hi estan vinculades, però sí que hi ha cada any 20 o 22 milions d'euros per obra pública. Sí que hi ha cada any quatre milions i mig per enquitranar unes carreteres que estan en prou bon estat, i que estem d'acord que s'enquitranin però potser amb tres milions ja fariem i amb disset o divuit milions d'obra pública també fariem i podríem fer les dues coses. És

a dir, fer la política social que permetés aquestes prestacions i evidentment fer les inversions que necessita el nostre país per tirar endavant. I aquesta política també de tenir dos barres de mesura també és una política de dretes.

Fins i tot, si em permeten penso que en algun àmbit, en alguna situació, aquells que acusen d'estar molt a la dreta, i parlo clarament del Grup Liberal, mostren més sensibilitats que vostès en algunes qüestions, a part de la qüestió dels obligats familiars a la qual m'hi tornaré a referir al final d'aquesta intervenció. Penso que en alguns àmbits els estan fins i tot avançant per l'esquerra. És veritat i els hi deia abans, vostès han sigut hàbils, han amagat o han tingut amagades les dades que avui hem fet públiques. Unes dades a les quals ni la representant del grup parlamentari, ni del Govern doncs no hi ha volgut entrar. En tot cas nosaltres penso que hem fet la nostra feina que és la d'explicar la realitat social al nostre país, d'explicar quines són avui dia les prestacions i les pensions de jubilació i a partir d'aquí cada un en traurà les seves conclusions. També hem de veure si demà al matí serem capaços de revertir alguna d'aquestes situacions que vostès han generat. En tot cas, penso que és evident que els únics que hem aportat dades avui hem estat nosaltres, dades individualitzades i no els grans números que maregen i que finalment no permeten veure res.

A la Sra. Riberaigua només li volia fer una matisació -m'ha obligat a buscar en la meua tableta personal. Vostè parla que l'OMS diu que Andorra és el quart millor país per viure, he buscat i em sembla que no és així, és una revista que ha fet una publicació amb uns criteris, uns criteris que tenen molt en compte l'absència de conflictes bèl·lics, l'absència de riscos naturals i altres qüestions, i per tant penso que potser ha tret una conclusió molt precipitada, no crec que estiguem en política social millor que els països nòrdics o que els països escandinaus o que molts altres països. Ha tret, penso, una conclusió massa avançada sobre aquesta qüestió.

Finalment quant al ministre Espot, ja sap -penso que no cal dir-li- que algunes de les polítiques socials les compartim, algunes de les polítiques de foment les compartim, el Llibre Blanc, no només les compartim sinó que com li deia abans és una política que s'impulsa des del Consell, que l'acció normal del Govern porta a què molts programes vagin avançant i moltes prestacions vagin avançant i penso que la nostra feina és més d'identificar aquelles mancances que pugui haver-hi com hem anat fent al llarg de la sessió d'avui.

Després, a les diferents qüestions a les que no m'havia contestat en la primera de les seves

intervencions i a les que em sembla que continua sense contestar-me.

Quant a la malaltia de llarga durada no sé si està d'acord, o no, que quan la malaltia és de més llarga durada es mantingui el percentatge del 70% i no es redueixi al 60%, en tot cas, digui's ho clar perquè aquesta és una proposta de resolució que voldríem entrar i penso que és important conèixer l'opinió del Govern en aquest sentit.

Quant a l'obligatorietat de cotització dels seixanta mesos dins dels darrers setanta-dos, és cert que era una qüestió que ja estava en la Llei del 2008 i el que li he demanat dues vegades és si vostè està d'acord en què aquesta obligatorietat es tregui. Pensem que és una situació altament injusta, hi ha persones que han cotitzat deu anys però que han cotitzat més de seixanta mesos dels darrers setanta-dos que tenen dret a les prestacions; i en contrapartida, hi ha persones que han cotitzat trenta anys però que per diferents motivacions, sobretot al final de... persones grans, que potser han deixat de treballar o han tingut una situació de malaltia no han cotitzat els darrers seixanta mesos dels setanta-dos i aquestes persones han perdut aquestes prestacions. Ens sembla injust mantenir aquest criteri independentment que ja vingués de la Llei de l'any 2008 i el que proposem és que hi hagi un període mínim de cotització per percebre qualsevol prestació i que no hi hagi aquesta obligatorietat d'haver cotitzat seixanta dels darrers setanta-dos mesos.

Quant a les mesures de sostenibilitat estarem encantats que per primer cop, almenys és el que vostès governen, el Consell d'Administració de la CASS i el Govern diguin clarament quines accions cal prendre per donar sostenibilitat a la caixa i al fons de reserva de pensions de la CASS. També li dic que tenim molt poca confiança de què això sigui així però, en tot cas, vostè ha fet un judici de valors que potser algunes mesures no ens agradaran, si hi ha els números fets i hi ha les explicacions ho haurem d'acceptar, en tot cas el que dubto que això sigui així i que es posi negre sobre blanc el que cal fer.

I finalment quant a les persones obligades i a la solidaritat familiar. Miri, a nosaltres posant l'exemple que vostè ha posat i que ja hem parlat tots de manera repetida penso que és important que una persona que cobra 2.000 euros se li estigui obligant a finançar una qüestió que ha d'assumir l'Estat. És veritat que el que cobra 6 o 7.000 potser haurem de replantejar aquests criteris, haurem de replantejar què és el que és tenir molts diners i a nosaltres ens sembla que algú, un jove que cobra 2.100 o 2.200 euros -sé que em situo a un cas extrem- però pot haver-hi molta gent en aquest sentit se li està

hipotecant la seva possibilitat de desenvolupament futur, en tot cas no em sembla que cobrar 2.100 euros sigui tenir molts diners i que això hipotequi el dret a tenir una prestació per part de la persona que ha de rebre una pensió.

Perquè vostè ha dit que amb les pensions de jubilació, les pensions no contributives no han deixat la situació igual que abans estava, -i això sap perfectament vostè que té moltes més dades que pugui tenir jo, tot i que jo les he treballat bastant- que no és cert que hi ha moltes persones que l'anterior llei tenien una pensió mínima i que ara no tenen dret a aquesta pensió contributiva, perquè l'increment de pensions no contributives, des de l'entrada en vigor de la Llei de l'1 de març, vostè té les xifres està al voltant dels 200 o 300.000 euros, només una part -ara recuperaré les xifres- només una part d'aquesta part és derivada de pensions de jubilació perquè hi ha un increment natural, un creixement per evolució de les pensions de jubilació. Per tant, des que han entrat les noves lleis en vigor, des de l'1 de març de l'any passat, hi ha persones que tenen una pensió de jubilació de 500, de 600, de 700 euros de les que vostè evita parlar i me les posa en un sac global que no estan tenint una pensió no contributiva, una pensió de solidaritat no contributiva.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Judith Pallarés teniu la paraula.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, seré molt breu. Únicament vull fer menció a dues qüestions en relació al comentari que ha fet la Sra. Riberaigua. Jo crec que no és catastrofista! Portem tot un dia aquí parlant d'ajudes socials, de prestacions socials i d'una situació que al país existeix, per tant i a més a més que el Govern dotarà, ens ha explicat, de més partida pressupostària, així que aquestes qüestions i aquests problemes existeixen, són moltes les famílies que no arriben a final de més i això és així i per això estem parlat avui aquí tot el dia. Per tant, jo penso que no és tan catastrofista res del que he comentat!

Evidentment que tots estem d'acord en el tema de la reactivació econòmica, només faltaria, és súper important.

I en relació al que comentava que no és cert, que no és veritat, que la gent està desinformada, bé la

percepció de moltes persones, de molts usuaris sobretot del servei de la CASS és que estan desinformatos, i en relació a la pensió -comentava el Sr. ministre-, que potser seria una informació enganyosa parlar d'una pensió que en relació a... ara mateix no es podia calcular, però de totes formes penso que tothom... crec que és un dret que les persones coneguin ni que sigui, en qualsevol moment, puguin accedir a la CASS i demanar que se'ls hi faci com a mínim, una projecció en relació al que cobrarien amb el que estan guanyant avui en dia, crec que no hauria de ser molt complicat, i crec que és un dret que les persones estiguin informades en relació, o com a mínim se'ls hi pugui informar, en relació al que ells estan aportant a la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Pel demés, no incidiré. Crec que el ministre torna a parlar del mateix, considero... vull reincidir en algunes de les qüestions que nosaltres volem proposar i que de fet presentarem demà com a proposta d'acord en relació als comentaris que han fet, en relació als criteris d'habitatge i la possibilitat d'atorgar certs crèdits tous per a l'accés a un canvi d'habitatge.

També entrarem una proposta d'acord que esperem treballar amb els grups parlamentaris per modificar aquest accés... aquest tràmit únic per intentar que sigui més fàcil amb diferents criteris; o també en relació -encara que potser segurament ja ho comentarem-, però en relació a què... -el ministre que ja s'ha compromès igualment-, pogués encarregar l'auditoria d'eficàcia i eficiència del sistema de serveis socials i socio-sanitaris que demana la Llei.

També ens agradaria entrar-ne una altra en relació a la CASS. Abans no ho he tornat a mencionar però també voldríem que es fessin els estudis pertinents per poder prendre una decisió quan calia quant a la iniciativa legislativa popular per la baixa de maternitat per sis mesos i que esperem, no hem parlat gaire perquè havíem centrat el tema de la CASS -encara que després hem parlat de moltíssimes qüestions- en les pensions, però pensem que és adient que un cop hem parlat de la CASS i de certes modificacions també es pugui avaluar el fet de què això es tingui en compte.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn del Grup Parlamentari Demòcrata. Sr. Carles Jordana teniu la paraula.

El Sr. Carles Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, vull agrair avui la productivitat d'aquest debat, i crec que el que ens ha quedat molt clar a tots plegats és que es dibuixen dos models. Un que defensa aferrissadament el Sr. López i que se'l fa seu, i que dubtem nosaltres en certs punts de la seva viabilitat, i un que ha implementat Demòcrates per Andorra que funciona i que provem en tot el que sigui millorar-lo.

No obstant això, voldria fer algunes puntualitzacions pel que s'ha dit aquí, i com heu pogut veure, no hem vingut aquí amb unes estidores sinó hem vingut aquí per aportar solucions.

Ni aquest grup parlamentari ni el Govern a qui donem suport, ha plantejat mai cap política amb voluntat de restar, sinó de racionalitzar i fer sostenible el sistema andorrà de seguretat social. Per tant, les modificacions que s'han fet a la llei de la CASS ha estat en aquest sentit. Guardin les estidores i facin bé els números, Sr. López.

A la Sra. Bonet li voldríem dir malgrat no estigui aquí present que és per aquest motiu que, per exemple, amb percentatge de menyscabament per la pensió d'invalidesa no es pot rebaixar al 33%. Aquesta xifra que ens heu tret. És insostenible i inviable. Prova d'això és que ens trobem en exactament amb els mateixos paràmetres que s'apliquen al sistema francès com a l'espanyol.

També voldríem recalcar que utilitzar paraula de discriminació a l'hora de definir la fórmula com es calcula la pensió d'invalidesa és, al parer nostre, senzillament una fal·làcia, atès que, com molt bé sap la Sra. Bonet per haver estat titular del ministeri que ho defensava, hi ha moltes persones a Andorra que combinen prestacions del país d'origen amb els drets que adquireixen a Andorra, com molt bé ha recalcat el ministre Espot.

En aquest sentit, Sr. López, no sé d'on treu vostè que amb mig milió d'euros es garantirien una pensió mínima digna, entenem digna per una pensió que es refereixi al sou mínim. No vagi a buscar tisoires on no hi són i asseguris de tenir una calculadora a prop que li farà potser més bon servei. Cregui'ns.

Parlem ara de les pensions de jubilació. Els nostres sistemes de pensió de jubilació assegurin que només es poden augmentar, com en cap moment es poden abaixar. Ja s'ha fet un debat, el Sr. Espot s'hi ha referit llargament, però sí que volem deixar puntualitzat que en cap cas el nostre sistema permet que les pensions puguin anar cap a vall, sempre aniran cap amunt.

Sr. López, vostè assegura que les baixes de llarga durada s'han reduït en un 20%, les xifres són el que són, tampoc li discutirem. Respecte del que es cobrava, però pretén falsament i molt falsament que el nostre sistema busca penalitzar les malalties de llarga durada. No és cert. Tornem al mateix, tornem al que li he dit a l'inici, busquem un sistema que sigui sostenible Sr. López. En altres països, ja que vostè s'emmiralla molt en països amb sistemes socials avançats, molt sovint a les baixes de llarga durada, al cap dels 18 mesos, una de dos, s'atorga una pensió d'invalidesa o es reincorpora aquella persona al mercat laboral.

Pel que respecta al que ha mencionat de la necessitat que el consell d'administració de la CASS concretitzi les decisions que cal prendre per fer el sistema viable, si ho he entès bé. Sí té raó, per justament, per part de Govern ja s'ha manifestat que s'està enllestit un estudi actuarial i que es presentarà en breu, tal com va mencionar el ministre Àlvarez.

No podem acceptar, tant per part de la Sra. Bonet que no hi és, vostè Sr. López, que hi ha gent que no pot accedir a la sanitat. En el torn de rèpliques ja s'ha manifestat, el Sr. Espot, però com molt bé ha referit, d'una part tenim 3.300 persones, si ho he entès bé que la despesa està coberta al 100%, però tampoc no podem desconèixer, Sr. López, que des d'afers socials s'activa tot un protocol que pot fer-se càrrec de les despeses mèdiques quan detecta un problema de precarietat extrema. Doncs, ningú a Andorra es queda fora del sistema sanitari. Això no li podem acceptar que ho digui i que creï una alarma d'aquest tipus perquè no és cert. Ningú es queda fora de joc.

Com va anunciar el ministre Àlvarez en la seva compareixença pública en el si de la Comissió de Sanitat, ens va recordar que des del Govern s'està treballant de quina manera es pot implementar un sistema de tercer pagador per les prestacions més costoses, com poden ser les de les proves diagnòstiques.

Per acabar, em referiré a les paraules de la Sra. Pallarès en el qual nosaltres considerem que es fa molt difícil fer un debat sobre casos que vostè ha mencionat, que entenem que són molt puntuals i aliats, però que vostè generalitza. Cal mirar el detall.

Per altra part, amb el bon sentit de la paraula, no ens agrada que desprestigi les institucions dient que la CASS és un desastre. D'acord? S'estan fent molts esforços per millorar aquest funcionament i la comunicació amb l'usuari. Vostè ha parlat i ha insistit i reiteradament de desinformació, de desatenció a l'usuari. Només li voldria recordar que des de principis s'ha creat i s'ha instaurat la figura

d'un mediador entre l'usuari i la CASS i que pel que consta a Govern està funcionant amb molt èxit.

Gràcies Sr. síndic.

(A les 19.28h deixa la sala la Sra. Carine Montaner)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, acabem aquest tercer torn d'intervencions. Demanaria al Govern si desitja tornar a intervenir...

Sr. Xavier Espot teniu la paraula.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Aniré molt ràpid i si no hi ha una qüestió d'especial rellevància donaré per tancades les meves intervencions amb aquesta darrera intervenció.

Només volia reprendre una qüestió de la qual ha parlat el Sr. Víctor Naudi i que penso que és important. Han parlat molt de la CASS i és molt important la CASS, però és veritat que potser hi ha altres qüestions respecte de les quals no hem fet tant incís. I per tant, doncs, recullo el guant perquè vostè ha parlat de la llei d'infància.

Crec que aquest és un projecte important, m'hi he referit aquest matí. Crec que la llei que tenim ara, en part és bastant obsoleta. És una llei de l'any 1996 i és absolutament necessari que puguem tirar endavant una nova llei que s'adapti al nou context, a les noves estructures familiars i que tingui en compte la infància des d'una perspectiva molt més transversal i global que no ho fa la llei de 1996.

Enllaçant una mica amb aquesta idea, jo he apuntat una idea també aquest matí en el meu discurs que m'agradaria tornar-hi a insistir i crec que també tots hi estarem d'acord. La bona feina que fa el CAI no va en detriment del fet que jo crec que ja ha arribat l'hora que tinguem estructures diferenciades pels menors en risc en funció de la seva edat.

I per tant, doncs, aquest és un dels projectes que ens agradaria poder portar a terme durant aquesta legislatura de tal forma que els menors d'entre 0 i 12 anys no estiguin en el mateix centre residencial que els menors de 12 a 18 anys.

Jo crec que això contribuirà al procés, no només a la dignitat evidentment d'aquets menors, al fet, doncs, que se'ls hi pugui donar una atenció molt més especialitzada, i evidentment això no consta que haguem de potenciar, tal com he explicat aquest matí, totes aquelles altres formes d'acolliment o d'adopcions respecte d'aquelles menors per tal de no institucionalitzar-los o de fer-ho només en els casos més extrems.

Dit això, passo a respondre. Jo crec Sr. Pere López que més o menys li he respost a tot, però vostè em diu digui'm si no sé què! Sembla una mica un interrogatori.

Evidentment, vostè pot pressuposar que si jo amb xifres a la mà li dic, doncs, que des del nostre punt de vista, tant les incapacitats temporals com les pensions de viduïtat, la llei del 2014 no ha comportat una retallada, evidentment pot entendre que des del punt de vista del Govern i suposo que també des del punt de vista del grup parlamentari majoritari, no hi ha intenció de posar en entredit aquesta qüestió. Però és que vostè no només vol retornar al règim de la llei del 2008. En el cas de les pensions de viduïtat, fins i tot voldria que establíssim un règim més beneficiós que el de la llei del 2008, quant als requisits d'accés a aquesta pensió de viduïtat.

Tots podem estar d'acord amb vostè respecte d'aquestes propostes. El problema és que aquestes propostes s'han de finançar i, per tant, el que vostès haurien de dir és si volen fer extensives aquestes prestacions i ampliar-les a l'abast en què ho volen fer, a canvi... és a dir, expliquin la globalitat de la situació, i expliquin com creuen que aquestes millores o aquestes noves prestacions les finançarien. Diguin si volen que els empresaris o els treballadors d'aquest país cotitzin més, perquè el que està clar, és que amb el que cotitzem ara no podem fer front a totes aquestes millores que vostès proposen i que en teoria i des d'un punt de vista conceptual, tots hi podem estar d'acord. Jo entenc que des de l'oposició, i en aquest sentit no em malentengui, jo entenc que des de l'oposició és més fàcil fer aquestes propostes que si un governa.

Però quan un governa ha de ser responsable, i per tant, doncs, ha de tenir en compte la sostenibilitat del sistema, i en aquest sentit, nosaltres estarem d'acord en analitzar qualsevol tipus de millora, sempre i quan aquesta millora vingui sustentada amb un càlcul respecte del seu eventual finançament.

Vostè ha parlat de visió paternalista. No sé. Ha fet un discurs molt polític. Suposo que també volia que com que anem acabant el debat, ha parlat de visió paternalista. Jo no hi estic d'acord. Per mi la coresponsabilitat no té res a veure amb una visió paternalista.

També ha dit que només parlava de xifres... No és que només parli de xifres, vostè també ha parlat molt de xifres aquest matí, el que passa és que quan vostè fa determinades afirmacions que des del meu punt de vista no són correctes ha d'entendre que és normal que sustenti els meus arguments amb fets irrefutables, i les xifres són fets irrefutables perquè si

li dic sense xifres em dirà que no és veritat i, per tant, és per això que jo li he facilitat aquestes xifres.

Vostè diu que no personalitzem prou... Joestic d'acord que hem de personalitzar i que no hem de parlar només de grans xifres, però vostè el que fa no és personalitzar, és que de l'anècdota en fa la norma general i jo crec que això no és una explicació realista de la globalitat del problema.

Diu que fem negacionisme... Jo crec que crec que tampoc fem negacionisme, és a dir, jo he estat transparent i honest, li he dit que determinades pensions s'han replantejat. El que passa és que no subscriu la seva afirmació de què s'han retallat, i no és perquè no subscriu aquesta afirmació i perquè el Grup Parlamentari Demòcrata no subscriu aquesta afirmació que estem fent negacionisme. A més a més, vostè crec que també ha fet un discurs esbiaixat perquè no ha reconegut realment allà on potser ha retallat la Llei del 2014. Allà on potser ha retallat, en el cas de les pensions d'invalidesa és en aquelles persones que cobraven més de 2.500 euros de pensions d'invalidesa, i allà on hi ha hagut un factor de correcció pel que fa a les pensions de jubilació, i m'hi he referit abans, és només aquelles persones que perceben més de quatre vegades el salari mínim en concepte de pensió de jubilació. Jo crec que aquestes mesures, si retallades són, també les hauríeu de subscriure perquè són mesures de justícia social. Aquí hem anat en tot cas a perjudicar a les persones que perceben pensions i prestacions més elevades i, per tant, no acabo d'entendre el seu discurs segons el qual hauríem retallat les pensions i les prestacions més baixes.

Jo no m'hi volia referir perquè ja vam tenir ocasió de parlar-n'hi arran d'una pregunta parlamentària que va fer però ha tornat a insistir amb el tema del salari mínim i amb el fet doncs, que no tenim 400.000 euros per pujar-lo -segons el seu càlcul-, jo crec que seria molt més de 400.000 euros perquè no és només l'impacte quant al salari mínim sinó també és l'impacte quant a les prestacions no contributives que ara estan indexades al salari mínim i en canvi, ha fet una afirmació un pèl demagògica, si em permet, quan ha parlat de què ens gastem molts diners en infraestructures, sigui dit de passada dins d'aquests pressupostos d'infraestructures hi ha 400.000 euros anyals en concepte d'accessibilitat, i vostè també s'hi ha referit aquest matí. Penso que és important ressaltar-ho.

Bé, jo crec que aquest debat ja l'hem tingut, no tinc ganes de posar el retrovisor perquè crec que no ho he fet durant tot el debat d'avui i no vull fer-ho ara, però jo crec que ens hem d'emplaçar també a les actuacions que vostès van fer quan governaven quant al salari mínim.

I no vull dir res més perquè crec que el tarannà del debat ha estat molt positiu i, per tant, del que parlem és de l'acció del Govern actual i no parlem del passat, i si m'he referit al passat només ho he fet per reconèixer la bona feina feta.

Pel que fa als familiars obligats només una precisió: vostè parla i ha agafat aquesta xifra que he dit jo de 2.000 euros. La persona que percep 2.000 euros no paga, és la persona que cobra més de 2.000 euros per la part que supera als 2.000 euros. Per tant, una persona que cobra 2.100 euros l'únic que pagaria són 100 euros per complementar la prestació no contributiva del seu pare, de la seva mare, del seu avi o de la seva àvia.

Pel que fa a l'afirmació segons la qual hi ha persones que perceben pensions de 500 o 600 euros i no cobren prestacions contributives. Jo crec que aquí la reforma que s'ha fet amb la Llei de serveis socials i sociosanitaris i amb la reforma de la Llei de la seguretat del 2014 el que ha aportat és una millora, per tant, no entenc com insisteix tant en aquesta qüestió, perquè amb la Llei del 2008 aquestes prestacions no contributives, per cobrar-les, les persones havien de complir unes condicions mínimes molt exigents: vint anys cotitzats, residir a Andorra i percebre una pensió inferior al 50% del salari mínim. Resultat: molt poques persones es van beneficiar d'aquestes pensions. En canvi amb la reforma global que vam fer de la Llei de serveis socials i sociosanitaris i de la Llei de seguretat social el que es fa és cobrir un espectre molt més ampli i a moltes més persones amb pensions baixes i sense recursos alternatius. I a les xifres em remeto: 760 beneficiaris (3 milions) -i em dirà un altre cop que li dono xifres- però, 760 beneficiaris... -també li parlo no només de xifres sinó també de persones-, 760 beneficiaris i 3.700.000 euros.

Bé, vostè ha dit... per acabar i per concloure, o potser no perquè potser tornarà a intervenir, però ha volgut fer a tall de conclusió una afirmació segons la qual Demòcrates per Andorra és un partit de dretes... Bé, jo el que li puc dir, i en tot cas així definim, Demòcrates per Andorra és un partit de centre, reformista i transversal on tenim cabuda persones amb sensibilitat social demòcrata, cristiano-demòcrata o liberal. Jo no entraré a qualificar si el Partit Liberal és de dretes o no és de dretes perquè penso que cadascú té la seva pròpia ideologia i estic segur que dins del Partit Liberal també hi ha sensibilitats i pluralitat d'ideologies. El que sí li puc dir, pel que fa a la seva afirmació segons la qual semblaria doncs, que ells tenen més sensibilitat social que nosaltres, i no és una interpel·lació al Partit Liberal sinó que parlo en general, que és més fàcil estar a l'oposició de vegades que estar governant.

Quan s'està governant hi ha determinades mesures que un se les ha de pensar molt més a l'hora d'adoptar-les perquè tenen conseqüències, en canvi, quan s'està a l'oposició de vegades és més fàcil tirar endavant, o donar lloc, o acceptar determinades propostes que es fan i que de vegades són del tot inassumibles.

Nosaltres volem governar des de la responsabilitat i estic segur que si vostès... de fet vostès ho van fer també i estic segur que si el Partit Liberal governés també governaria des de la responsabilitat. Cadascú té el seu lloc, ara ens toca a nosaltres governar i per tant, doncs, ho volem fer des de la responsabilitat però també des d'una premissa claríssima i és que no deixarem ni hem deixat mai ningú a l'estacada! És així. Per a nosaltres el llindar econòmic de cohesió social que és el salari mínim, és un mínim garantit, i les persones que no arribin al llindar econòmic de cohesió social perquè tenen unes pensions baixes és perquè tenen altres recursos que fa, doncs, que el seu barem de valoració patrimonial no els permet assolir, diguem, aquesta prestació no contributiva; però si partim del cas d'una persona sense recursos, aquesta persona arribarà al llindar econòmic de cohesió social. Aquesta és la premissa bàsica que fixa de forma conjunta la Llei de serveis socials i socio-sanitaris i la Llei de la seguretat social que no es poden analitzar de forma esbiaixada i parcial sinó que s'han d'analitzar conjuntament per això es van aprovar a la mateixa època.

Pel que fa a la Sra. Judith Pallarés jo crec que... bé, ja podem donar el debat per tancat. Estem d'acord en moltes coses, en les coses amb les quals discrepem jo crec que ja li he donat resposta i hem dit, doncs, que aniríem avançant.

Simplement que si aquesta és la meua darrera intervenció el que sí que volia dir és agrair a tots els grups parlamentaris, també no m'hi he referit tant als serveis d'intervenció perquè estem molt més d'acord, però també al Grup Parlamentari Demòcrata. Però a tots els altres grups parlamentaris, el tarannà que han demostrat avui, jo crec que ha estat un debat enriquidor, ha estat un debat positiu on hem confortat punts de vista i formes de veure la realitat social del nostre país de vegades no concordants, però jo crec que també més enllà de la política també hem pogut trobar punts d'encontre i estic segur que en trobarem molts més en el futur.

Repeteixo el que he dit en la intervenció d'aquest matí: tinc la mà estesa a analitzar amb detall i a incorporar totes aquelles propostes que puguin fer i evidentment doncs, que segueixin les línies mestres de la política social que té marcades aquest Govern que, en cap cas, és una política de dretes, com dic, és una política de centre, reformista i transversal.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sr. Víctor Naudi teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Simplement faig ús de la paraula molt breument per contestar a les paraules del Sr. Carles Jordana, quan deia de què baixar el percentatge de rescabament dels discapacitats al 30%, doncs era difícil, era una fal·làcia, era inassumible... Bé, jo crec que vostè generalitza i ho mira des d'un sistema economicista. Per a nosaltres doncs, entenc que aquí hi ha un problema, hi ha un problema per aquelles persones discapacitades que han tingut una vida laboral amb ajuts que tenen unes cobertures al 100%, però en certs casos -no dic en tots- quan arriben a l'edat de jubilació pel fet de què han estat pel seu impediment han tingut una vida laboral curta, doncs es pot donar la circumstància o es dóna la circumstància de què les prestacions no arriben a ser el que haurien de ser i, per tant, aquí nosaltres el que demanem és que hi hagi un ajustament i en aquest sentit presentem una proposta de resolució per millorar, per reformar que aquestes pensions tinguin un mínim garantit.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, Sr. Pere López, si desitgeu intervenir.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

En primer lloc una breu referència a SDP i el balanç de la Llei de la CASS i de la Llei de serveis socials ara que atribueixen que vostès van treballar molt però vostès, i avui hem exposat les dades, també són co-artífexs d'aquestes situacions i del que aquestes lleis han produït.

També el PS, jo no hi era, la passada legislatura va treballar molt, va fer moltes esmenes, les va portar però hi ha qüestions que són de posicionament ideològic i que el treball parlamentari en cap cas permet justificar determinats posicionaments polítics.

Quant al Sr. Jordana, si em permet no he entès el tema de les tises... que em deia que jo tenia

tisores... Els que tenen tisores, en tot cas, han estat vostès que no només les tenen sinó que a més hem vist que les han fet servir de manera bastant intensiva al llarg de la passada legislatura, tot i que vostè no hi era, però suposo que serà hereu de la política que es va fer i de les seves conseqüències.

Abans d'acabar m'agradaria dir -perquè sinó al final se m'acabarà oblidant- quina és la cita que ha fet avui aquí al matí, de qui era la cita d'aquest matí: la cita és de la Sra. Àngela Merkel, que no és precisament un referent polític però que, en tot cas, reforça una mica el qualificatiu del que els deia a vostès. Jo entenc que... Jo no he fet el qualificatiu de què DA sigui un partit de dretes, jo he fet una relació de les seves polítiques socials, de les seves actuacions i, a més, em sembla que m'he referit llargament amb exemples, i la seva política social, la seva política de comunicació, la seva política d'entendre quins són els drets de les persones és de dretes. Avui no hem parlat ni de qüestions morals, ni de drets, ni de llibertats, podríem parlar -i potser tampoc modificaria molt el qualificatiu, potser el centraria una mica més-, però en tot cas, en polítiques socials penso que ha quedat molt clar avui, més enllà de què cada un es pot posar el nom que consideri i la consideració que vulgui, evidentment, que els fets i no les paraules... els fets els converteixen en un partit que ha fet una política de dretes, que l'ha volgut tirar personalment endavant, en aquest cas amb el suport d'SDP, però aquí hi havia un consens de les totes forces polítiques de l'anterior legislatura, es va aprovar una legislació social, vostès l'han volgut modificar, van deixar fora d'aquest treball de consens al Partit Socialdemòcrata i les conseqüències doncs, han estat les que han estat.

I en aquest sentit, penso que el debat d'avui ha estat molt clarificador, no tinc moltes esperances de què puguem assolir gaires consensos però, en tot cas, tenim a partir d'ara i fins demà a les 9 del matí, si més no per intentar-ho però no he vist una voluntat de replantejar situacions si no més aviat de defensar el que es va fer en la passada legislatura però, en tot cas, fins que demà no es votin les propostes de resolució, com a mínim, queda aquesta qüestió a l'aire.

Quant a les pensions d'invalidesa que s'han retallat o qualsevol dels sinònims que vostè vulgui emprar, a més aquesta situació és particularment cruel, i dic cruel amb les persones joves. Vostè sap que les persones joves perquè la pensió d'invalidesa depèn molt de l'edat perquè hi ha una acumulació de punts i uns salaris baixos en persones molt joves, hi ha persones joves que estan tenint una pensió d'invalidesa, i hi ha la llista, de 150 i de 200 euros. És

un criteri que vostès van adoptar, el dels punts acumulats enlloc del salari de la mitjana del salari anterior. És un criteri que té poc efecte quan la persona té molts anys o porta molts anys treballant, però que té molt efecte en el cas de persones joves, i no és el cas més probable però hi ha invalideses i hi ha malalties comunes en persones joves i les conseqüències són fatals.

I finalment, l'obligatorietat de... -bé, finalment no. Tinc dos coses més- l'obligatorietat de cotitzar seixanta dels setanta-dos mesos que el ministre insisteix en mantenir i com s'ha de finançar aquesta mesura. És que miri, li hem dit varies vegades, em sembla que és una qüestió de justícia: no ens sembla raonable que algú que ha cotitzat trenta o trenta-cinc anys, perquè no hagi cotitzat seixanta dels darrers setanta-dos, perdi tots els seus drets i que algú que ha cotitzat molt, molt menys però que sí que ha cotitzat seixanta dels setanta-dos mesos tingui dret... És una qüestió de justícia! Podem parlar d'algú que ha cotitzat el doble del temps o el triple del temps que perd els seus drets i que a més, aquesta circumstància de no cotització al final de la seva vida li pugui venir imposada per diferents circumstàncies. En tot cas, espero que es replantegin aquesta consideració i que almenys en aquesta qüestió pugui haver-hi una conclusió en positiu del llarg debat que avui estem tenint.

I finalment, quant al tema del salari mínim. Jo no he fet els números dels 400.000 euros; li vaig fer una pregunta de control parlamentari i vostè em va dir que l'efecte sobre el pressupost de l'Estat d'incrementar el salari mínim a les pensions era de 400.000 euros -pot consultar el Diari Oficial del Consell General i veurà la seva resposta i són unes dades que en aquest cas altres xifres sí que les he fet jo però en aquestes he agafat la xifra que vostè em va donar i que segur que és certa i que no es va pas equivocar.

I quant al tarannà positiu del debat, bé, és veritat que hi ha hagut un tarannà positiu tot i algunes diferències de posicionament però insisteixo que l'important seria que demà poguéssim tirar endavant algunes propostes de resolució.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Liberal, no hi ha intervenció...

Per Demòcrates per Andorra, Sra. Patrícia Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, només voldria contestar al Sr. López.

És veritat, potser he tingut una confusió en llegir la notícia massa ràpid. És veritat que és una publicació britànica que ha dit que Andorra era el quart país en qualitat de vida, però aquest estudi està basat en criteris establerts per les Nacions Unides i es miraven suïcidis, accidents, guerres, qualitat de l'aigua però també es miraven aspectes relacionats amb salut i benestar social. Era un estudi fet amb 124 països amb 1.800 investigadors... Un estudi seriós!

Per respondre a la Sra. Pallarés, és veritat que he emprat la paraula "catastròfica", per què? Perquè el que s'ha dit és que la CASS és un desastre, per això ho he dit.

Després també he agafat ple de casos puntuals i semblava que feia una generalitat, per això donava la impressió d'aquest posicionament.

I el fet que per a mi, per a Demòcrates per Andorra, és important la desinformació que vostè percep, potser sí que haurem de millorar, jo crec que tenim les bases i ara s'hauran d'implementar i fer un esforç, potser amb la informació.

Bé, doncs per finalitzar el debat -ja que el Sr. Espot ha dit que era la seva última intervenció-, aquí avui hem vist dos models, dos models diferenciats: un model completament diferent que no sabem com es finançarà... Sí, s'han donat xifres, etc, però com ha dit el ministre "No ens convenen"; i després un altre model amb les altres forces polítiques que jo crec que podem arribar a tirar endavant moltes polítiques socials.

Bé, vistos els posicionaments que els grups parlamentaris han fet avui, des de la majoria de Demòcrates per Andorra ens refermem en els arguments que hem exposat en relació a la concepció que tenim del nostre model de benestar i de seguretat social, i en la legislació hi ha accions que hem desenvolupat, impulsant i donant suport a l'acció del Govern. Tenim un model que es tradueix en el desenvolupament d'unes polítiques públiques que s'implementen pensant en donar cobertura a totes aquelles persones que les necessiten -això ho hem insistit molt durant tot el dia. Segur que no arribarem a tot arreu, però el nostre objectiu és anar cada vegada més enllà i fer passos per millorar en aquells aspectes que siguin necessaris... És la nostra voluntat.

Els agraïm a tots els grups la crítica constructiva perquè entenc que la finalitat de tots i totes els que ens trobem avui aquí és la mateixa, és ajudar a les persones que ho necessitin.

Bé, arribem a la conclusió després d'haver escoltat les intervencions de la majoria dels grups, no de tots però de la majoria, que comparteixen el nostre full de ruta, un fet que els agraïm tenint en compte que el pes que l'atenció social i sociosanitària tenen en la consolidació dels paràmetres d'un Estat del benestar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part del Govern...

Bé, si no hi ha més intervencions i acabades també les intervencions també per part dels grups parlamentaris i del Govern, es dona per acabat el debat i suspendríem la sessió fins demà a les 10.00h del matí.

Els recordo que el termini màxim per a la presentació de propostes de resolució és fins demà a les 9.00h del matí.

Se suspèn la sessió.

(Són les 19.54h)

L'endemà dia 18 de novembre del 2016, divendres, a les 10.03h es reprèn la sessió.

(La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet és absent de la sessió)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Reprenem la sessió.

S'han presentat 19 propostes de resolució totes elles admeses ara mateix per la Sindicatura.

Els recordaré breument el procediment. En primer lloc es procedirà a la defensa de les propostes de resolució segons l'ordre de presentació. Una vegada feta l'exposició per part dels grups parlamentaris, se suspendrà la sessió per tal que cada grup pugui analitzar la seva posició respecte les diferents propostes de resolució presentades i, si és el cas, fer propostes que portin a un text assumible i consensuat per tots els grups.

Al reprendre la sessió, els grups indicaran la seva posició respecte a les altres propostes presentades, i finalment indicaran el text que se sotmet a votació.

Passem, doncs, tot seguit a la presentació de la primera proposta de resolució registrada amb el número 1540 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Víctor Naudi Zamora. Teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta diu el següent:

Atès que la Llei 18/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social es modifiquen la base de càlcul de les pensions d'invalidesa que passa a ser en funció dels punts que hagués obtingut la persona fins a la seva jubilació;

Atès que les associacions de discapacitats reconeixen que aquesta mesura ha minvat de forma considerable aquesta prestació;

Atès que la mesura afecta de forma molt més important a les persones joves que porten poc temps cotitzant i per tant disposen de pocs punts de jubilació acumulats;

Atès que les persones que cobren una pensió de solidaritat per discapacitat, obtenen el 100% automàtic de cobertura sanitària, donada la seva condició de discapacitat, se'ls provoca una disfunció important a l'arribar a l'edat de jubilació, quan aquesta prestació d'invalidesa ha de ser transformada a pensió de solidaritat de jubilació, prèvia demanda que ja no té en compte la discapacitat i alhora perden la cobertura del 100% automàtic del qual han gaudit fins al moment.

Atès l'exposat, el Consell General, en la Sessió de Debat sobre polítiques socials i sobre la Llei de la CASS de novembre de 2016,

Acorda:

Encomanar al Govern que iniciï les accions necessàries per crear una taula de treball Govern i Consell General per analitzar i poder plantejar un document de propostes de millora per regular les prestacions contributives i no contributives que afecten als col·lectius de la gent gran i dels discapacitats.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem a la segona proposta de resolució presentada. Aquesta ha estat registrada amb el número 1541 i també presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé també per presentar la proposta de resolució, el Sr. Víctor Naudi Zamora. Teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Atès que la Carta Social Europea o Carta de Torí, representa el segon gran instrument de drets humans del Consell d'Europa després del Conveni Europeu per a la Salvaguarda dels Drets Humans i les Llibertats Fonamentals. Que conté una llista de 19 drets socials en l'àmbit principalment laboral i de la salut. I que el 1988 es va adoptar un Protocol addicional amb quatre nous drets i el 1996 va adoptar un nou text, que ara es diu Carta Social Europea(revisada), fins arribar als 31 drets socials;

Atès que tot i que és un tractat internacional vinculant, la Carta Social Europea tant en la versió original com revisada, té la particularitat de presentar-se com un "menú" de drets d'entre els quals els Estats part poden, amb certes restriccions, triar quins drets accepten i quins no;

Atès que tots els drets, inclosos els no acceptats, s'han de considerar principis o aspiracions de política pública que els estats part intentaran assolir en un futur no massa llunyà;

Atès que el dia 27 d'abril del 2015 en la Conferència: Carta Social Europea: Com s'aplica en Andorra els experts convidats van recomanar que en vista de la situació actual, Andorra estaria en disposició d'aixecar certes reserves i de signar i ratificar el Protocol Addicional de Reclamacions Col·lectives.

Atès l'exposat, el Consell General, en la Sessió de Debat sobre polítiques socials i sobre la Llei de la CASS de novembre de 2016,

Acorda: encomanar al Govern que iniciï les accions necessàries per analitzar l'aixecament de les reserves dels següents articles de la Carta Social Europea revisada: articles 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 19.4, 21, 22, 27, 28 i 29.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem, doncs, a la tercera proposta de resolució que ha estat registrada amb el número 1542 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt. També intervé per presentar la proposta, el Sr. Víctor Naudi Zamora. Teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies.

Atès que l'article 46, Auditoria d'eficàcia i d'eficiència del sistema de la Llei 6/2014 de serveis socials i socio-sanitaris encarrega al Govern que desenvolupi una auditoria cada dos anys del sistema de serveis socials i socio-sanitaris i que aquesta sigui

presentada al Consell General perquè sigui examinada per la comissió encarregada dels afers socials;

Atès que la voluntat que tenim com a parlamentaris és conèixer de forma acurada el desenvolupament de les polítiques socials per poder aportar les millores necessàries per aconseguir la cohesió social necessària en la nostra societat;

Atès que entenem la inversió social com un dinamitzador de l'economia i no únicament com una despesa, una societat que és solidària amb la igualtat d'oportunitats, aquesta solidaritat pot repercutir en riquesa i ocupació i el seguiment del desenvolupament de les ajudes socials pot ajudar a seguir el camí de la consolidació de l'Estat del benestar;

Atès l'exposat, el Consell General, en la Sessió de Debat sobre polítiques socials i sobre la Llei de la CASS de novembre de 2016,

Acorda: encomanar al Govern que iniciï les accions necessàries per realitzar l'auditoria encomanada per al Llei 6/2014 i que la presenti al Consell General amb un termini màxim de 6 mesos.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem ara a la quarta proposta de resolució. Ha estat registrada amb el número 1543 i ha estat presentada pel Grup Parlamentari Liberal.

Intervé per presentar la proposta de resolució la Sra. Judith Pallarés. Teniu la paraula.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

En la nostra proposta volem encomana al M. I. Govern que inclogui, dins dels criteris d'ajuda a l'habitatge, la possibilitat d'atorgar préstecs lliures d'interessos per a famílies en dificultats especialment a dones en situació econòmica desavantatjosa que conviuen en una llar desestructurada per raons econòmiques, per fer front al finançament del cost de la fiança relativa al lloguer d'un nou habitatge.

Aquesta proposta entraria en la perspectiva de gènere evocada en l'article 3 apartat q) de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris 6/2014, del 24 d'abril del 2014.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, la cinquena proposta de resolució també ha estat registrada amb el número 1544 i també presentada pel Grup Parlamentari Liberal. Intervé per presentar la proposta, el Sr. Ferran Costa. Teniu la paraula.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

És una proposta que coincideix amb la proposta acabada de presentar pel Sr. Víctor Naudi del Grup Parlamentari Mixt d'SDP.

L'article 46 la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i socio-sanitaris preveu el següent: "Govern encarrega cada dos anys una auditoria d'eficàcia i d'eficiència del sistema de serveis socials i socio-sanitaris que s'ha de licitar per concurs públic entre entitats especialistes en la matèria i de prestigi.

L'informe final de l'auditoria es diposita al Consell General perquè sigui examinat per la comissió parlamentària corresponent, i se'n faciliti el coneixement públic, garantint-ne l'accés a tots els ciutadans".

Tenint en compte que ja han transcorregut dos anys des de la publicació de la Llei 6/2014 de serveis socials i socio-sanitaris i que la Comissió d'Afers Socials no té constància que s'està fent aquesta auditoria prevista per la llei,

S'encomana al M. I. Govern que abans del desembre del 2017 encarregui una auditoria d'eficàcia i d'eficiència del sistema de serveis socials i socio-sanitaris tal com preveu la Llei de serveis socials.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem a la sisena proposta de resolució que ha estat registrada amb el número 1545 i presentada també pel Grup Parlamentari Liberal.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Jordi Gallardo. Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta proposta de resolució té com a objectiu encomanar el Govern que abans del desembre del 2017 reestructuri els criteris d'atorgament i pagament d'ajuts socials sota principis de comprovació administrativa a posteriori, tal com es fa amb les prestacions socials urgents i únicament per aquelles prestacions de caràcter temporal.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a la setena proposta de resolució que ha estat registrada amb el número 1546 i també presentada pel Grup Parlamentari Liberal.

Intervé per exposar la proposta de resolució, la Sra. Carine Montaner. Teniu la paraula.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Segons el Diari d'Andorra del 27 d'octubre del 2016, el Consell d'Administració de la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS) va valorar un sobrecost de 3 milions d'euros que implicaria allargar la baixa de maternitat de quatre a sis mesos en el cas de la mare i de quinze dies a un mes per al pare, tal com demanem els impulsors de la iniciativa legislativa popular (ILP). Així ho va explicar el president del Consell d'Administració de la CASS, Jean-Michel Rascagneres que va anunciar que no qüestionava la necessitat social però recordava que si hi ha noves prestacions també cal "pensar en com es financen".

Segons el diari, aquest càlcul fet per la CASS és una projecció sobre el nombre de baixes actuals que es donen ara, el que es fa ara és una simple extrapolació lineal.

Des de les files liberals pensem que és més que una necessitat social, per a nosaltres és una via clara de prevenció i promoció per a la salut de les mares i dels infants. Pensem que seria bo fer un estudi propi que englobi tots els criteris marcats per l'OMS i els estudis reconeguts a nivell internacional que destaquen els nombrosos beneficis de la lactància materna exclusiva fins als sis mesos la qual cosa reduiria els ingressos hospitalaris per infecció, el nombre de malalts crònics, el nombre de proves i tractaments mèdics sovint costosos per a la CASS.

S'encomana doncs al M. I. Govern que encarregui un estudi complet que tingui en compte tots aquests criteris socio-sanitaris i econòmics per treballar la viabilitat de l'aplicació de la mesura proposada pels impulsors de la iniciativa legislativa popular.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem a la vuitena proposta de resolució. Aquesta ha estat registrada amb el número 1547 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per presentar la proposta de resolució, la Sra. Rosa Gili. Teniu la paraula.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, gràcies.

Vista la importància que en una societat avançada com l'andorrana té l'atenció a les dones que han estat víctimes d'una xacra tan greu com és la violència de gènere.

Vista la necessitat de dotar de tots els recursos que calguin -tant materials com humans- als departaments de la nostra Administració que es dediquen a atendre les dones que han estat víctimes d'aquestes situacions.

Vist que actualment l'horari del telèfon d'assistència és limitat i quan es fa una trucada fora del temps establert aquesta es deriva cap el Servei de Policia i no existeixen protocols particulars en aquests casos.

Vist que el risc d'episodis de violència cap a les dones existeix majorment en els horaris que no estan coberts pel servei d'atenció telefònica.

El Consell General, en la sessió del Debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 17 de novembre del 2016.

Acorda:

Encomanar al Govern que procedeixi a realitzar les actuacions necessàries per ampliar els horaris i establir protocols d'actuació adequats per al servei d'atenció telefònica a les dones que són víctimes de situacions de violència de gènere.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La novena proposta de resolució ha estat registrada amb el número 1548 i presentada també pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, la Sra. Rosa Gili. Teniu la paraula.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, gràcies.

Vist que ja el 2013, amb motiu de la celebració de la Festa Magna, el Govern, mitjançant la llavors ministra de Sanitat, Cristina Rodríguez, va anunciar la implementació del règim del tercer pagador per a tots els serveis sanitaris, anunci que posteriorment han repetit els seus successors Rosa Ferrer i Carles Àlvarez.

Vist que el ministre Àlvarez es va comprometre a resoldre aquesta qüestió en una sessió de control però que es continua sense adoptar la mesura.

Vist que, actualment, hi ha persones que, en no tenir prou diners per avançar el pagament del cost total ja sigui de visites a metges, proves, medicaments o tractaments, es veuen obligades a no poder rebre l'atenció sanitària que precisen.

Vist que la implementació del règim del tercer pagador és una proposta que únicament tindria un efecte financer pel Govern.

El Consell General, en la sessió del Debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 17 de novembre del 2016.

Acorda:

Encomanar al Govern que procedeixi a realitzar les actuacions necessàries per implementar en el termini de tres mesos el règim del tercer pagador.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La desena proposta de resolució ha estat registrada amb el número 1549 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, la Sra. Rosa Gili. Teniu la paraula.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies.

Vist que actualment, i després de la darrera modificació de la Llei de la CASS, la prestació per baixa que es percep en cas de malaltia de llarga durada es redueix des del 70% al 60% del salari.

Vist que es tracta d'una situació totalment anòmala, ja que als països del nostre entorn, com ara França, Espanya o Portugal, el percentatge de salari que es cobra en cas de malaltia de llarga durada és superior al d'una baixa de pocs dies.

Vist que és innegable que una persona que es troba de baixa a conseqüència d'una malaltia de llarga durada segurament veu incrementades les seves despeses sanitàries, sigui per la necessitat d'haver de realitzar visites mèdiques de forma habitual o per haver de seguir tractaments per poder superar la seva patologia.

Vist que és absolutament injust intentar solucionar els mals funcionaments del sistema sanitari a costa de la qualitat de vida i la dignitat de les persones que estan malaltes. I molt menys en aquelles que pateixen una situació tan dolorosa per a elles i per a tot el seu entorn com ho és una malaltia de llarga durada.

El Consell General, en la sessió del 17 de novembre del 2016.

Acorda:

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal d'incrementar el percentatge de salari que percep una persona que es troba de baixa a conseqüència d'una malaltia de llarga durada.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La proposta de resolució número 11 ha estat registrada amb el número 1550 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per esposar la proposta de resolució, la Sra. Rosa Gili. Teniu la paraula.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Vist que la pensió de jubilació mitjana a Andorra se situa en un xifra inferior als 600 euros al mes, xifra inferior a la de França i Espanya -país aquest darrer amb menys riquesa i salaris més baixos que Andorra.

Vist que el 85% de les pensions que actualment s'estan pagant per part de la CASS són inferiors als 1.000 euros mensuals (en concret 8.252 de 9.647).

Vist que hi ha persones que, malgrat haver cotitzat més de 40 anys, veuen com la seva pensió queda molt per sota del salari mínim.

Vist a més que el fet de no garantir una pensió mínima equivalent al salari mínim per les persones que han cotitzat més de 40 anys és alhora una clara discriminació de gènere per quan qui en resulta sovint més perjudicat en són les dones al haver tingut salaris més baixos al llarg de la seva vida laboral.

Vist que entenem que aquest dret no pot estar subjecte a la resolució d'una sol·licitud d'ajuda social i que cal que aquest sigui atorgat directament.

El Consell General, en la seva sessió del 17 de novembre del 2016.

Acorda:

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal de garantir i atorgar automàticament una pensió de jubilació equivalent al salari mínim per totes aquelles persones que han cotitzat un mínim de 40 anys.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La dotzena proposta de resolució ha estat registrada amb el número 1551 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Gerard Alís Eroles. Teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Vist que la darrera modificació de la CASS que ha comportat importants retallades en pensions i prestacions s'ha tirat endavant argumentant els problemes de sostenibilitat del sistema.

Vist que el ministre va exposar els problemes de sostenibilitat del sistema.

Vist que malgrat aquestes modificacions que han afectat gairebé exclusivament les persones més vulnerables, els estudis actuuarials encarregats per la CASS -segons informacions aparegudes aquesta setmana en diferents mitjans- apuntarien a un greu problema de sostenibilitat futura.

Vist que des del Consell d'Administració de la CASS fins ara només s'han apuntat possibles mesures mitjançant declaracions verbals i tot just algun article d'opinió sense entrar de forma clara en quines s'han de prendre i quan però sí generant una notable intranquil·litat entre els assegurats.

El Consell General, en la seva sessió del Debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 17 de novembre del 2016.

Acorda:

Encomanar al Govern que encomani als responsables tant de la CASS com del Fons de reserva de jubilació en la versió, en un termini no superior als tres mesos d'un document que contingui de forma clara i concreta les propostes i actuacions necessàries per garantir la sostenibilitat del sistema de pensions així com un calendari concret d'aplicació de les mateixes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a la proposta de resolució número 13. Ha estat registrada amb el número 1552 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Gerard Alís. Teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vist que la Llei de serveis socials i sociosanitaris estableix que hi ha una sèrie de prestacions que no queden garantides per l'Estat un cop la seva partida pressupostària s'hagi esgotat, com és el cas de l'atenció domiciliària o l'acollida d'infants i adolescents, entre d'altres.

Atesa la importància que aquests serveis esmentats tenen per garantir un Estat del benestar digne per a tots els nostres ciutadans.

Vist que la Llei de finances públiques permet l'existència d'una sèrie de partides ampliables que, en cas d'esgotament, podrien incrementar-se.

Atesa que aquesta possibilitat no ha estat aplicada a les partides destinades a les prestacions abans esmentades, fet que les degrada com a serveis de segona categoria enfront d'altres despeses i actuacions públiques.

El Consell General, en la sessió del Debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 17 de novembre del 2016.

Acorda:

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal de garantir que totes les prestacions definides a la Llei de serveis socials i sociosanitaris tinguin caràcter de garantit i, per tant, no es puguin veure afectades per les limitacions pressupostàries.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

La proposta de resolució número 14 ha estat registrada amb el número 1553 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Gerard Alís. Teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Vista la Carta Social Europea revisada, que va ser ratificada pel Consell General en la sessió del 30 de juny del 2004.

Atès que l'article 4.1 de la mateixa diu que els Estats han de "reconèixer el dret dels treballadors a una remuneració suficient per assegurar-los, igual que a les seves famílies, un nivell de vida suficient".

Atès que el Comitè Europeu de Drets Socials, que vetlla per la correcta aplicació de la Carta Social

Europea per part dels països que l'han ratificada, entén que no es dóna compliment al referit article 4.1 si el salari mínim és inferior al 50% del salari mitjà i que es compleix amb dita disposició quan el salari mínim és superior al 60% del salari mitjà; essent però la situació estimada conforme quan el salari mínim està comprès entre un 50% i un 60% del salari mitjà i que es pot acreditar que aquell permet garantir un nivell de vida digne.

Vist que, en la sessió de consell de ministres del passat 2 de novembre, el Govern va fixar el salari mínim per l'any 2017 en 991,47 euros i que, malgrat l'increment de l'1,5%, encara no es complirà amb la referida Carta Social Europea revisada.

El Consell General, en la Sessió del debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 17 de novembre del 2016.

Acorda,

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal d'augmentar el salari mínim aplicable al Principat d'Andorra fins al 50% del salari mitjà al llarg de l'any 2017.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La quinzena proposta de resolució ha estat registrada amb el número 1554 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Gerard Alís. Teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vist que al pressupost entrat a tràmit per a l'exercici 2017 el Govern preveu ingressar 28,23 milions provinents de la totalitat de dividendes d'Andorra Telecom.

Ateses les diferents mesures en l'àmbit de les polítiques socials proposades pel Partit Socialdemòcrata en aquest debat monogràfic, com ara l'equiparació de les pensions de jubilació després de 40 anys de treball fins al salari mínim, l'increment del percentatge de salari que es percep en cas de baixa per llarga malaltia, l'augment dels complements no contributius en cas de pensions d'invalidesa o la pujada del salari mínim fins el 50% del sou mitjà són mesures perfectament assumibles financerament si hi ha voluntat política i un ordre de prioritats diferent.

El Consell General, en la Sessió del debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 17 de novembre del 2016.

Acorda,

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal de destinar un percentatge -a estudiar en funció de la despesa que suposarien mesures com ara l'equiparació de les pensions de jubilació després de 40 anys de treball fins al salari mínim, l'increment del percentatge de salari que es percep en cas de baixa per llarga malaltia, l'augment dels complements no contributius en cas de pensions d'invalidesa o la pujada del salari mínim fins el 50% del sou mitjà- de la transferència en concepte de beneficis que farà Andorra Telecom a finançar les esmentades prestacions socials.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La setzena proposta de resolució ha estat registrada amb el número 1555 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Pere López. Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vista la important mancança que suposa que, actualment, no existeixi una oferta educativa per a persones amb diversitat funcional quan superen els 18 anys i, en alguns casos, a partir dels 16.

Atès que aquestes persones, amb qui fins a l'edat dels 16 o 18 anys s'ha treballat bé i amb qui s'ha assolit un important grau d'integració i motivació, es poden trobar en una situació d'estancament i de no continuïtat del seu projecte educatiu.

Vist que, en alguns casos, aquesta situació pot generar absència de projecte vital, desmotivació i, fins i tot, depressió.

Atès que aquesta situació s'ha exposat en diverses ocasions al ministre responsable d'Educació, així com altres propostes de caire educatiu per a col·lectius desfavorits però encara no s'ha tirat endavant cap actuació concreta.

En la Sessió del debat monogràfic sobre polítiques socials es proposa que s'acordi,

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal de crear itineraris especialitzats i formatius per al col·lectiu de persones

amb diversitat funcional majors de 16 anys que els permeti tenir una continuïtat en la seva formació que alhora els doni una major opció de, posteriorment, entrar al mercat laboral.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La proposta de resolució número 17 ha estat registrada amb el número 1556 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Pere López. Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Vistes les contínues reclamacions del col·lectiu de la gent gran perquè les visites als podòlegs de caràcter preventiu i curatiu comptin amb la cobertura sanitària per part de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Vist l'efecte positiu que pot tenir les actuacions preventives en aquest àmbit i el posterior estalvi que aquestes poden suposar.

Vist l'import de les pensions de jubilació i altres prestacions de caràcter social que perceben de forma general les persones jubilades.

El Consell General, en la Sessió del debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 16 de novembre del 2016.

Acorda,

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal d'incorporar a la cartera de serveis i actes mèdics de la Caixa Andorrana de Seguretat Social les visites i els tractaments podològics de caràcter preventiu i curatiu per al col·lectiu de les persones jubilades.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La divuitena proposta de resolució ha estat registrada amb el número 1557 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Pere López. Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Vist que l'import mitjà de les pensions d'invalidesa a Andorra se situa en els 602 euros, una xifra que queda molt per sota del que seria necessari per garantir un nivell de vida digne al nostre país.

Vist que la darrera modificació ha reduït molt significativament l'import d'aquestes pensions particularment per als joves o per a persones que han acumulat menys anys de cotització.

Vist que l'actual complement no contributiu previst permet complementar aquestes pensions fins al 80 o el 40% del salari mínim, segons la tipologia d'invalidesa; vist que aquests imports semblen insuficients i que se situen per al grup 2 (integrat per aquelles persones que queden incapacitades per exercir qualsevol activitat professional) per sota del salari mínim.

El Consell General, en la Sessió del debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 17 de novembre del 2016.

Acorda,

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal que el complement no contributiu de les pensions d'invalidesa s'estableixi en el 100% o en el 50% del salari mínim, segons el grup d'invalidesa quan sigui possible en els temes ja establerts en la Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a la darrera de les propostes de resolució, la número 19, que ha estat registrada amb el número 1558 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la proposta de resolució, el Sr. Pere López. Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vist que en l'actual legislació s'estableix com a requisit per rebre determinades prestacions, com ara pensions de jubilació, de viduïtat o d'invalidesa, entre d'altres, l'obligatorietat d'haver cotitzat 60 mesos durant els 72 mesos anteriors a la sol·licitud.

Vist que s'ha demostrat que l'aplicació de l'esmentada regulació, i així ho manifesten representants de diferents entitats com ara la Federació de Gent Gran o la de persones amb discapacitat, aquest requisit genera situacions realment injustes en fer que molts possibles beneficiaris hagin perdut tots els seus drets malgrat acumular molts anys de cotització.

Vist que haver cotitzat un determinat període d'anys ja hauria de ser un criteri suficient per poder accedir a totes aquestes prestacions.

El Consell General, en la Sessió del debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 16 de novembre del 2016.

Acorda,

Encomanar al Govern que procedeixi a realitzar les actuacions necessàries per eliminar el requisit d'haver cotitzat 60 dels 72 mesos anteriors a la sol·licitud per poder accedir a les prestacions pagades per la Caixa Andorrana de Seguretat Social i que en sigui requisit haver cotitzat un número mínim d'anys.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Fins aquí la presentació de les propostes de resolució.

Acabada aquesta presentació i per tal que els grups parlamentaris disposin del temps necessari per a valorar-les, se suspèn la sessió per una durada d'una hora i mitja aproximadament abans de sotmetre aquestes propostes a votació.

Se suspèn la sessió.

(Són les 10.31h)

(Deixen la sala els Srs. Carles Enseñat i Xavier Espot)

(Es reprèn la sessió)

(Són les 12.47h)

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió.

Demana en primer lloc als grups parlamentaris que ho desitgin que vulguin indicar la seva posició respecte de les proposicions de resolució presentades pels altres grups.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sr. Víctor Naudi, si desitgeu manifestar la vostra opinió respecte o el vostre posicionament respecte a les diferents resolucions presentades, i si no ho voleu fer ho deixariem per després una per una.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

En tot cas ho deixariem una per una, millor.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Mixt, també Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Si faríem el mateix, en tot cas pronunciar-nos proposta de resolució per proposta de resolució.

El Sr. síndic general:

D'acord.

No sé si el Grup Liberal es vol manifestar ara o seguim amb el mateix procediment o fem després de cadascuna de les resolucions.

Sra. Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Sí Sr. síndic, estem d'acord en fer-ho una per una.

El Sr. síndic general:

Entenem que tots estem d'acord en fer-ho així.

D'acord.

Doncs, segons l'ordre de presentació de les propostes de resolució, demanaria primerament als autors de les propostes que indiquin quin és el text que se sotmet finalment a votació, i posteriorment procediríem a la seva votació.

Començaríem, doncs, per la primera proposta de resolució que és la registrada amb el número 1540, i demano tot seguit si el text que se sotmet a l'aprovació és el presentat inicialment o si hi ha alguna modificació.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Aquí no hi ha hagut possibilitat de fer cap transacció i el text presentat inicialment és el que es sotmet a votació.

El Sr. síndic general:

D'acord.

Per part dels grups, si em poguéssiu dir quin és el posicionament.

Per part del Grup Mixt...

Per part dels consellers socialdemòcrates, Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí Sr. síndic.

Els tres consellers socialdemòcrates donarem suport a aquesta resolució.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Liberal.

Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí gràcies Sr. síndic.

Nosaltres també donarem suport a aquesta resolució.

El Sr. síndic general:

Per part del Grup Demòcrata.

Sra. Palmitjavila.

La Sra. Meritxell Palmitjavila:

Doncs nosaltres per part de demòcrates no donarem suport a aquesta resolució doncs perquè aquesta taula de fet ja es va constituir en el moment de fer la llei. Tots els col·lectius hi van participar i doncs no hi donarem suport avui.

El Sr. síndic general:

D'acord. Doncs vist el manifestat, proposo doncs que obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

A favor 12, en contra 14.

El Sr. síndic general:

Bé doncs a la vista del resultat, no s'aprova la proposta.

Passem a la segona proposta, que és la registrada amb el número 1541. El text que se sotmet a aprovació seria el presentat o hi hauria alguna modificació...

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí gràcies Sr. síndic.

Seria el text presentat i en tot cas si us sembla el lleigeixo perquè quedi formulat.

Es diu:

Encomanar al Govern que iniciï les accions necessàries per analitzar l'aixecament de les reserves

dels següents articles de la Carta Social Europea revisada, els articles: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 19.4, 21, 22, 27, 28 i 29.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Procediríem de la mateixa manera que en la resolució anterior.

Per part del PS, Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí Sr. síndic.

Vist que dins del text de la resolució es demana analitzar i que compartim els criteris de la Carta Social Europea, els tres consellers socialdemòcrates donarem suport a la resolució.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Liberal, Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí el mateix, donarem suport a aquesta resolució.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata.

Sra. Palmitjavila.

La Sra. Meritxell Palmitjavila:

Sí, el Grup Demòcrata també donarà suport a aquesta resolució.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs vist el manifestat, si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació de la proposta per assentiment.

Queda aprovada.

Passem a la tercera proposta, que és la registrada amb el número 1542.

Demanaria al Sr. Víctor Naudi de manifestar-se al respecte, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí gràcies Sr. síndic.

Doncs en aquesta proposta n'hi havia una de similar o molt semblant presentada pel Grup Liberal. En tot cas, el que faríem és retirar la nostra proposta per ser

transaccionada i doncs la transacció la formularà el Grup Liberal, el Sr. Costa més endavant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

D'acord. Doncs entenem retirada aquesta proposta número 1542 per després ser transaccionada aquella presentada pel Grup Liberal.

Passem a la quarta proposta doncs, que és la registrada amb el número 1543. Demano novament si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Per part del Grup Liberal, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, aquesta proposta s'ha transaccionat i crec que he de procedir a llegir el text proposat.

Doncs quedaria:

S'encomana al M. I Govern que, en el marc del nou reglament d'ajudes de l'habitatge en el que està treballant tingui en compte possibilitar l'atorgament de préstecs lliures d'interessos per a famílies amb dificultats, especialment a dones en situació econòmica desavantajosa que conviuen en una llar desestructurada per raons econòmiques.

Aquesta proposta entraria en la perspectiva de gènere evocada en l'article 3 apartat q) de la Llei de serveis socials i sociosanitaris 6/2014, del 24 d'abril del 2014.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Procediríem també de la mateixa manera.

Sr. Víctor Naudi quin seria el vostre posicionament...

El Sr. Víctor Naudi:

Sí gràcies Sr. síndic.

Doncs dono suport a la proposta de resolució presentada.

El Sr. síndic general:

Gràcies. Per part dels consellers del PS, Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí moltes gràcies.

Els socialdemòcrates donarem suport a la transacció de la resolució.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, Sr. Bardina.

El Sr. Josep Anton Bardina:

Sí, nosaltres hem proposat la transacció i havent-se acceptat aquesta transacció donarem recolzament a la proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs vist el manifestat i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació per assentiment de la proposta.

Passem a la cinquena proposta, que és la registrada amb el número 1544.

Demanaaria novament si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha hagut alguna modificació...

Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Sí hi ha hagut modificacions, com deia el Sr. Naudi eren textos molt similars i també transaccionant-ho amb altres grups hi ha un canvi no només amb la proposta de resolució sinó també a l'exposició de motius. Per tant si els sembla convenient faig la lectura sencera de com quedaria el text.

Exposició de motius:

L'article 46 la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris preveu el següent: "Govern encarrega cada dos anys una auditoria d'eficàcia i d'eficiència del sistema de serveis socials i sociosanitaris que s'ha de licitar per concurs públic entre entitats especialistes en la matèria i de prestigi.

L'informe final de l'auditoria es diposita al Consell General per a què sigui examinat per la comissió parlamentària corresponent, i se'n faciliti el coneixement públic, garantint-ne l'accés a tots els ciutadans".

Proposta de resolució:

S'encomana al M. I Govern que, durant el primer semestre de 2017, encarregui una auditoria d'eficàcia i d'eficiència del sistema de serveis socials i sociosanitaris tal com preveu la Llei de serveis socials.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demanaria ara el posicionament dels grups.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí gràcies Sr. síndic.

Doncs tenint en compte que aquesta proposta va en el sentit de què la nostra l'hem transaccionada, evidentment donarem suport a aquesta proposta de resolució.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

També pel Grup Mixt, Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí gràcies Sr. síndic.

Bé, els consellers socialdemòcrates no podem donar suport a aquesta proposta de resolució. Entenem que l'elaboració de l'auditoria és una obligació marcada per la llei que s'havia de fer en el termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta. Aquest termini ha passat i el Govern no ha complert amb aquesta llei i per tant, no podem subsanar aquí un incompliment legislatiu per part de Govern, tot i que manifestem que aquesta auditoria és necessària i s'ha de realitzar perquè sigui presentada al Consell i es faci pública.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, Sr. Bardina.

El Sr. Josep Anton Bardina:

Sí. Havent-se transaccionat la proposta que ha fet el Grup Liberal, nosaltres donarem ple suport a aquesta resolució.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs a la vista de les intervencions, s'obre un termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Vots a favor 23 i vots en contra 3.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat, s'aprova la proposta de resolució.

Passem a la sisena proposta presentada, que és la registrada amb el número 1545. Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Doncs no hi ha cap modificació en la proposta inicial.

El Sr. síndic general:

Gràcies. Demanaria ara el posicionament dels grups.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí gràcies Sr. síndic.

Per part meua donaré suport a aquesta proposta de resolució.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part dels consellers del PS, Sr. Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí gràcies Sr. síndic.

Els consellers socialdemòcrates donarem suport a aquesta resolució.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part dels consellers demòcrates, Sr. Bardina.

El Sr. Josep Anton Bardina:

Gràcies Sr. síndic.

Nosaltres havíem proposat una transacció. No havent-se acceptat aquesta transacció no podem donar recolzament a aquesta resolució.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs a la vista de les intervencions, obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor 12, en contra 14.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat, no s'aprova la proposta de resolució.

Passem a la setena proposta que és la registrada amb el número 1546. Demanaria novament si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha alguna modificació...

Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

El text que es sotmet a la votació és el text presentat inicialment, no hi ha cap canvi.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demanaria ara als grups el seu posicionament.

Sr. Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí gràcies Sr. síndic.

Per part meva estic d'acord amb aquesta proposta de resolució.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part dels consellers socialdemòcrates, Sr. Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Els consellers socialdemòcrates donarem suport a aquesta proposta de resolució.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part dels consellers demòcrates, Sr. Bardina.

El Sr. Josep Anton Bardina:

Sí. El Grup Parlamentari de DA donarà ple suport a aquesta proposta de resolució.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions proposo, si no hi ha objecció, l'aprovació per assentiment de la proposta.

Passem a la vuitena proposta que és la registrada amb el número 1547. Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Aquesta resolució ha estat transaccionada i si em permet la llegiré tal i com ha quedat.

Vista la importància que en una societat avançada com l'andorrana té l'atenció a les dones que han estat víctimes d'una xacra tan greu com és la violència de gènere.

Vista la necessitat de dotar de tots els recursos que calguin -tant materials com humans- als departaments de la nostra Administració que es dediquen a atendre les dones que han estat víctimes d'aquestes situacions.

El Consell General, en la sessió del Debat monogràfic sobre polítiques socials celebrada el 17 de novembre del 2016.

Acorda:

Encomanar al Govern que procedeixi a realitzar les actuacions necessàries per establir protocols d'actuació adequats per al servei d'atenció telefònica a les dones que són víctimes de situacions de violència de gènere.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demanaria ara als grups el seu posicionament. Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Per part meva dono suport a aquesta proposta de resolució.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Liberal, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Liberal donarà suport a aquesta proposta de resolució.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, Sr. Carles Jordana teniu la paraula.

El Sr. Carles Jordana:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Efectivament hem promogut i hem arribat a un acord amb el Partit Socialdemòcrata i, evidentment, hi donarem suport.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions proposo, si no hi ha objeccions, l'aprovació per assentiment de la proposta.

Passem a la novena de les propostes, la proposta registrada amb el número 1548. Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha hagut alguna modificació...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, gràcies.

Vist que ja el 2013, amb motiu de la celebració de la Festa Magna, el Govern, mitjançant la llavors ministra de Sanitat, Cristina Rodríguez, va anunciar la implementació del règim del tercer pagador per a tots els serveis sanitaris, anunci que posteriorment han repetit els seus successors Rosa Ferrer i Carles Álvarez.

Vist que el Ministre Àlvarez es va comprometre a resoldre aquesta qüestió en una sessió de control però que es continua sense adoptar la mesura.

Vist que, actualment, hi ha persones que, en no tenir prou diners per avançar el pagament del cost total ja sigui de visites a metges, proves, medicaments o tractaments, es veuen obligades a no poder rebre l'atenció sanitària que precisen.

Vist que la implementació del règim del tercer pagador és una proposta que únicament tindria un efecte financer pel Govern.

El Consell General, en la seva sessió del 17 de novembre del 2016.

Acorda:

Encomanar al Govern que procedeixi a reglamentar els criteris i requisits del règim del tercer pagador per tot abans del 31 de març del 2017.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demanaria als grups el seu posicionament, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

El meu posicionament és favorable a la proposta.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Liberal, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

El Grup Parlamentari Liberal donarà suport a aquesta proposta de resolució.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, Sr. Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Estaríem d'acord.

El Sr. síndic general:

És que no l'he sentit...

El Sr. Carles Jordana:

Sí, que estaríem d'acord.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions proposo, si no hi ha objeccions, l'aprovació per assentiment de la proposta.

La desena proposta és la registrada amb el número 1549. El text que se sotmet a aprovació és el presentat o hi hauria alguna modificació...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, Sr. síndic.

Bé, no hi ha hagut possibilitat de transaccionar aquesta resolució. Tanmateix, si em permet, sí que m'agradaria només llegir la recomanació per tal que quedi evident el posicionament de cada un dels grups.

Per tant, el que es demanava era: encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal d'incrementar el percentatge de salari que percep una persona que es troba de baixa a conseqüència d'una malaltia de llarga durada.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demana el posicionament dels grups. Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Estic d'acord amb la proposta presentada.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers liberals, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Sí, Sr. síndic.

Nosaltres donarem suport a la proposta de resolució. S'hauria de precisar també que era fins el 70%.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Per part dels consellers demòcrates, Sr. Carles Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata no donarem suport a aquesta resolució. Ja va quedar palesa la nostra divergència i no cal esplaïar-se més.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions, obrim tot seguit un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí. Vots a favor 12; en contra 14.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat, no s'aprova la proposta de resolució.

Passem a la proposta onzena, és la proposta registrada amb el número 1550. El text que se sotmet a aprovació seria el presentat o hi hauria alguna modificació...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, en aquesta resolució no ha estat possible arribar a cap acord de transacció i, per tant, procedixo a llegir la recomanació.

El text era: encomanem al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal de garantir i atorgar automàticament una pensió de jubilació equivalent al salari mínim per totes aquelles persones que han cotitzat un mínim de 40 anys.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demana ara pels posicionaments. Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Comparteix la proposta.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers liberals, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Liberal no donarà suport a aquesta proposta de resolució perquè considerem que els administrats han de cobrar en funció del que han cotitzat.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

I per part dels consellers demòcrates, Sr. Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Sí, gràcies.

Estem parlant de dos models molt diferents, per tant, des del grup parlamentari no donarem suport a aquesta resolució.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions, obrim un termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor 4, en contra 22.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat, no s'aprova la proposta de resolució.

Passem a la dotzena proposta que és la registrada amb el número 1551. El text que se sotmet a aprovació seria el presentat o hi hauria alguna modificació...

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Hem procedit a transaccionar la proposta, per tant, procediré a llegir l'acord de la mateixa que és el que ha canviat i quedaria com segueix...

Perdó, ho llegiré tot perquè mancava una cosa i la proposta de resolució quedaria així:

Vist que, malgrat aquestes modificacions que han afectat gairebé exclusivament les persones més vulnerables, els estudis actuàrials encarregats per la CASS -segons informacions aparegudes aquesta setmana a diferents mitjans- apuntarien a greus problemes de sostenibilitat futura.

Vist que des del Consell d'Administració de la CASS fins ara només s'han apuntat possibles mesures mitjançant declaracions verbals i tot just algun article d'opinió sense entrar de forma clara en quines s'han de prendre i quan però sí generant una notable intranquil·litat entre els assegurats.

El Consell General, en la sessió de Debat sobre polítiques socials i sobre la Llei de la CASS de novembre de 2016,

Acorda:

Demandar al Govern que encomani als responsables de la CASS que presenti l'estudi actuarial que contingui les propostes i actuacions necessàries, així com la planificació d'implementació de les mateixes, per millorar la sostenibilitat del sistema de pensions, en un termini no superior als tres mesos.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

En quant al posicionament dels grups, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Estic d'acord amb la proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers liberals, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judit Pallarés:

Sí, nosaltres també estarem a favor.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers demòcrates, Sr. Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Sí, Sr. síndic.

Estem d'acord atès que hem arribat a una transacció amb el Partit Socialdemòcrata.

El Sr. síndic general:

Bé doncs, si no ho he entès malament i a la vista del manifestat, si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació per assentiment de la proposta.

Passem a la tretzena proposta que es la registrada amb el número 1552.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No ha estat possible transaccionar el text, per tant quedaria tal com està, però procediré a llegir exactament l'acord de la proposta.

Acorda encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal de garantir que totes les prestacions definides a la Llei de serveis socials i sociosanitaris tinguin caràcter de garantit i, per tant, no es puguin veure afectades per les limitacions pressupostàries.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

En quant al posicionament, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Estic d'acord amb la proposta presentada.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers del Grup Liberal, Sr. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Nosaltres no estarem a favor d'aquesta proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers demòcrates, Sra. Riberaygua teniu la paraula.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

No estarem d'acord amb aquesta proposta, ja ho vam debatre ahir en profunditat i pensem que les pensions, les situacions greus ja estan garantides amb les prestacions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, vist el manifestat en les intervencions obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor 4, en contra 22.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat no s'aprova la proposta de resolució.

Passem a la catorzena proposta que és la registrada amb el número 1553.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Sr. Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No ha estat possible arribar a cap transacció, per tant, el text quedaria tal com l'hem presentat, i procediria també a llegir el text de l'acord.

Acorda encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal d'augmentar el salari mínim aplicable al Principat d'Andorra fins al 50% del salari mitjà al llarg de l'any 2017.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

En quant al posicionament, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Estic d'acord amb la proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

El Grup Parlamentari Liberal hi donarà suport.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part dels consellers demòcrates, Sra. Patrícia Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Votarem en contra d'aquesta resolució i també ja s'ha parlat i vull recordar que Govern ja està aplicant un augment d'un 1,5% del salari mínim cada any, i a final de legislatura, com ho vam prometre en el programa, assolirem el 50% del salari mitjà.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions, obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor 12, en contra 14.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat, no s'aprova la proposta de resolució.

Passem a la quinzena proposta que és la registrada amb el número 1554.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No ha estat possible arribar a cap transacció en relació al text presentat, i per tant, quedaria tal com

s'ha presentat. Procediré també a llegir l'acord de la resolució.

Deia així: encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal de destinar un percentatge -a estudiar en funció de la despesa que suposarien mesures com ara l'equiparació de les pensions de jubilació després de 40 anys de treball fins al salari mínim, l'increment del percentatge de salari que es percep en cas de baixa per llarga malaltia, l'augment dels complements no contributius en cas de pensions d'invalidesa o la pujada del salari mínim fins el 50% del sou mitjà- de la transferència en concepte de beneficis que farà Andorra Telecom a finançar les esmentades prestacions socials.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

En quant a la posició dels grups, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Estic d'acord amb la proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Nosaltres ens abstindrem a aquesta proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sra. Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

No donarem suport a aquesta proposta perquè com també ha quedat palès en el debat d'ahir, els dividendes d'Andorra Telecom estan a dins dels pressupostos generals de l'Estat, i amb aquests diners, entre tot, es fan polítiques socials.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions, obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr, secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor 4, vots en contra 14, i abstencions 8.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat, no s'aprova la proposta de resolució.

La setzena proposta és la registrada amb el número 1555. El text que se sotmet a aprovació seria el presentat. Demanaria si hi hauria alguna modificació...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No hi ha hagut la possibilitat de cap entesa amb aquesta proposta de resolució.

En tot cas passaré a llegir-la.

La proposta deia: encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal de crear itineraris especialitzats i formatius per al col·lectiu de persones amb diversitat funcional majors de 16 anys que els permeti tenir una continuïtat en la seva formació que alhora els doni una major opció de, posteriorment, entrar al mercat laboral.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

En quant al posicionament dels grups.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Estic d'acord amb la proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Pallarès.

Sí, nosaltres també hi votarem a favor.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sra. Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Votarem en contra d'aquesta resolució perquè considerem que Govern ja està avançant amb aquests temes i ja té molts programes encaminats, com el "Fent Camí" o el programa "Progrés" que ja consideren aquestes persones i només vull felicitar Govern per aquestes accions i que continuï amb aquestes accions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions, obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, vots a favor 12 i vots en contra 14.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat, no s'aprova la proposta de resolució.

La dissetena proposta és la registrada amb el número 1556.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Proposem a votació una modificació que ha estat acordada amb alguns dels grups parlamentaris i, en tot cas, cada grup manifestarà el seu posicionament.

Proposem afegir a les persones jubilades, el col·lectiu de diabètics, i per tant el redactat final és: Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal d'incorporar a la cartera de serveis i actes mèdics de la Caixa Andorrana de Seguretat Social les visites i els tractaments podològics de caràcter preventiu i curatiu per als col·lectius de les persones jubilades i dels diabètics.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

En quant al posicionament dels grups.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Estic d'acord amb la proposta presentada.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel que fa als consellers liberals, Sr. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

El Grup Parlamentari Liberal donarà suport a aquesta proposta de resolució.

Voldria afegir una coseta, és a dir que ara mateix la CASS reemborsa només 4 euros sobre els 50, que és el cost de l'acte de podologia, i pensem que val més prevenir que curar, i que això és prevenció i que és fonamental fer-ho.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers del Grup Demòcrata, Sra. Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Votarem en contra d'aquesta resolució. Hem provat de negociar una transacció amb els tres consellers del Partit Socialdemòcrata. No hi hem arribat. Volíem incloure aquest servei per llei a la cartera de serveis socials, i doncs, escrit per llei a la cartera de serveis socials i socio-sanitaris, i no hem trobat un acord. Doncs, hi votarem en contra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions, obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

Vots a favor 12, vots en contra 14.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat, no s'aprova la proposta de resolució.

Passem a la divuitena proposta que és la registrada amb el número 1557.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El text que se sotmet a votació és el mateix que s'havia presentat. No hi ha hagut possibilitat d'arribar a un acord i passo a llegir-lo.

Encomanar al Govern que procedeixi a adoptar les disposicions necessàries per tal que el complement no contributiu de les pensions d'invalidesa s'estableixi en el 100% o el 50% del salari mínim, segons el grup d'invalidesa quan sigui possible en els termes ja establerts en la Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

En quant al posicionament, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Comparteixo la proposta presentada.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Donarem suport a aquesta proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Bo donarem suport a aquesta proposta atès que afecta a la sostenibilitat del sistema.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions, obriríem un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor 12, en contra 14.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat no s'aprova la proposta de resolució.

Passem a la dinovena proposta i darrera proposta, registrada amb el número 1558.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi hauria alguna modificació...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Si em permet abans de llegir la darrera proposta de resolució, només volia agrair que la Sindicatura prengué en consideració en el seu moment la nostra proposta de celebrar un debat com el que hem tingut aquests dos dies en polítiques socials. Penso que s'ha demostrat que és un format que pot ser molt útil per debatre a fons determinades polítiques. Penso que ha estat un debat productiu i alhora clarificador dels diferents posicionaments, i en tot cas agrair que es prengué en consideració la nostra posició.

Passo a llegir la darrera de les propostes de resolució que se sotmet a votació sobre la que no hi ha hagut possibilitat d'arribar a un acord, que deia: encomanar al Govern que procedeixi a realitzar les actuacions necessàries per eliminar el requisit d'haver cotitzat 60 dels 72 mesos anteriors a la sol·licitud per poder accedir a les prestacions pagades per la CASS i que en sigui requisit haver cotitzat un número mínim d'anys.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

En quant al posicionament, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Estic d'acord amb la proposta presentada.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Donem suport també a aquesta proposta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Carles Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Gràcies.

Malauradament no hem pogut arribar a un acord amb el Partit Socialdemòcrata, i hi votarem en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, a la vista de les intervencions, obriríem un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor 12, en contra 13.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat, no s'aprova la proposta de resolució.

No havent-hi més assumptes a tractar i havent esgotats tots els punts d'aquest debat, s'aixeca la sessió.

(Són les 13.22h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877